

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

MARZEC 2025

fot. D. Wojnarowicz, KPN

AUDYT
KRAJOBRAZOWY

INSTYTUT
ROZWOJU
TERYTORYALNEGO

DOLNY
ŚLĄSK

INSTYTUT ROZWOJU TERYTORIALNEGO

ul. J. Wł. Dawida 1A

50-527 Wrocław

www.irt.wroc.pl

tel. +48 71 374 95 00

DYREKTOR

Maciej Zathey

ZASTĘPCY DYREKTORA

Agnieszka Wałęga

Przemysław Malczewski

ZESPÓŁ AUTORSKI

Justyna Bartczak

Jan Blachowski

Marzenna Halicka-Borucka

Katarzyna Lisiewicz

Anna Pichlińska (Pastucha)

Ilona Szarapo

Małgorzata Wolańska

Marta Wołowicz

Dariusz Zięba

ISBN:

Projekt przygotowany do konsultacji społecznych.

marzec 2025 r.

AUDYT KRAJOBRAZOWY DLA WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
DOFINANSOWANY ZE ŚRODKÓW
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu

WSPÓŁPRACA

Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych we Wrocławiu
Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych
Geodeta Województwa – Wydział Geodezji i Kartografii
Karkonoski Park Narodowy
Park Narodowy Gór Stołowych
Rada Naukowa Geoparku UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów

AUTORZY ZDJĘĆ

Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych
Instytut Rozwoju Terytorialnego
Karkonoski Park Narodowy
Park Narodowy Gór Stołowych
Adobe Stock
Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych we Wrocławiu
zdjęcia i opracowanie: Mateusz Lubański
zdjęcia: Bartłomiej Rycerz
Karol Szeremeta
Marek Śliwowski
Damian Ziembicki

OPRACOWANIA ZEWNĘTRZNE WYKONANE W RAMACH AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO

Opracowanie analiz krajobrazowych na obszarze województwa dolnośląskiego, oprac. Katedra Architektury Krajobrazu Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, pod kier. dr hab. inż. arch. Irena Niedźwiedzka – Filipiak, prof. UPWr., Katedra Informatyki Politechniki Krakowskiej pod kier. dr hab. inż. arch. Paweł Ozimek, prof. PK, na podstawie umowy nr 2 z dnia 24.03.2023 r.

Identyfikacja i ocena walorów kulturowych i przyrodniczych Kotliny Jeleniogórskiej ze wskazaniem terenów o ich szczególnej koncentracji oraz określeniem form ochrony, oprac. Fundacja Karkonoska na podstawie umowy nr 47/2023 z dnia 15.12.2023 r.

Ocena polityki przestrzennej w województwie dolnośląskim na potrzeby Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego, oprac. Alicja Chmiel, Manuela Gmur na podstawie umowy nr 14/2024 z dnia 15.05.2024 r.

Spis treści

I.	Wprowadzenie	6
I.1	Podstawa prawna.....	6
I.2	Cel, zakres i sposób publikacji audytu krajobrazowego	7
I.3	Skutki prawne przyjęcia audytu krajobrazowego	11
II.	Uwarunkowania przestrzenne i środowiskowe w województwie dolnośląskim	13
III.	Wykaz obszarów lub obiektów objętych formami ochrony przyrody i zabytków	25
IV.	Wyniki audytu krajobrazowego.....	33
IV.1.	Wyznaczenie i klasyfikacja typologiczna krajobrazów	33
IV.1.1.	Metodyka, źródła danych	33
IV.1.2.	Zestawienie zidentyfikowanych krajobrazów oraz ich klasyfikacja	40
IV.2.	Charakterystyka krajobrazów	45
IV.2.1.	Metodyka, źródła danych	45
IV.2.2.	Karty Charakterystyki Krajobrazów	56
IV.3.	Ocena krajobrazów	56
IV.3.1.	Metodyka, źródła danych	56
IV.3.2.	Karty Oceny Krajobrazów	57
IV.4.	Krajobrazy priorytetowe	58
IV.4.1.	Metodyka, źródła danych	58
IV.4.2.	Wykaz krajobrazów priorytetowych	72
IV.5.	Zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazów	90
IV.5.1.	Metodyka, źródła danych	90
IV.5.2.	Zestawienie zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazów	91
IV.6.	Rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów	92
IV.6.1.	Metodyka, źródła danych	92
IV.6.2.	Wykaz rekomendacji i wniosków dotyczących kształtowania i ochrony krajobrazów	94
IV.6.2.1.	Rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów priorytetowych	95
IV.6.2.2.	Rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów w obrębie obszarów objętych ochroną	97
IV.7.	Lokalne formy architektoniczne.....	105
IV.7.1.	Metodyka, źródła danych	105
IV.7.2.	Katalog lokalnych form architektonicznych zabudowy	106
V.	Słownik	108
VI.	Mapy sporządzone na potrzeby audytu krajobrazowego	109
VII.	Konsultacje społeczne projektu audytu krajobrazowego	110

Zgodnie z ustawą o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 r. jakiegokolwiek przetwarzanie, w tym kopiowanie, rozpowszechnianie zdjęć i filmów wykorzystanych w Audycie krajobrazowym województwa dolnośląskiego, do których autorskie prawa majątkowe przysługują Dolnośląskiemu Biuru Geodezji i Terenów Rolnych we Wrocławiu, Dolnośląskiemu Zespołowi Parków Krajobrazowych, Karkonoskiemu Parkowi Narodowemu, Parkowi Narodowemu Gór Stołowych oraz Instytutowi Rozwoju Terytorialnego – w jakimkolwiek celu, w całości lub w części, bez zezwolenia autora jest zabronione i stanowi naruszenie praw autorskich oraz skutkuje odpowiedzialnością przewidzianą przepisami prawa.

Zdjęcia zawarte w niniejszym opracowaniu, zawierające wizerunek przypadkowych osób są elementem działań realizowanych w ramach zadań ustawowych Instytutu Rozwoju Terytorialnego i zgodnie z art. 81 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy nie wymagają zgody właściciela wizerunku na ich publikację.

Instytut Rozwoju Terytorialnego, jako Administrator Danych Osobowych, będzie przetwarzał wizerunki ww. osób w celu wykonania dokumentacji zdjęciowej do Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego, w oparciu o podstawę prawną – art. 6 ust. 1 lit. e RODO¹, przez okres wskazany w Jednolitym Rzeczowym Wykazie Akt dla kat. A.

Więcej na temat przetwarzania danych osobowych przez Instytut Rozwoju Terytorialnego, w tym kontakt do Administratora danych osobowych znajduje się na stronie www.irt.wroc.pl w zakładce Ochrona danych osobowych.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.).

I. Wprowadzenie

AUDYT KRAJOBRAZOWY jest dokumentem wspierającym prowadzenie polityki krajobrazowej w województwie. Ma służyć zapewnieniu ochrony i kształtowania krajobrazu w procesie planowania przestrzennego.

Jest to pierwszy dokument, który umożliwia waloryzację krajobrazów na obszarze całego województwa według jednej przyjętej metody oraz otwiera szansę na wzmacnianie wrażliwości społecznej na kwestie tożsamości krajobrazowej, które stanowią o więzach mieszkańców z otoczeniem.

Celem audytu krajobrazowego nie jest przeciwdziałanie rozwojowi inwestycyjnemu, lecz wskazanie wytycznych do kształtowania przestrzeni z poszanowaniem zasobów przyrodniczych i kulturowych oraz przeciwdziałanie bezpowrotnej utracie najcenniejszych walorów krajobrazowych.

W audycie krajobrazowym identyfikuje się krajobrazy występujące na obszarze województwa, określa ich cechy charakterystyczne oraz ocenia ich wartość. Dla krajobrazów najcenniejszych (tzw. priorytetowych) oraz krajobrazów objętych ochroną prawną formułuje się rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów – ich wartości przyrodniczych, kulturowych, historycznych, estetyczno-widokowych, a także architektonicznych, urbanistycznych i ruralistycznych.

Projekt audytu krajobrazowego sporządza zarząd województwa. Po przeprowadzeniu procesu opiniowania i konsultacji społecznych przekazuje go do uchwalenia przez sejmik województwa.

I.1 Podstawa prawna

Audyt krajobrazowy sporządza się na podstawie art. 38a Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.), zwanej dalej *ustawą Pzp*, zgodnie z metodyką określoną w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych (Dz. U. z 2024 r., poz. 537), zwanym dalej *Rozporządzeniem*.

Przepisy określone w art. 38a ustawy Pzp są wynikiem ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską w 2005 r. Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. oraz ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz.U. 2015 poz. 774).

Podstawą do rozpoczęcia prac nad dokumentem jest Uchwała nr 1077/VI/19 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 lipca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania projektu audytu krajobrazowego dla województwa dolnośląskiego.

Na podstawie niniejszej uchwały, projekt Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego sporządza Instytut Rozwoju Terytorialnego, samorządowa jednostka organizacyjna Województwa Dolnośląskiego.

I.2 Cel, zakres i sposób publikacji audytu krajobrazowego

Głównym celem audytu krajobrazowego jest waloryzacja krajobrazów w województwie, wskazanie krajobrazów najcenniejszych dla społeczeństwa oraz określenie rekomendacji dla ich kształtowania i ochrony.

Na podstawie art. 38a ust. 3 ustawy Pzp audyt krajobrazowy:

- 1) określa krajobrazy występujące na obszarze danego województwa,
- 2) określa lokalizację krajobrazów priorytetowych,
- 3) wskazuje lokalizację i granice obszarów prawnie chronionych:
 - a) parków kulturowych,
 - b) parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu,
 - c) obiektów znajdujących się na listach Światowego Dziedzictwa UNESCO, obszarów Sieci Rezerwatów Biosfery UNESCO (MaB) lub obszarów i obiektów proponowanych do umieszczenia na tych listach,
- 4) wskazuje zagrożenia dla możliwości zachowania krajobrazów priorytetowych oraz krajobrazów w obrębie ww. obszarów lub obiektów objętych formami ochrony,
- 5) wskazuje rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów priorytetowych oraz krajobrazów w obrębie ww. obszarów lub obiektów objętych formami ochrony,
- 6) wskazuje lokalne formy architektoniczne zabudowy w obrębie krajobrazów priorytetowych.

Audyt krajobrazowy składa się z części opisowej oraz graficznej, zgodnie z zakresem określonym w § 4 Rozporządzenia.

Niniejszy dokument zawiera opis uwarunkowań uwzględnionych podczas prac nad audytem krajobrazowym, przedstawienie zastosowanych metodyk, źródeł danych oraz zestawienie uzyskanych wyników. Zakres oraz sposób publikacji zawartości Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego przedstawia **tabela nr 1**. Strukturę Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego przedstawiono na **rysunku nr 1**.

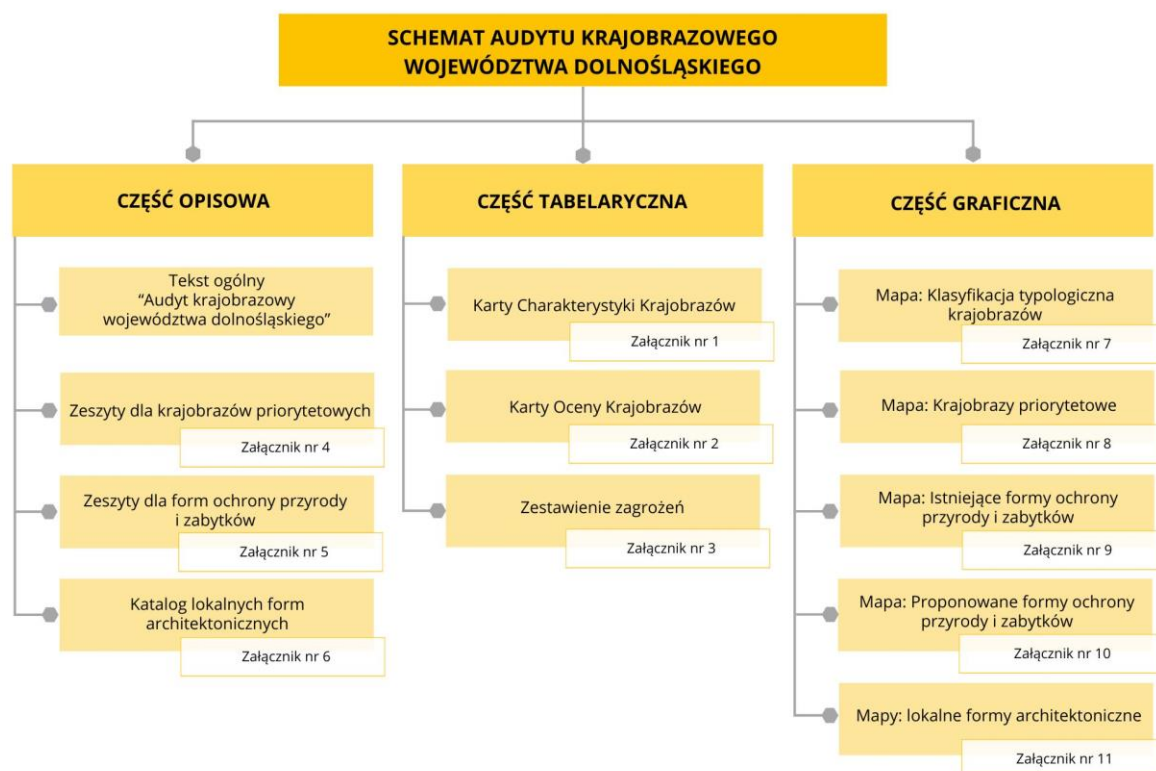
Tab. 1 Struktura Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego

Zakres audytu krajobrazowego (wg Rozporządzenia)	Sposób uwzględnienia w Audycie krajobrazowym woj. dolnośląskiego	Sposób publikacji
CZĘŚĆ OPISOWA		
Informacje ogólne o położeniu obszaru województwa, dla którego audyt jest sporządzany	„Audyt krajobrazowy województwa dolnośląskiego”	Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego
Zestawienie zidentyfikowanych krajobrazów oraz ich klasyfikacja		
Wykaz krajobrazów priorytetowych		
Wykaz obszarów lub obiektów, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 2 ustawy Pzp		

Opis przyjętych metodyk oraz wykorzystanych źródeł danych		
Opis przebiegu przeprowadzonych konsultacji społecznych oraz zestawienie i stanowisko wobec nieuwzględnionych uwag do projektu audytu krajobrazowego		
Informacje o badaniach ankietowych, jeżeli takie przeprowadzono		
Wykaz rekomendacji i wniosków dotyczących kształtowania i ochrony krajobrazów priorytetowych	Zał. 4. Zeszyty dla krajobrazów priorytetowych	Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego; Geoportal Dolny Śląsk
Wykaz rekomendacji i wniosków dotyczących kształtowania i ochrony krajobrazów w obrębie obszarów lub obiektów, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 2 ustawy Pzp	Zał. 5. Zeszyty dla form ochrony przyrody i zabytków	Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego; Geoportal Dolny Śląsk
Katalog lokalnych form architektonicznych zabudowy dla krajobrazów priorytetowych	Zał. 6. Katalog lokalnych form architektonicznych	Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego; Geoportal Dolny Śląsk
CZĘŚĆ TABELARYCZNA		
Charakterystyka zidentyfikowanych krajobrazów	Zał. 1. Karty Charakterystyki Krajobrazów	Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego
Ocena zidentyfikowanych krajobrazów	Zał. 2. Karty Oceny Krajobrazów	Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego
Zestawienie zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazów priorytetowych oraz wartości krajobrazów w obrębie obszarów i obiektów, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 2 ustawy Pzp	Zał. 3. Zestawienie zagrożeń	Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego
CZĘŚĆ GRAFICZNA		
Mapa zidentyfikowanych krajobrazów	Zał. 7 Mapa: Klasyfikacja typologiczna krajobrazów	Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego; Geoportal Dolny Śląsk
Mapa przedstawiająca lokalizację krajobrazów priorytetowych	Zał. 8. Mapa: Krajobrazy priorytetowe	Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego; Geoportal Dolny Śląsk
Mapa obszarów lub obiektów, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 2 ustawy Pzp	Zał. 9 Mapa: Istniejące formy ochrony przyrody i zabytków	Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego; Geoportal Dolny Śląsk

Mapy, o których mowa w pkt 2 ppkt 3–5 załącznika nr 7 do Rozporządzenia	Zał. 10. Mapa: Proponowane formy ochrony przyrody i zabytków	Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego; Geoportal Dolny Śląsk
Mapy, o których mowa w pkt 1 załącznika nr 8 do Rozporządzenia	Zał. 11. Mapy: Lokalne formy architektoniczne	Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego; Geoportal Dolny Śląsk
Dane przestrzenne map	Warstwy .shp	Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego; Geoportal Dolny Śląsk

Rys. 1 Struktura Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego

Dokumentacja Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego została zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Dodatkowo, dane przestrzenne i informacje geoprzestrzenne udostępniono na platformie internetowej - Geoportal Dolny Śląsk.

Platforma internetowa pozwala użytkownikowi na interaktywne przeglądanie treści audytu krajobrazowego, w tym: przesuwanie, zmianę zasięgu wyświetlania (skali), włączanie i wyłączanie warstw. Ponadto możliwe jest: wyszukiwanie obiektów po nazwie, wykonywanie pomiarów odległości i powierzchni, tworzenie własnych szkiców oraz zapisywanie bieżącej kompozycji do wydruku oraz udostępnianie w postaci linku. Instrukcja korzystania z platformy została zamieszczona w Biuletynie Informacji Przestrzennej oraz bezpośrednio w Geoportalu.

Zakres danych przestrzennych i opisowych udostępnionych na Geoportalu Dolny Śląsk obejmuje:

- granice podziału administracyjnego województwa,
- granice podziału fizycznogeograficznego województwa,
- granice zidentyfikowanych krajobrazów,
- lokalizację krajobrazów priorytetowych,
- obszary lub obiekty objęte ochroną, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 2 ustawy Pzp,
- obszary, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3, 4 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- obszary, które powinny zostać objęte formami ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną,
- dokumentację fotograficzną, w tym zdjęcia wykonane z bezzałogowego statku powietrznego oraz panoramy 360o, wraz z miejscem ich wykonania,
- zeszyty przygotowane dla każdego krajobrazu priorytetowego,
- zeszyty przygotowane dla obszarów lub obiektów objętych ochroną.

I.3 Skutki prawne przyjęcia audytu krajobrazowego

Audyt krajobrazowy nie jest aktem prawa miejscowego, zatem nie zawiera norm powszechnie obowiązujących, które mogłyby stanowić podstawę decyzji administracyjnych. Jest tzw. aktem kierownictwa wewnętrznego, co oznacza, że jego ustalenia mają wpływ na inne akty i działania podejmowane przez podmioty w ramach systemu administracji publicznej.²

Audyt krajobrazowy uwzględnia się w aktach planowania przestrzennego szczebla regionalnego i lokalnego w poniższym zakresie:

- na podstawie art. 39 ust. 3 ustawy Pzp w planie zagospodarowania przestrzennego województwa uwzględnia się rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym;
- na podstawie art. 13b pkt 5 ustawy Pzp w planie ogólnym uwzględnia się rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe;
- na podstawie art. 15 ust. 2 pkt 7 ustawy Pzp w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określa się granice krajobrazów priorytetowych oraz sposób zagospodarowania krajobrazów priorytetowych;
- na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody, wyniki audytu krajobrazowego uwzględnia się w planach ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody oraz parku krajobrazowego;
- na podstawie art. 19 ust 1b pkt 3 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w uchwale określającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń uwzględnia się w szczególności wnioski i rekomendacje audytów krajobrazowych.

W przypadku zmiany obowiązujących aktów planistycznych dla obszarów położonych w granicach krajobrazów priorytetowych oraz krajobrazów w obrębie obszarów prawnie chronionych, możliwe jest kształtowanie struktury przestrzennej z uwzględnieniem dotychczasowego przeznaczenia oraz zasad zagospodarowania i zabudowy ustalonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, uchwalonych przed dniem wejścia w życie audytu krajobrazowego.

Procedura opiniowania i uzgadniania aktów planowania przestrzennego:

- na podstawie art. 13i ust. 3 pkt 5 lit. b) oraz art. 17 pkt 6 lit. b) ustawy Pzp zarząd województwa uzgadnia projekty dokumentów planistycznych (plany ogólne oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego) w zakresie uwzględnienia rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym;
- na podstawie art. 37b ust. 2 pkt 7 marszałek województwa opiniuje projekty uchwał krajobrazowych, określających zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń.

Na podstawie art. 20 ust. 4 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody w planie ochrony parku krajobrazowego określa się granice stref ochrony krajobrazów stanowiących w szczególności przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe oraz obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną, wyznaczonych w obrębie krajobrazów priorytetowych.

Na podstawie art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody w uchwale sejmiku województwa, stanowiącej akt prawa miejscowego na obszarze chronionego krajobrazu określa się strefy ochrony

² Ekspertyza w zakresie konsekwencji prawnych sporządzania audytu krajobrazowego, Kancelaria Radcy Prawnego Anna Fogel dla GDOŚ w Warszawie, 2021.

krajobrazu stanowiące w szczególności przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe oraz obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną, istotne dla zachowania walorów krajobrazowych obszaru chronionego krajobrazu, w granicach krajobrazów priorytetowych, zidentyfikowanych w ramach audytu krajobrazowego.

II. Uwarunkowania przestrzenne i środowiskowe w województwie dolnośląskim

Uwarunkowania przestrzenne i środowiskowe zostały wykorzystane do charakterystyki krajobrazów, czego efektem jest przygotowana dla każdego krajobrazu *Metryczka ogólna krajobrazu*, stanowiąca moduł I Karty Charakterystyki Krajobrazów, o której mowa w rozdziale IV.2.2.

Położenie

Województwo dolnośląskie położone jest w południowo-zachodniej części Polski. Graniczy od północy z województwami lubuskim oraz wielkopolskim, od wschodu z województwem opolskim, od południa z Republiką Czeską, a od zachodu z Republiką Federalną Niemiec.

Dolny Śląsk jest siódmym pod względem powierzchni regionem w kraju (19 947 km²) oraz piątym pod względem liczby mieszkańców (2,9 mln). Zgodnie z podziałem administracyjnym, w województwie dolnośląskim znajduje się 30 powiatów, w tym 4 miasta na prawach powiatu (Wrocław – stolica województwa, Legnica, Wałbrzych, Jelenia Góra) oraz 169 gmin (76 gmin wiejskich, 35 gmin miejskich i 58 gmin miejsko-wiejskich).³

Województwo dolnośląskie znajduje się w niewielkiej odległości od trzech europejskich stolic: Warszawy, Berlina i Pragi. Stolica województwa, Wrocław, pełni rolę ważnego węzła komunikacyjnego, zarówno drogowo-kolejowego, jak i lotniczego.

Użytkowanie terenu

Według danych na rok 2022, największy udział w województwie dolnośląskim mają użytki rolne, które zajmują łącznie 11 837 km², co stanowi około 59,2 % obszaru Dolnego Śląska. W strukturze użytków rolnych przeważają grunty orne (8 604 km²), na drugim miejscu znajdują się łąki i pastwiska (2 509 km²). Kolejno znajdują się tereny zabudowane (299 km²) oraz sady (58 km²). Pozostałe grunty zaliczające się do użytków rolnych, w tym grunty pod rowami i zadrzewienia, zajmują około 383 km² powierzchni.⁴

Województwo dolnośląskie pod względem lesistości zajmuje 8. miejsce wśród wszystkich regionów Polski. Na rok 2022 powierzchnia gruntów leśnych w regionie wynosiła 6 130 km². Udział lasów w powierzchni województwa wynosi około 30 % i jest zbliżony do średniej krajowej. Największymi kompleksami leśnymi w regionie są Bory Dolnośląskie i Lasy Doliny Baryczy w północnej części województwa oraz Lasy Sudeckie na południu.

W składzie gatunkowym drzewostanu przeważają gatunki iglaste, takie jak sosna (37,6 %) i świerk (20,0 %). Pod względem typów siedliskowych lasów dominują: nizinne bory mieszane (19,0 %), nizinne lasy mieszane (15,7 %) oraz górskie lasy mieszane (14,7 %).

³ Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, dane wg stanu na 27.06.2024 r.

⁴ Rocznik Statystyczny Rolnictwa, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2023

Bardzo dużą część lasów w województwie stanowią lasy ochronne – 65,0 %, podczas gdy średnia dla Polski wynosi 42,1 %. Największy odsetek wśród lasów ochronnych stanowią lasy wodochronne (43,5 %), na drugim miejscu znajdują się lasy podmiejskie (14,9 %), a na trzecim – lasy uszkodzone przez przemysł (11,2 %).⁵

Województwo dolnośląskie jest jednym z najbardziej zurbanizowanych województw w Polsce. Sieć osadniczą regionu tworzą 93 miasta, w tym 4 na prawach powiatu. W strukturze wielkościowej miast dominują małe i bardzo małe ośrodki, liczące od 5 do 20 tysięcy mieszkańców.

W sieci osadniczej województwa dolnośląskiego należy wyróżnić Wrocław, jako ośrodek wojewódzki, Legnicę, Wałbrzych i Jelenią Górę jako ośrodki regionalne. Do ośrodków subregionalnych należą Głogów, Lubin i Świdnica, natomiast inne miasta powiatowe klasyfikowane są jako ośrodki lokalne. Pozostałe miejscowości to wiejskie jednostki osadnicze, w tym 2 335 wsi sołeckich, a także przysiółki, osiedla i kolonie. Ogólna powierzchnia gruntów zabudowanych w województwie dolnośląskim wynosi 1 480 km², co stanowi 7,4 % obszaru regionu.⁶

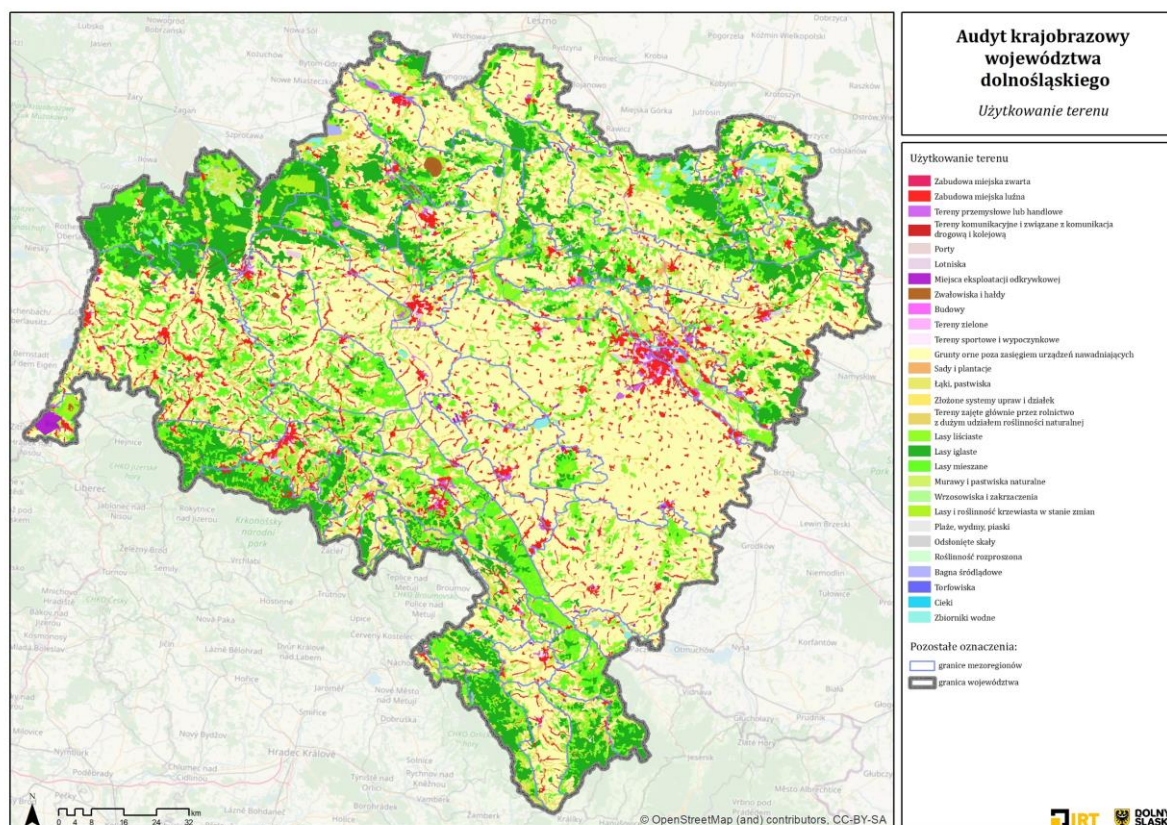
Wody powierzchniowe województwa dolnośląskiego znajdują się niemal w całości w dorzeczu środkowej Odry i zlewisku Morza Bałtyckiego, podczas gdy niewielkie fragmenty wchodzą w skład zlewiska Morza Północnego oraz Morza Czarnego. Główną osią hydrologiczną regionu jest Odra, której system wodny uzupełniają rzeki o charakterze nizinny i górskim, a także wielofunkcyjne zbiorniki retencyjne, stawy oraz zbiorniki małej retencji. Łącznie pod wodami znajduje się około 184 km² gruntów, co stanowi 0,9 % powierzchni województwa.⁷

⁵ Rocznik Statystyczny Leśnictwa, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, Białystok 2023

⁶ Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, dane wg stanu na 04.07.2024 r.

⁷ Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej województwa dolnośląskiego, Instytut Rozwoju Terytorialnego, Wrocław 2023

Rys. 2 Użytkowanie terenu w województwie dolnośląskim

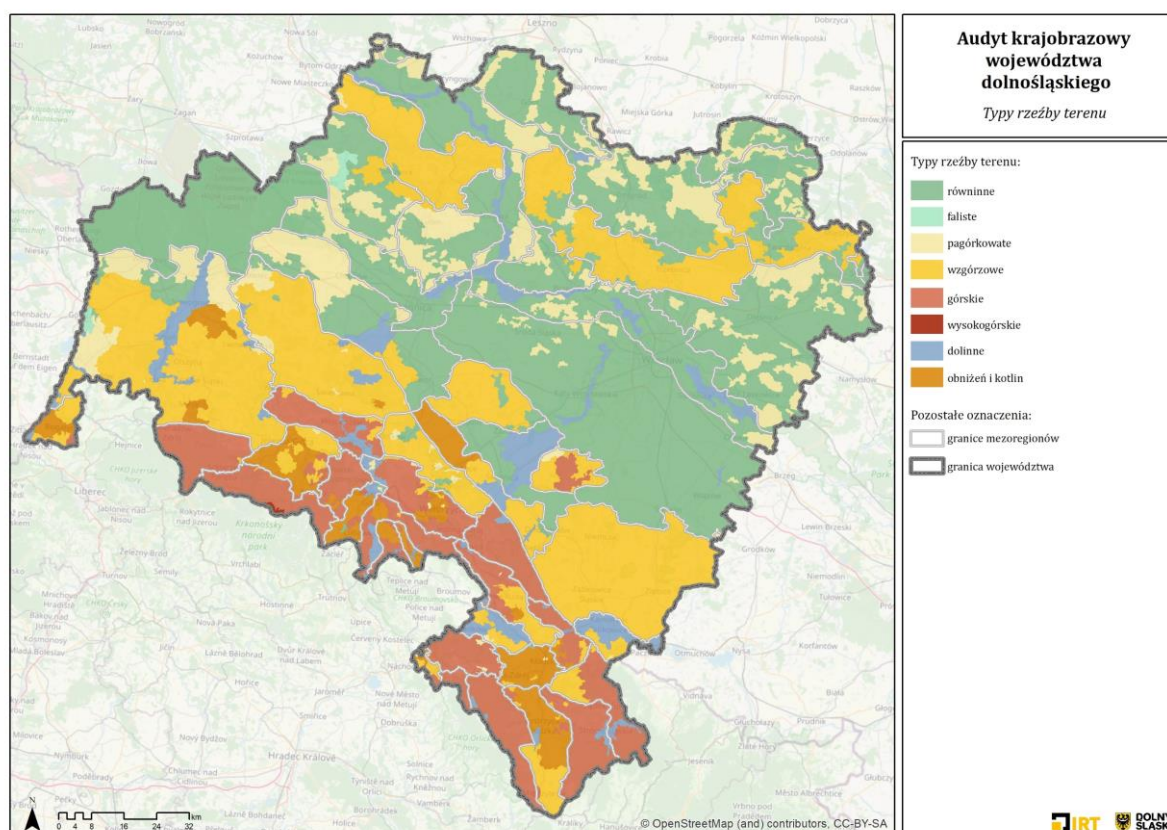
Oprac. własne IRT na podstawie Corine Land Cover 2018.

Rzeźba terenu

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w załączniku nr 2 do Rozporządzenia, na terenie Dolnego Śląska wyróżniono 8 typów rzeźby terenu, które są szczegółowo opisane w Rozporządzeniu.

W południowej części województwa przeważają krajobrazy górskie, uzupełniane przez krajobrazy obniżen i kotlin. Do typu rzeźby krajobrazu wysokogórskiego zaliczono wyłącznie obszary położone powyżej 1500 m n.p.m. w obrębie Karkonoskiego Parku Narodowego. Krajobrazy wzniesień dominują w paśmie przedgórz oraz w północnej części województwa – w obrębie Wzgórz Trzebnickich i Dalkowskich. W pozostałej części województwa dominują krajobrazy równin oraz pagórkowate, z niewielkim udziałem krajobrazów falistych. Mapę prezentującą krajobrazy w oparciu o typy rzeźby terenu przedstawia **rysunek nr 3**.

Rys. 3 Typy rzeźby terenu w województwie dolnośląskim

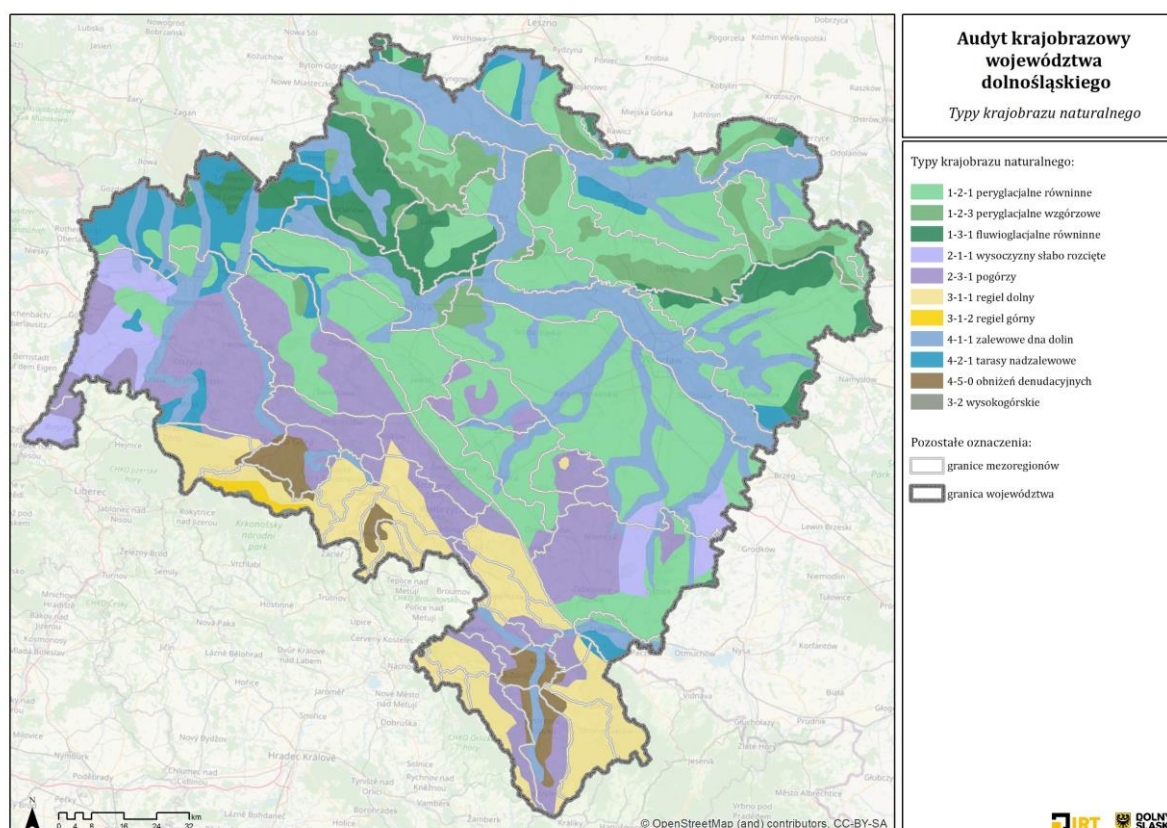
Oprac. własne IRT

Krajobraz naturalny

Na terenie województwa dolnośląskiego występuje 12 typów krajobrazu naturalnego⁸. W południowej części dominują regiel dolny z miejscowymi obniżeniami denudacyjnymi oraz regiel górny. W południowo-zachodniej części regionu znajdują się pogórza oraz wysoczyzny słabo rozcięte. Centralną oraz północno-wschodnią część województwa charakteryzuje krajobraz peryglacjalny równinny, uzupełniany przez krajobraz peryglacjalny wzgórzowy oraz fluwioglacjalny równinny. Największe nagromadzenie tarasów nadzalewowych występuje w północno-zachodniej części województwa. Pozostałą część obszaru wypełniają zalewowe dna dolin, występujące wzdłuż głównych cieków. Rozkład przestrzenny krajobrazów naturalnych województwa przedstawia [rysunek nr 4](#).

⁸ Richling A., Dąbrowski A., 1994, Mapa 53.1. Typy krajobrazów naturalnych (w:) Atlas Rzeczypospolitej Polskiej. IGI PAN, Główny Geodeta Kraju, PPWK im. E. Romera, Warszawa.

Rys. 4 Typy krajobrazów naturalnych w województwie dolnośląskim

Oprac. własne IRT.

Krainy geobotaniczne

Na obszarze województwa dolnośląskiego wytypowano 4 krainy geobotaniczne⁹, z czego dwie z nich dzielą się dodatkowo na podkrainy. Południową część Dolnego Śląska zajmuje Podkraina Zachodniosudecka (G.1a), natomiast wschodnią część Ziemi Kłodzkiej – Podkraina Wschodniosudecka (G.1b). Centralna część województwa zaliczana jest do Krainy Dolnośląskiej (B.5) oraz Krainy Przedgórzia Sudeckiego (G.2). Północna część regionu znajduje się w granicach Podkrainy Łużyckiej (B.4a) oraz Podkrainy Południowowielkopolskiej (B.4b).

W obrębie wymienionych krain geobotanicznych wyróżniono 103 podokręgi geobotaniczne, których kody oraz objaśnienia przedstawiono w tabeli nr 2 oraz na rysunku nr 5.

Tab. 2 Wykaz podokręgów geobotanicznych występujących w województwie dolnośląskim

Kraina/Podkraina	Kod podokręgu geobotanicznego	Nazwa podokręgu geobotanicznego
B.4a – Podkraina Łużycka	B.4a.2.f	Wijewski
	B.4a.5.a	Przewóski
	B.4a.5.b	Ruszowski
	B.4a.5.c	Świętoszowski
	B.4a.6.a	Węgliński
	B.4a.6.b	Zgorzelecki

⁹ Matuszkiewicz J. M., Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGIPZ PAN, Warszawa 2008

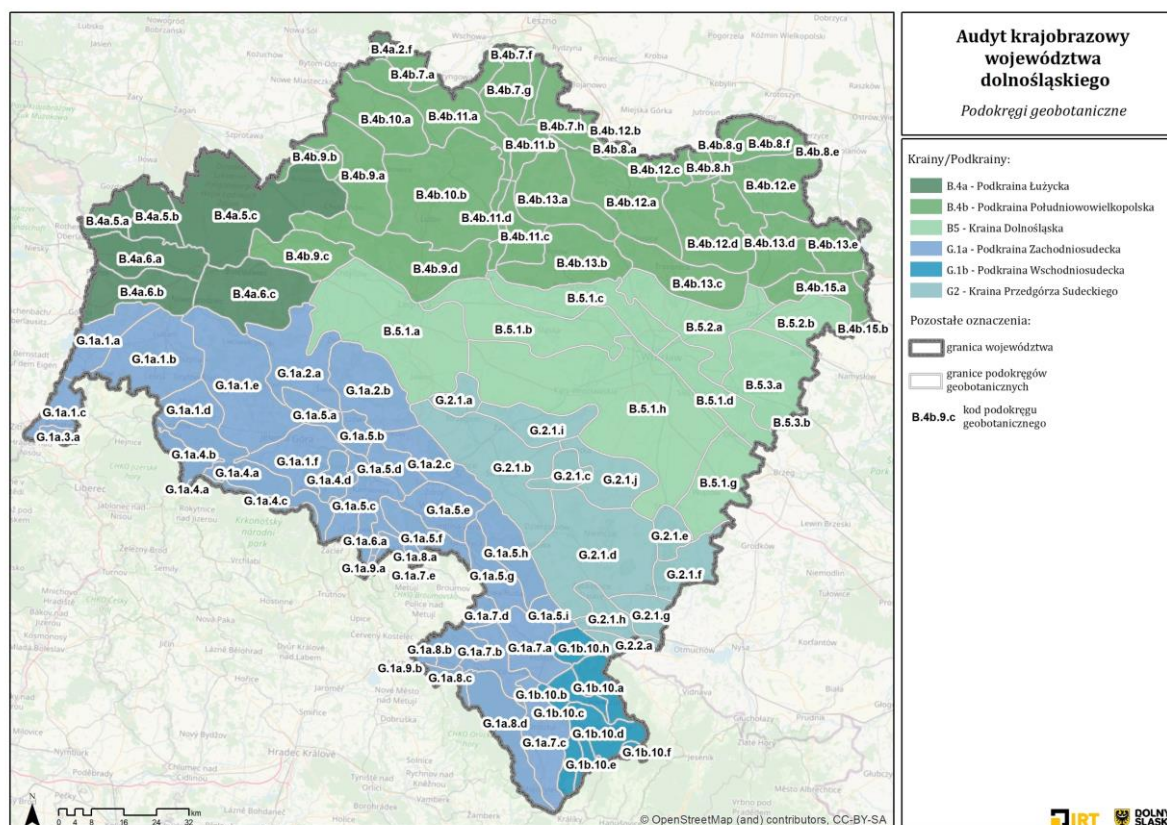

Kraina/Podkraina	Kod podokręgu geobotanicznego	Nazwa podokręgu geobotanicznego
B.4b – Podkraina Południowowielkopolska	B.4a.6.c	Bolesławiecko-Nowogrodziecki
	B.4b.10.a	Głogowski
	B.4b.10.b	Lubiński
	B.4b.11.a	Doliny Odry "Chobienia-Bytom Odrzański (341-421 km)"
	B.4b.11.b	Luboszycki
	B.4b.11.c	Małowski
	B.4b.11.d	Przełomu Odry "Lubiąż - Ścinawa (315-341 km)"
	B.4b.12.a	Żmigrodzki
	B.4b.12.b	Załęczyński
	B.4b.12.c	Radziądzki
	B.4b.12.d	Czeszowski
	B.4b.12.e	Odolanowsko-Milicki
	B.4b.13.a	Wiński
	B.4b.13.b	Wołowski
	B.4b.13.c	Trzebnicki
	B.4b.13.d	Bukowicki
	B.4b.13.e	Międzyborski
	B.4b.14.a	Ostrzeszowski
	B.4b.15.a	Stradomski
	B.4b.15.b	Rychtański
	B.4b.7.a	Krzepielowsko-Grotnicki
	B.4b.7.f	Rowu Polskiego
	B.4b.7.g	Szlichtyngowski
	B.4b.7.h	Bojanowsko-Czerwiński
	B.4b.8.a	Rawicko-Koźmiński
	B.4b.8.e	Ostrowski
	B.4b.8.f	Zduński
	B.4b.8.g	Jutrosiński
	B.4b.8.h	Szkaradowski
	B.4b.9.a	Szprotawsko-Chocianowski
	B.4b.9.b	Przemkowski
	B.4b.9.c	Kraśnicki
	B.4b.9.d	Gromadzko-Prochowidzki
B5 – Kraina Dolnośląska	B.5.1.a	Legnicki
	B.5.1.b	Średzki
	B.5.1.c	Doliny Odry "Wrocław - Lubiąż (254-315 km)"
	B.5.1.d	Doliny Odry "Oława - Wrocław (205-254 km)"
	B.5.1.g	Grodzko-Oławski
	B.5.1.h	Wrocławski
	B.5.2.a	Zakrzowski
	B.5.2.b	Bierutowski
	B.5.3.a	Jelczański
	B.5.3.b	Lubszański
G.1a – Podkraina Zachodniosudecka	G.1a.1.a	Sulikowski
	G.1a.1.b	Lubański
	G.1a.1.c	Bogatyński
	G.1a.1.d	Mirski
	G.1a.1.e	Lwówecko-Lubomierski
	G.1a.1.f	Kotliny Jeleniogórskiej
	G.1a.2.a	Wleńsko-Jerzmanicki
	G.1a.2.b	Wilkowski
	G.1a.2.c	Książański
	G.1a.3.a	Opoleński

Kraina/Podkraina	Kod podokręgu geobotanicznego	Nazwa podokręgu geobotanicznego
	G.1a.4.a	Dolnoregłowego Piętra Karkonoszy i Gór Izerskich
	G.1a.4.b	Wysokogórskiego Piętra Gór Izerskich
	G.1a.4.c	Wysokogórskich Pięter Karkonoszy
	G.1a.4.d	Rudaw Janowickich
	G.1a.5.a	Gór Kaczawskich Zachodnich
	G.1a.5.b	Gór Kaczawskich Wschodnich
	G.1a.5.c	Kotliny Kamiennogórskiej
	G.1a.5.d	Gór Wałbrzyskich Północnych
	G.1a.5.e	Gór Wałbrzyskich Południowych
	G.1a.5.f	Gór Kamiennych
	G.1a.5.g	Obniżeń Noworudzko-Głuszyckich
	G.1a.5.h	Gór Sowich
	G.1a.5.i	Gór Bardzkich Zachodnich
	G.1a.6.a	Gór Kruczych
	G.1a.7.a	Kłodzki
	G.1a.7.b	Polanicki
	G.1a.7.c	Bystrzycko-Międzyleski
	G.1a.7.d	Radkowski
	G.1a.7.e	Broumnowsko-Mieroszowski
	G.1a.8.a	Gór Stołowych Północnych
	G.1a.8.b	Gór Stołowych Właściwych
	G.1a.8.c	Gór Orlickich
	G.1a.8.d	Gór Bystrzyckich
	G.1a.9.a	Okrzeszyński
	G.1a.9.b	Kudowski
G.1b – Podkraina Wschodniosudecka	G.1b.10.a	Gór Żłotych
	G.1b.10.b	Kotliny Łądeckiej
	G.1b.10.c	Gór Krowiarek
	G.1b.10.d	Dolnoregłowego Piętra Masywu Śnieżnika
	G.1b.10.e	Wysokogórskich Pięter Masywu Śnieżnika
	G.1b.10.f	Górnoregłowego Piętra Gór Bialskich
	G.1b.10.h	Gór Bardzkich Wschodnich
G.2 – Kraina Przedgórze Sudeckiego	G.2.1.a	Wzgórz Strzegomskich
	G.2.1.b	Świdnickośląski
	G.2.1.c	Masywu Ślęży
	G.2.1.d	Wzgórz Niemczańskich
	G.2.1.e	Wzgórz Strzelińskich
	G.2.1.f	Ziębicki
	G.2.1.g	Goworowicki
	G.2.1.h	Ząbkowicko-Otmuchowski
	G.2.1.i	Imbramowicki
	G.2.1.j	Jordanowski
	G.2.2.a	Jawornicki

Rys. 5 Podokręgi geobotaniczne w województwie dolnośląskim

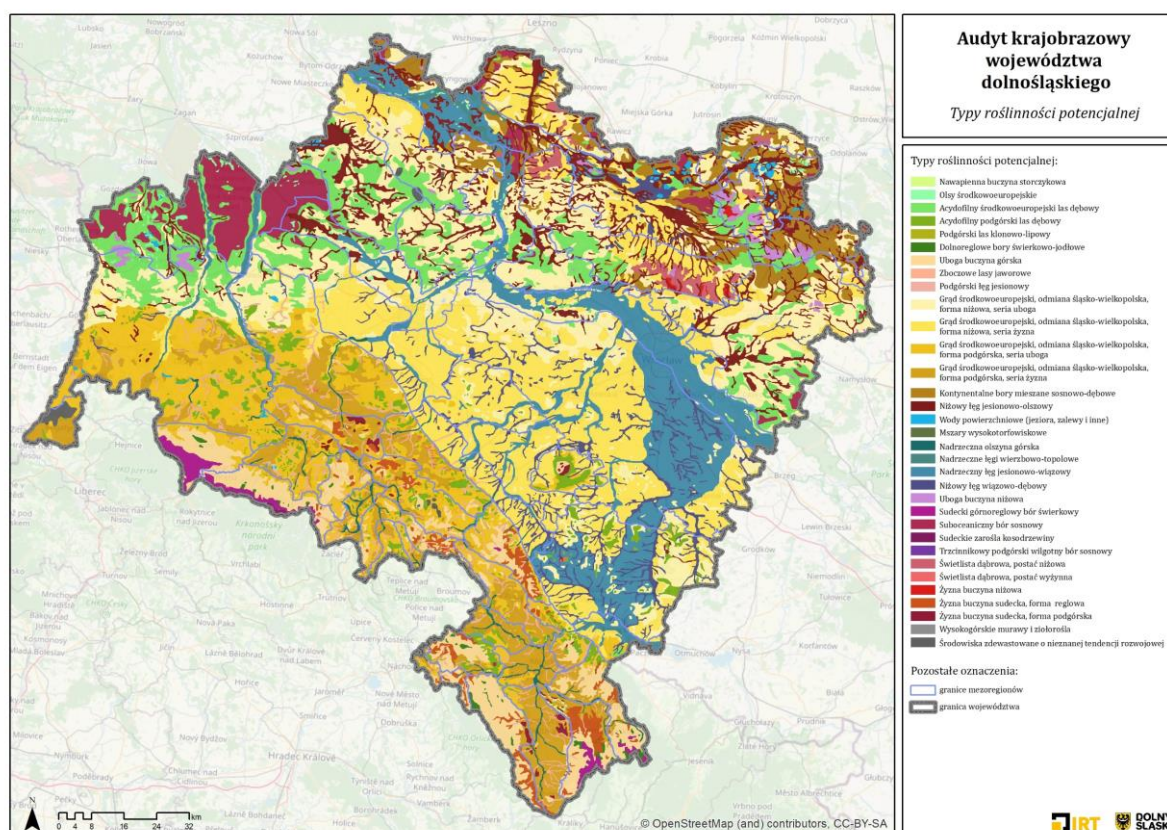
Oprac. własne IRT

Roślinność potencjalna

W województwie dolnośląskim występuje ponad 30 typów roślinności potencjalnej¹⁰. Z uwagi na ich duży udział powierzchniowy, szczególną uwagę należy zwrócić na grąd środkowoeuropejski w odmianie śląsko-wielkopolskiej oraz łęg jesionowo-wiązowy, który występuje wzdłuż głównej osi hydrologicznej Dolnego Śląska. Południe województwa charakteryzuje się bardziej jednorodnym tłem roślinności potencjalnej, podczas gdy północna część regionu wykazuje większe urozmaicenie. Typy roślinności potencjalnej przedstawiono na [rysunku nr 6](#).

¹⁰ Matuszkiewicz J.M. 2006 (red.) Cyfrowa mapa: Matuszkiewicz W., Faliński J.B., Kostrowicki A.S., Matuszkiewicz J.M., Olaczek R., Wojterski T. 1995, Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa przeglądowa 1:300 000, IGI PAN Warszawa, opracowanie poprawione

Rys. 6 Typy roślinności potencjalnej w województwie dolnośląskim

Oprac. własne IRT

Regiony historyczno - kulturowe

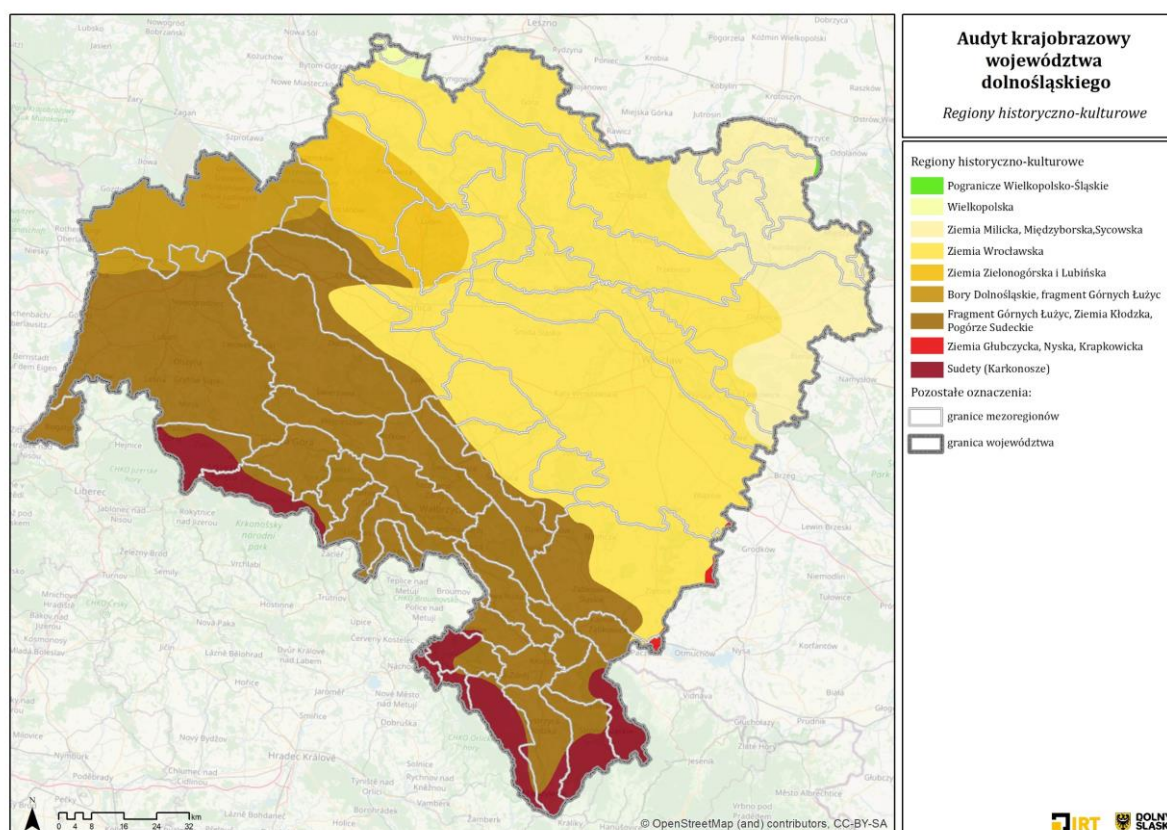
Na terenie województwa dolnośląskiego występuje 9 regionów historyczno-kulturowych¹¹. Na obszarach przygranicznych województwa zlokalizowane są niewielkie fragmenty regionów: Wielkopolskiego, Pogranicza Wielkopolsko-Śląskiego oraz Ziemi Głubczyckiej, Nyskiej i Krapkowickiej.

Największą powierzchnię w województwie zajmują regiony: Ziemi Wrocławskiej, Górnych Łużyc, Ziemi Kłodzkiej i Pogórza Sudeckiego. Obszary górskie zostały zakwalifikowane do regionu Sudetów (w tym Karkonoszy). Pozostałą część województwa wypełniają: Ziemia Milicka, Ziemia Międzyborska, Ziemia Sycowska, Ziemia Zielonogórska i Lubińska oraz Bory Dolnośląskie.

Rozmieszczenie regionów historyczno-kulturowych w województwie przedstawia rysunek nr 7.

¹¹ Plit J., Krajobrazy kulturowe Polski i ich przemiany, IGiPZ PAN, Prace geograficzne nr 253, Warszawa 2016

Rys. 7 Regiony historyczno-kulturowe w województwie dolnośląskim

Oprac. własne IRT

Walory przyrodnicze

Położenie województwa dolnośląskiego w obrębie kilku jednostek fizjograficznych sprawia, że region charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem ukształtowania terenu, a w konsekwencji także zróżnicowaniem przyrodniczym. Na Dolnym Śląsku obecne są wszystkie formy ochrony przyrody, o zróżnicowanej powierzchni i reżimach ochronnych¹², w tym:

- 2 parki narodowe,
- 67 rezerwatów przyrody,
- 12 parków krajobrazowych,
- 18 obszarów chronionego krajobrazu,
- 194 użytki ekologiczne,
- 17 zespołów przyrodniczo-krajobrazowych,
- 4 stanowiska dokumentacyjne,
- 101 obszarów europejskiej sieci NATURA 2000 (w tym 11 tzw. obszarów ochrony ptaków oraz 90 obszarów ochrony siedlisk).

Ochroną prawną (indywidualną) objęte są także pomniki przyrody oraz najcenniejsze gatunki roślin, zwierząt i grzybów w ramach ochrony gatunkowej. Na podstawie międzynarodowych porozumień i programów ochronie podlegają obszary wodno-błotne, objęte tzw. Konwencją Ramsarską, takie jak Torfowiska Doliny Izery, Subalpejskie Torfowiska w Karkonoszach, Stawy Rybne Przemków oraz obszary w granicach rezerwatu przyrody Stawy Milickie. Dodatkowo, Karkonoski Park Narodowy wraz

¹² Na podstawie Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody, GDOŚ

z położonym po stronie czeskiej Krkonošským národním parkem objęte są wspólną ochroną w ramach Bilateralnego Rezerwatu Biosfery MaB.

Pod względem udziału powierzchniowego obszarów chronionych województwo dolnośląskie zajmuje ostatnie miejsce w Polsce, z 18,6 % powierzchni objętej ochroną, podczas gdy średnia dla kraju wynosi 32,3 %. Należy podkreślić, że dane GUS dotyczące powierzchni ogółem obszarów chronionych nie obejmują małopowierzchniowych obszarów chronionych, które są częścią większych jednostek objętych ochroną, ani obszarów sieci NATURA 2000, dla których prowadzi się odrębną statystykę, a które częściowo pokrywają się z innymi formami ochrony. Po uwzględnieniu powyższych uwarunkowań i oszacowaniu łącznej powierzchni wszystkich obszarów chronionych na terenie województwa dolnośląskiego (bez części wspólnych) wynosi ona około 6264 km², co stanowi w przybliżeniu 31,5 % powierzchni województwa.

Walory kulturowe

Województwo dolnośląskie charakteryzuje się bogatymi zasobami dziedzictwa kulturowego. Liczba obiektów zabytkowych (wg stanu na koniec 2020 r.) wynosi 46040, w tym 8130 zabytków nieruchomych, 1492 stanowisk archeologicznych oraz 36418 zabytków ruchomych¹³. Pod względem ilości stanowisk archeologicznych oraz zabytków nieruchomych województwo zajmuje pierwszą pozycję w Polsce, natomiast pod względem zabytków ruchomych – drugą.

Zabytki architektury najliczniej zlokalizowane są na obszarach miast, które w większości zachowały historycznie wykształcone układy przestrzenne oraz obwarowania w postaci murów obronnych, bram, baszt i bastei. Region wyróżnia się architekturą rezydencjonalną, występują tu licznie zachowane zamki o rodowodzie średniowiecznym, a także dwory i założenia pałacowo-parkowe pochodzące z okresu nowożytnego. Na Dolnym Śląsku można również wyróżnić założenia architektury obronnej, w postaci fortyfikacji i twierdz powstałych w nowożytności oraz obiekty militarne pochodzące z czasów II wojny światowej. Kolejną grupę stanowią zabytki architektury sakralnej – kościoły, klasztory, kaplice. Cechą charakterystyczną jest występowanie kościołów wyznania katolickiego i protestanckiego w jednej miejscowości. Wśród zabytków sakralnych wyróżniają się rozległe założenia klasztorne cystersów i benedyktynów oraz sanktuaria pielgrzymkowe. Charakterystyczne dla województwa są miejscowości uzdrowiskowe z zabudową sanatoryjno-pensjonatową i obiektami zdrojowymi, a także architektura drewniana występująca w dużych skupiskach na terenie Sudetów. Wyróżniającymi się obiektami są domy przysłupowe, domy typu tyrolskiego, domy tkaczy, schroniska górskie. Ponadto licznie występują zabytki przemysłu i techniki, związane z działalnością kopalń oraz obiekty infrastruktury kolejowej – mosty, wiadukty, tunele, budynki dworców i odcinki linii kolejowych przebiegające przez obszary o wysokich walorach krajobrazowych.

O wysokim potencjale materialnego dziedzictwa kulturowego świadczy liczba obiektów i zespołów zabytkowych o wybitnych wartościach artystycznych i historycznych, objętych ochroną w formie wpisu na listę UNESCO, pomnika historii oraz parku kulturowego.

Obiekty wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO (3):

- Kościół Pokoju w Jaworze,
- Kościół Pokoju w Świdnicy,
- Hala Stulecia we Wrocławiu.

Pomniki historii (12):

- zespół historycznego centrum Wrocławia,

¹³ Na podstawie wykazu zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, księga A

- Hala Stulecia we Wrocławiu,
- zespół dawnego opactwa cystersów w Krzeszowie,
- pobenedyktynski zespół klasztorny w Legnickim Polu,
- twierdza w Srebrnej Górze,
- młyn papierniczy w Dusznikach-Zdroju,
- pałace i parki krajobrazowe Kotliny Jeleniogórskiej.
- kościół pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Strzegomiu,
- zespół dawnego opactwa cysterek w Trzebnicy,
- kościół ewangelicko-augsburski pw. Ducha Świętego zwany Kościołem Pokoju w Jaworze,
- zespół kościoła ewangelicko-augsburskiego pw. Trójcy Świętej zwany Kościołem Pokoju w Świdnicy,
- katedra pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika i św. Wacława Męczennika w Świdnicy.

Parki kulturowe (5):

- Forteczny Park Kulturowy w Srebrnej Górze,
- Forteczny Park Kulturowy Twierdza Kłodzka,
- Wrocławski Park Kulturowy,
- Park Kulturowy Wzgórze Zamkowe, Dolina Budzówki i Nysy Kłodzkiej w Kamieńcu Ząbkowickim,
- Park Kulturowy Opactwa Cystersów w Henrykowie.

Przedstawione w rozdziale II mapy tematyczne uwarunkowań przestrzennych i środowiskowych zostały zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

III. Wykaz obszarów lub obiektów objętych formami ochrony przyrody i zabytków

W audycie krajobrazowym zamieszcza się wykaz oraz lokalizację i granice form ochrony przyrody, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 2 ustawy Pzp, tj.:

- parków narodowych,
- rezerwatów przyrody,
- parków krajobrazowych,
- obszarów chronionego krajobrazu,
- parków kulturowych,
- obiektów znajdujących się na listach Światowego Dziedzictwa UNESCO, obszarów Sieci Rezerwatów Biosfery (MaB) lub obszarów i obiektów proponowanych do umieszczenia na tych listach.

W województwie dolnośląskim występują wszystkie wymienione formy ochrony przyrody, za wyjątkiem obszarów i obiektów proponowanych do umieszczenia na listach UNESCO. Ich wykaz zamieszczono w tabeli nr 3.

W tabeli wyszczególniono, które krajobrazy znajdują się w obrębie danej formy ochrony, oraz na obszarze których gmin dana forma ochrony występuje. W zestawieniu krajobrazów i gmin nie uwzględniono tych, których powierzchnia w obrębie danej formy ochrony nie przekracza 1 ha. Krajobrazy zostały wymienione w postaci kodów, nadanych zgodnie z załącznikiem nr 1 do Rozporządzenia.

Tab. 3 Wykaz form ochrony przyrody i zabytków, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w województwie dolnośląskim

Forma ochrony		Krajobrazy w obrębie formy ochrony
Parki kulturowe	Twierdza Kłodzko	02-332.54-09; 02-332.54-08
	Twierdza Srebrna Góra	02-332.44-10; 02-332.44-12
	Wzgórze Zamkowe, Dolina Budzówki i Nysy Kłodzkiej w Kamieńcu Ząbkowickim	02-332.16-06; 02-332.16-22; 02-332.16-08; 02-332.16-09; 02-332.16-15
	Opactwo Cystersów w Henrykowie	02-332.14-09; 02-332.14-20
	Stare Miasto we Wrocławiu	02-318.52-60; 02-318.53-77
Parki narodowe	Karkonoski Park Narodowy	02-332.34-11; 02-332.37-01; 02-332.37-03; 02-332.37-06; 02-332.37-08; 02-332.37-09; 02-332.37-10; 02-332.37-11; 02-332.37-12; 02-332.37-13; 02-332.36-05; 02-332.36-08; 02-332.37-07; 02-332.37-14; 02-332.37-15
	Park Narodowy Gór Stołowych	02-332.48-14; 02-332.48-15; 02-332.48-16; 02-332.48-17; 02-332.48-20; 02-332.51-04;

Forma ochrony		Krajobrazy w obrębie formy ochrony
Rezerваты przyrody		02-332.47-16; 02-332.48-18; 02-332.48-24; 02-332.51-03; 02-332.51-05
	Błyszcz	02-317.76-10
	Brekinia	02-317.76-14
	Brzeźnik	02-332.26-42
	Buczyna Jakubowska	02-318.42-21
	Buczyna Piotrowicka	02-317.74-06
	Buczyna Storczykowa na Białych Skałach	02-332.35-15
	Buki Sudeckie	02-332.35-17
	Bukowa Kalenica w Górach Sowich	02-332.44-09; 02-332.44-12
	Cisowa Góra	02-332.45-09
	Cisy	02-332.45-09
	Czarne Stawy	02-317.75-12; 02-317.75-38
	Dalkowskie Jary	02-318.42-15; 02-318.42-21
	Głazy Krasnoludków	02-332.48-02
	Gola	02-318.45-06
	Góra Choina	02-332.44-05
	Góra Miłek	02-332.35-17
	Góra Radunia	02-332.13-03
	Góra Ślęza	02-332.13-03
	Góra Zamkowa	02-332.26-62
	Grądy koło Posady	02-332.26-119
	Grodzisko Ryczyńskie	02-318.52-10
	Jaskinia Niedźwiedzia	02-332.62-01
	Jeziorko Daisy	02-332.28-26
	Jeziro Koskowskie	02-317.77-09
	Jodłowice	02-318.44-11
	Kanigóra	02-318.52-10
	Krokusy w Górzycu	02-332.34-11
	Kruczy Kamień	02-332.43-02
	Las Bukowy w Skarszynie	02-318.44-25
	Łacha Jelcz	02-318.52-24
	Łąka Sulistrowicka	02-332.13-03
	Łęg Korea	02-318.52-07; 02-318.52-08
	Łęgi Źródłiskowe koło Przemkowa	02-317.75-14
	Mszana i Obłoga	02-332.27-14
	Muszkowski Las Bukowy	02-332.14-21
	Nad Groblą	02-332.27-14
	Nowa Morawa	02-332.61-07
	Odrzysko	02-318.52-07
	Olszyny Niezgodzkie	02-318.33-22; 02-318.33-15
	Ostrzyca Proboszczowicka	02-332.27-15
	Ponikwa	02-317.76-10; 02-317.77-21
	Przełomy pod Książem koło Wałbrzycha	02-332.28-14
	Puszcza Śnieżnej Białki	02-332.61-05
	Radziądz	02-318.33-08
	Skałki Stoleckie	02-332.14-20
	Skarpa Storczyków	02-318.32-12; 02-318.42-09
	Stawy Milickie	02-318.33-21; 02-318.33-22; 02-318.34-21; 02-318.34-24; 02-318.33-07; 02-318.33-15; 02-318.33-24; 02-318.33-29; 02-318.34-15;

Forma ochrony		Krajobrazy w obrębie formy ochrony
		02-318.34-23; 02-318.34-25; 02-318.34-29; 02-318.34-32
	Stawy Przemkowskie	02-317.75-24
	Śnieżnik Kłodzki	02-332.62-01
	Torfowiska Doliny Izery	02-332.34-13
	Torfowisko Borówki	02-317.77-10
	Torfowisko koło Grabowna	02-318.45-09
	Torfowisko Kunickie	02-317.77-37
	Torfowisko pod Węglińcem	02-317.74-10
	Torfowisko pod Zieleńcem	02-332.53-02; 02-332.53-03
	Uroczysko Obiszów	02-318.42-20
	Uroczysko Wrzosey	02-318.43-08; 02-318.51-22; 02-318.43-03; 02-318.51-04; 02-318.51-05
	Wąwóz Lipa	02-332.27-14
	Wąwóz Myśluborski koło Jawora	02-332.27-14
	Wąwóz Siedmicki	02-332.27-14
	Wilcza Góra	02-332.27-09
	Wodospad Wilczki	02-332.62-12
	Wrzosiec koło Piasecznej	02-317.74-06
	Wzgórze Joanny	02-318.45-05
	Zabór	02-318.52-11
	Zimna Woda	02-317.77-13
	Zwierzyniec	02-318.52-10
Parki krajobrazowe	Park Krajobrazowy Chełmy	02-332.27-18; 02-332.28-05; 02-317.78-14; 02-317.78-14; 02-317.78-17; 02-317.78-18; 02-317.78-21; 02-332.27-14; 02-332.27-17; 02-332.27-23; 02-332.27-24; 02-332.27-25; 02-332.27-26; 02-332.27-44; 02-332.27-45; 02-332.28-01; 02-332.35-03; 02-332.35-17
	Park Krajobrazowy Dolina Bystrzycy	02-332.12-06; 02-318.53-04; 02-318.53-17; 02-318.53-39; 02-318.53-40; 02-318.53-45; 02-318.53-46; 02-318.53-48; 02-318.53-56; 02-318.53-60; 02-318.53-67; 02-318.53-85; 02-332.11-16; 02-332.12-10
	Park Krajobrazowy Dolina Jezierzycy	02-318.43-08; 02-318.51-22; 02-318.43-03; 02-318.43-09; 02-318.43-12; 02-318.43-14; 02-318.43-15; 02-318.51-03; 02-318.51-04; 02-318.51-05; 02-318.51-11; 02-318.51-13; 02-318.51-15; 02-318.51-18; 02-318.51-24; 02-318.51-25; 02-318.51-26
	Park Krajobrazowy Dolina Baryczy	02-318.33-21; 02-318.33-22; 02-318.33-28; 02-318.34-21; 02-318.34-24; 02-318.34-27; 02-318.34-28; 02-318.34-36; 02-318.34-37; 02-318.34-43; 02-318.12-02; 02-318.12-04; 02-318.12-06; 02-318.12-07; 02-318.12-08; 02-318.12-09; 02-318.12-10; 02-318.12-16; 02-318.12-18; 02-318.33-04; 02-318.33-05; 02-318.33-06; 02-318.33-07; 02-318.33-08; 02-318.33-09; 02-318.33-15; 02-318.33-24; 02-318.33-25; 02-318.33-27; 02-318.33-29; 02-318.33-30; 02-318.33-32; 02-318.33-34; 02-318.33-40; 02-318.33-45; 02-318.34-02; 02-318.34-03; 02-318.34-04; 02-318.34-05; 02-318.34-06; 02-318.34-07; 02-318.34-08;

Forma ochrony		Krajobrazy w obrębie formy ochrony
		02-318.34-09; 02-318.34-10; 02-318.34-12; 02-318.34-13; 02-318.34-14; 02-318.34-15; 02-318.34-22; 02-318.34-23; 02-318.34-25; 02-318.34-26; 02-318.34-29; 02-318.34-30; 02-318.34-31; 02-318.34-32; 02-318.34-33; 02-318.34-34; 02-318.34-35; 02-318.34-38; 02-318.34-39; 02-318.34-40; 02-318.34-42; 02-318.34-44; 02-318.34-45; 02-318.34-46; 02-318.34-47; 02-318.34-48; 02-318.34-49; 02-318.45-04; 02-318.45-05; 02-318.45-07; 02-318.45-12; 02-318.45-13; 02-318.45-21; 02-318.45-22; 02-318.45-23; 02-318.45-24; 02-318.45-26; 02-318.45-27; 02-318.45-28; 02-318.45-29; 02-318.45-30
	Park Krajobrazowy Doliny Bobru	02-332.26-62; 02-332.26-69; 02-332.76-73; 02-332.26-59; 02-332.26-60; 02-332.26-64; 02-332.26-65; 02-332.26-66; 02-332.26-67; 02-332.26-68; 02-332.26-71; 02-332.26-72; 02-332.26-78; 02-332.26-114; 02-332.26-115; 02-332.27-15; 02-332.27-40; 02-332.27-44; 02-332.35-05; 02-332.36-05; 02-332.36-22
	Park Krajobrazowy Gór Sowich	02-332.44-07; 02-332.44-09; 02-332.44-12; 02-332.46-35; 02-332.14-20; 02-332.15-12; 02-332.15-15; 02-332.15-16; 02-332.44-03; 02-332.44-04; 02-332.44-11; 02-332.46-05; 02-332.46-06; 02-332.46-21; 02-332.46-33
	Książański Park Krajobrazowy	02-332.28-12; 02-332.28-17; 02-332.28-26; 02-332.28-27; 02-332.28-08; 02-332.28-10; 02-332.28-11; 02-332.28-13; 02-332.28-14; 02-332.28-15; 02-332.28-16; 02-332.28-17; 02-332.28-21; 02-332.28-24; 02-332.28-30
	Przemkowski Park Krajobrazowy	02-317.74-06; 02-317.74-25; 02-317.75-24; 02-317.75-30; 02-317.77-18; 02-317.75-04; 02-317.75-07; 02-317.75-13; 02-317.75-14; 02-317.75-23; 02-317.75-26; 02-317.75-27; 02-317.75-28; 02-317.75-29; 02-317.75-31; 02-317.75-33; 02-317.75-38; 02-317.77-10; 02-317.77-32; 02-317.77-47
	Rudawski Park Krajobrazowy	02-332.36-14; 02-332.36-28; 02-332.36-31; 02-332.36-33; 02-332.36-34; 02-332.36-39; 02-332.36-40; 02-332.38-01; 02-332.38-03; 02-332.38-05; 02-332.38-11; 02-332.35-04; 02-332.35-12; 02-332.35-19; 02-332.36-13; 02-332.36-25; 02-332.36-26; 02-332.36-29; 02-332.36-41; 02-332.38-04; 02-332.38-06; 02-332.38-07; 02-332.38-12; 02-332.41-06; 02-332.41-09; 02-332.41-11
	Park Krajobrazowy Sudetów Wałbrzyskich	02-332.42-13; 02-332.42-17; 02-332.42-20; 02-332.43-18; 02-332.44-01; 02-332.46-34; 02-332.42-15; 02-332.43-20; 02-332.43-21; 02-332.47-03; 02-332.47-05
	Ślązański Park Krajobrazowy	02-332.13-03; 02-332.13-05; 02-318.53-28; 02-318.53-32; 02-318.53-33; 02-318.53-34; 02-332.12-11; 02-332.13-04; 02-332.13-06; 02-332.13-07; 02-332.13-08; 02-332.13-10

Forma ochrony		Krajobrazy w obrębie formy ochrony
	Śnieżnicki Park Krajobrazowy	02-332.61-02; 02-332.61-03; 02-332.61-05; 02-332.61-06; 02-332.61-07; 02-332.61-10; 02-332.62-01; 02-332.62-06; 02-332.62-12; 02-332.55-07; 02-332.55-17; 02-332.55-20; 02-332.55-21; 02-332.55-23; 02-332.61-01; 02-332.61-08; 02-332.61-09; 02-332.61-11; 02-332.61-12; 02-332.62-02; 02-332.62-04; 02-332.62-05
Obszary chronionego krajobrazu	Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Baryczy	02-318.32-03; 02-318.43-02; 02-318.11-02; 02-318.11-05; 02-318.11-08; 02-318.11-09; 02-318.11-10; 02-318.11-11; 02-318.11-14; 02-318.11-15; 02-318.11-16; 02-318.11-17; 02-318.11-18; 02-318.11-20; 02-318.32-11; 02-318.32-15; 02-318.32-16; 02-318.33-01; 02-318.33-05; 02-318.33-18; 02-318.33-20; 02-318.33-23; 02-318.33-35; 02-318.33-36; 02-318.33-37; 02-318.33-38; 02-318.33-39; 02-318.33-41; 02-318.33-42; 02-318.43-06; 02-318.43-10; 02-318.43-12; 02-318.43-16; 02-318.44-01; 02-318.44-14; 02-318.44-15; 02-318.44-17; 02-318.44-54
	Obszar Chronionego Krajobrazu Krzywińsko-Osiecki	02-318.11-06; 02-318.11-07; 02-318.11-11; 02-318.11-12; 02-318.11-13; 02-318.11-14; 02-318.11-19; 02-318.11-20
	Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Czarnej Wody	02-317.75-09; 02-317.75-18; 02-317.75-19; 02-317.75-22; 02-317.77-08; 02-317.77-11; 02-317.77-23; 02-317.77-24; 02-317.77-26; 02-317.77-27; 02-317.77-28; 02-317.77-47; 02-317.78-07; 02-317.78-11; 02-317.78-22
	Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Odry	02-318.52-07; 02-318.52-27
	Obszar Chronionego Krajobrazu Góra Krzyżowa	02-332.11-19
	Obszar Chronionego Krajobrazu Góry Bardzkie i Sowie	02-332.44-08; 02-332.44-09; 02-332.44-10; 02-332.44-12; 02-332.45-04; 02-332.45-09; 02-332.14-20; 02-332.15-10; 02-332.15-15; 02-332.28-18; 02-332.28-23; 02-332.28-25; 02-332.44-03; 02-332.44-05; 02-332.44-06; 02-332.44-11; 02-332.45-01; 02-332.45-03; 02-332.45-05; 02-332.45-06; 02-332.45-07; 02-332.45-08; 02-332.45-10; 02-332.46-21; 02-332.46-24; 02-332.46-28; 02-332.46-29; 02-332.46-31; 02-332.46-32
	Obszar Chronionego Krajobrazu Góry Bystrzyckie i Orlickie	02-332.52-01; 02-332.52-03; 02-332.52-04; 02-332.52-05; 02-332.52-06; 02-332.53-01; 02-332.53-02; 02-332.53-03; 02-332.53-04; 02-332.53-07; 02-332.53-08; 02-332.53-11; 02-332.53-12; 02-332.53-14; 02-332.53-16; 02-332.53-17; 02-332.53-19; 02-332.52-09; 02-332.53-09; 02-332.53-10; 02-332.53-13; 02-332.53-18; 02-332.53-20; 02-332.54-02; 02-332.54-06; 02-332.55-04; 02-332.55-07; 02-332.55-11; 02-332.55-13; 02-332.55-15; 02-332.55-17; 02-332.55-19; 02-332.55-22

Forma ochrony		Krajobrazy w obrębie formy ochrony
	Obszar Chronionego Krajobrazu Grodziec	02-317.78-22; 02-332.27-07; 02-332.27-08; 02-332.27-29; 02-332.27-36; 02-332.27-43
	Obszar Chronionego Krajobrazu Kopuły Chełmca	02-332.42-04; 02-332.42-26; 02-332.42-30; 02-332.42-35
	Obszar Chronionego Krajobrazu Lasy Chocianowskie	02-317.75-06; 02-317.75-11; 02-317.75-19; 02-317.75-20; 02-317.75-21; 02-317.75-32
	Obszar Chronionego Krajobrazu Leśniańsko-Złotnicki	02-332.26-90; 02-332.26-97; 02-332.26-98; 02-332.26-99; 02-332.26-105
	Obszar Chronionego Krajobrazu Masyw Trójgarbu	02-332.28-10; 02-332.42-04; 02-332.42-07
	Obszar Chronionego Krajobrazu Ostrzyca Proboszczowicka	02-332.27-15; 02-332.27-16; 02-332.27-44
	Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Dalkowskie	02-317.75-26; 02-318.42-15; 02-318.42-21
	Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie	02-332.14-21; 02-332.14-03; 02-332.14-15; 02-332.14-20; 02-332.14-34; 02-332.14-40; 02-332.14-43; 02-332.14-45; 02-332.14-49; 02-332.14-54; 02-332.14-57
	Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska	02-318.34-16; 02-318.34-17; 02-318.34-18; 02-318.34-19; 02-318.45-01; 02-318.45-06; 02-318.45-14; 02-318.45-15; 02-318.45-16; 02-318.45-19; 02-318.45-20; 02-318.56-05; 02-318.56-22; 02-318.56-46
	Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Trzebnickie	02-318.44-25; 02-318.44-29; 02-318.44-10; 02-318.44-26; 02-318.44-30; 02-318.44-31; 02-318.44-37; 02-318.52-57; 02-318.56-12; 02-318.56-16; 02-318.56-32; 02-318.56-55; 02-318.56-56
	Obszar Chronionego Krajobrazu Zawory	02-332.47-01; 02-332.48-07; 02-332.48-08; 02-332.48-13
Obiekty znajdujące się na listach Światowego Dziedzictwa UNESCO	Kościół Pokoju w Jaworze	02-317.78-03
	Kościół Pokoju w Świdnicy	02-332.12-05
	Hala Stulecia we Wrocławiu	02-318.52-62
	Geopark UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów	02-332.26-69; 02-332.26-73; 02-332.28-05; 02-317.77-09; 02-317.78-03; 02-318.53-62; 02-332.27-07; 02-332.27-10; 02-332.27-15; 02-332.27-16; 02-332.27-19; 02-332.27-20; 02-332.27-29; 02-332.27-39; 02-332.27-42; 02-332.27-14; 02-332.28-01; 02-332.28-02; 02-332.35-01; 02-332.35-06; 02-332.35-07; 02-332.35-14; 02-332.35-15; 02-332.35-17; 02-332.35-19; 02-332.36-20; 02-332.26-72; 02-332.36-19; 02-332.42-05; 02-332.42-06; 02-332.11-07; 02-332.11-03; 02-318.53-14; 02-317.78-14; 02-332.15-05; 02-317.78-18; 02-317.78-15; 02-317.78-16; 02-317.78-17; 02-317.78-20; 02-332.27-25; 02-332.27-45; 02-317.78-22; 02-332.35-05; 02-332.35-10; 02-332.27-35; 02-332.35-12; 02-332.11-15; 02-317.77-20; 02-318.53-41; 02-318.53-61; 02-332.26-67; 02-332.26-71; 02-332.26-78; 02-332.27-24; 02-332.35-03; 02-332.35-02; 02-332.42-07; 02-332.27-36; 02-332.28-10; 02-332.27-26; 02-332.27-43; 02-332.27-44; 02-317.78-19; 02-317.78-21; 02-332.28-07;

Forma ochrony	Krajobrazy w obrębie formy ochrony
	02-332.27-21; 02-317.78-04; 02-332.27-11; 02-332.27-22; 02-332.35-16; 02-332.28-04; 02-332.27-08; 02-332.36-22; 02-332.27-09; 02-332.35-09; 02-332.11-12; 02-332.36-41; 02-332.28-30; 02-332.27-17; 02-332.35-08

Mapa przedstawiająca obszary lub obiekty objęte ochroną, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 2 ustawy Pzp - „Istniejące formy ochrony przyrody i zabytków”, stanowi załącznik nr 9 Audytu krajobrazowego. Mapa została opracowana na podstawie pozyskanych danych przestrzennych, których źródła podano w tabeli nr 4.

Tab. 4 Wykaz źródeł danych przestrzennych dla istniejących form ochrony przyrody i zabytków

Lp.	Forma ochrony	Źródło danych przestrzennych
1	Parki narodowe	Karkonoski Park Narodowy, Park Narodowy Gór Stołowych
2	Rezerваты przyrody	Opracowanie IRT na podstawie zapisów Dzienników Urzędowych Województwa Dolnośląskiego i danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
3	Parki krajobrazowe	Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych
4	Obszary chronionego krajobrazu	Opracowanie IRT na podstawie zapisów Dzienników Urzędowych Województwa Dolnośląskiego oraz Uchwały Rady Gminy Wisznia Mała NR V/XXVIII/164/09 z dnia 24 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia obszaru chronionego krajobrazu Wzgórza Trzebnickie
5	Parki kulturowe	Opracowanie IRT na podstawie zapisów Dzienników Urzędowych Województwa Dolnośląskiego
6	Obiekty wpisane na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO	Opracowanie IRT na podstawie Listy Światowego Dziedzictwa UNESCO
7	Światowy Geopark UNESCO	Światowy Geopark UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów

W przypadku granic parków krajobrazowych i ich otulin, w audycie krajobrazowym zostały wskazane zweryfikowane granice: Rudawskiego Parku Krajobrazowego, Ślęzańskiego Parku Krajobrazowego, Parku Krajobrazowego Doliny Jezierzycy, Parku Krajobrazowego Gór Sowich, Parku Krajobrazowego Chełmy, Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich, Przemkowskiego Parku Krajobrazowego, Parku Krajobrazowego Doliny Bystrzycy, Parku Krajobrazowego Doliny Bobru (z wyłączeniem otuliny).

W przypadku Parku Krajobrazowego Doliny Baryczy wskazane granice zostały zweryfikowane pod względem merytorycznej poprawności przebiegu granic, wymagają jednak precyzyjnego uzgodnienia geometrycznego z aktualnymi danymi katastralnymi i leśnymi.

Na etapie sporządzania projektu Audytu krajobrazowego trwały prace weryfikacyjne granic Książńskiego Parku Krajobrazowego oraz Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego, a także granicy otuliny Parku Krajobrazowego Doliny Bobru. W związku z tym w Audycie krajobrazowym wskazano granice Książńskiego Parku Krajobrazowego, Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego oraz otuliny Parku Krajobrazowego Doliny Bobru zgodne z aktualnym stanem weryfikacji przebiegu granic. Aktualizacja granic zostanie nastąpi po ostatecznym ustaleniu ich przebiegu przez Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych.

IV. Wyniki audytu krajobrazowego

Sporządzenie Audytu krajobrazowego przebiegało zgodnie z następującymi etapami:

- 1) wyznaczenie i klasyfikacja typologiczna krajobrazów;
- 2) charakterystyka krajobrazów na podstawie cech analitycznych przyrodniczych i kulturowych oraz cech syntetycznych;
- 3) ocena krajobrazów na podstawie stanu zachowania lub wykształcenia cech analitycznych oraz syntetycznych;
- 4) wskazanie krajobrazów priorytetowych;
- 5) określenie rodzaju, źródła oraz skali zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazów priorytetowych oraz krajobrazów w obrębie obszarów objętych ochroną (parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, parków kulturowych, obiektów znajdujących się na liście Światowego Dziedzictwa UNESCO, obszarów Sieci Rezerwatów Biosfery UNESCO (MaB) lub obszarów proponowanych do umieszczenia na tych listach);
- 6) sformułowanie rekomendacji i wniosków dotyczących kształtowania i ochrony krajobrazów priorytetowych oraz krajobrazów w obrębie obszarów objętych ochroną wymienionych w pkt. 5);
- 7) określenie lokalnych form architektonicznych zabudowy dla krajobrazów priorytetowych.

Metodyka sporządzania oraz wyniki poszczególnych etapów audytu krajobrazowego zostały opisane w kolejnych rozdziałach opracowania.

IV.1. Wyznaczenie i klasyfikacja typologiczna krajobrazów

IV.1.1. Metodyka, źródła danych

Celem identyfikacji krajobrazów jest delimitacja granic krajobrazów oraz określenie typów i podtypów krajobrazów występujących na obszarze województwa dolnośląskiego.

Wyznaczenie i klasyfikację krajobrazów przeprowadzono zgodnie z wytycznymi zawartymi w załącznikach nr 1 i 2 do Rozporządzenia, według następujących działań:

- 1) przeprowadzenie analizy pokrycia i użytkowania terenu w obrębie mezoregionu;
- 2) dokonanie wstępnego podziału mezoregionów na krajobrazy przy uwzględnieniu: jednolitości tła krajobrazowego, typu rzeźby terenu, zachowania powiązań funkcjonalnych, powtarzalności struktury przestrzennej;
- 3) wskazanie podtypów wydzielonych krajobrazów na podstawie klasyfikacji typologicznej, zawartej w załączniku nr 2 do Rozporządzenia;

4) przeprowadzenie weryfikacji przebiegu granic krajobrazów.

Każdemu krajobrazowi został nadany odrębny kod w formacie: AA-XXX.XX-YY, gdzie:

- AA oznacza kod województwa,
- XXX.XX oznacza mezoregion fizycznogeograficzny,
- YY oznacza kolejny krajobraz w obrębie mezoregionu w województwie.

Zgodnie z metodyką, delimitacji krajobrazów należało dokonać w obrębie mezoregionów. Skutkiem tego są przypadki wyodrębnienia więcej niż jednego krajobrazu, pomimo jednorodnego pokrycia i użytkowania terenu, jednolitości tła krajobrazowego, zachowanych powiązań funkcjonalnych czy powtarzalności struktury przestrzennej danego krajobrazu. Takie wyodrębnienie jest skutkiem przebiegającej i dzielącej krajobraz granicy mezoregionu.

Wykorzystane źródła danych do wyznaczenia krajobrazów zawiera [tabela nr 5](#).

Tab. 5 Źródła danych wykorzystane do wyznaczenia krajobrazów

GRUPA	TYP	PODTYP	ŹRÓDŁA DANYCH
A. Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka	1. Wód powierzchniowych	1a. Jeziora	Ortofotomapa, baza CorineLandCover 2018, Mapy Podziału Hydrograficznego Polski
		1b. Systemy wód płynących	Ortofotomapa, baza CorineLandCover 2018, Mapy Podziału Hydrograficznego Polski, mapy zagrożenia powodziowego (Q10 %)
		1c. Wody przejściowe	Nie występuje w województwie dolnośląskim
	2. Bagienno-łęgowe – głównie bezleśne	2a. Z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk	Ortofotomapa, mapy występowania siedlisk przyrodniczych (RDOŚ Wrocław); do wyznaczenia podtypu 2b brano pod uwagę następujące typy siedlisk: 6410 Zmienne wilgotne łąki trzęślicowe <i>Molinion</i> , 6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże <i>Arrhenatherion</i> , 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea nigrae</i>)
		2b. Z dominacją szuwarów i turzycowisk	Ortofotomapa, mapy występowania siedlisk przyrodniczych (RDOŚ Wrocław); do wyznaczenia podtypu 2b brano pod uwagę następujące typy siedlisk: 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea nigrae</i>)
		2c. Z udziałem nadmorskich łąk słonolubnych	Nie występuje w województwie dolnośląskim
		2d. Z dominacją torfowisk niskich	Nie występuje w województwie dolnośląskim
		2e. Z udziałem torfowisk wysokich	Nie występuje w województwie dolnośląskim
	3. Leśne	3a. Z przewagą siedlisk borowych	Ortofotomapa, baza CorineLandCover 2018, Leśna Mapa Numeryczna (RDLP Wrocław) Przyjęto podejście wyznaczenia odrębnego krajobrazu 3a w przypadku, gdy powierzchnia lasu wynosiła co najmniej 100 ha (zgodnie z zaleceniami wypracowanymi na warsztatach GDOŚ). Do wyznaczenia podtypu 3a brano pod uwagę następujące typy siedlisk leśnych: BW, BAW, BEW, BGW, BGCW, BGKW, BGNW, BGRW, BGSW, BMW, BMAW, BMCW, BMDW, BMEW, BMGW, BMIW, BMKW, BMLW, BMNW, BMRW, BMSW, BMTW, BNW, BOW, BRW, BS, BUW, BW, BWG, BZW, BMGBW, BMGCW, BMGEW, BMGKW, BMGNW, BMGTW, BMWY.
		3b. Z przewagą siedlisk lasowych	Ortofotomapa, baza CorineLandCover 2018, Leśna Mapa Numeryczna (RDLP Wrocław)

GRUPA	TYP	PODTYP	ŹRÓDŁA DANYCH
			Przyjęto podejście wyznaczenia odrębnego krajobrazu 3b w przypadku, gdy powierzchnia lasu wynosiła co najmniej 100 ha (zgodnie z zaleceniami wypracowanymi na warsztatach GDOŚ). Do wyznaczenia podtypu 3b brano pod uwagę następujące typy siedlisk leśnych: L, LG, LW, LWYA, LEW, LGW, LGAW, LGCW, LGKW, LGLW, LGNW, LGSW, LMW, LMAW, LMCW, LMEW, LMG, LMGW, LMGBW, LMGCW, LMGEW, LMGKW, LMGNW, LMGOW, LMGTW, LMGZW, LMKW, LMLW, LMNW, LMRW, LMSW, LMTW, LMW, LMWY, LN, LNG, LNW, LO, LOG, LOW, LR, LRW, LU, LUG, LUW, LW, LZ, LZG, LZW
		3c. Z przewagą siedlisk łągowych, bagiennych i olsowych	Ortofotomapa, baza CorineLandCover 2018, Leśna Mapa Numeryczna (RDLP Wrocław) Przyjęto podejście wyznaczenia odrębnego krajobrazu 3c w przypadku, gdy powierzchnia lasu wynosiła co najmniej 100 ha (zgodnie z zaleceniami wypracowanymi na warsztatach GDOŚ). Do wyznaczenia podtypu 3c brano pod uwagę następujące typy siedlisk leśnych: BB, BGB, BMB, BMGB, LLW, LMB, OL, OLI, OLIJ
	4. Bezleśne: murawowe, piaszczyste i skalne	4a. Murawy i zarośla kserotermiczne oraz inne ciepłolubne	Ortofotomapa, mapy występowania siedlisk przyrodniczych (RDOŚ Wrocław; do wyznaczenia podtypu 4a brano pod uwagę następujące typy siedlisk: 6120 Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe <i>Koelerion glaucae</i> , 6210 Murawy kserotermiczne <i>Festuco-Brometea</i> .
		4b. Wrzosowiska i murawy napiaskowe	Ortofotomapa, mapy występowania siedlisk przyrodniczych (RDOŚ Wrocław); do wyznaczenia podtypu 4b brano pod uwagę następujące typy siedlisk: 4010 Wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym <i>Erica tetralix</i> , 4030 Suche wrzosowiska <i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylon</i>
		4c. Bezleśne wydmy śródlądowe oraz wydmy i plaże nadmorskie	Nie występuje w województwie dolnośląskim
		4d. Bezleśne skałki i murawy naskalne	Nie występuje w województwie dolnośląskim
	5. Górskie ponad granicą lasu (naturalną lub antropogenicznie obniżoną)	5a. Połoniny	Nie występuje w województwie dolnośląskim
		5b. Hale wysokogórskie	Ortofotomapa, Plan Ochrony Karkonoskiego Parku Narodowego, analizy eksperckie
		5c. Wysokogórskie nagie skały, piargi i śniegi	Nie występuje w województwie dolnośląskim
	6. Wiejskie	6a. Sztuczne zbiorniki wodne	Ortofotomapa, baza CorineLandCover 2018

GRUPA	TYP	PODTYPE	ŹRÓDŁA DANYCH
B. Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzennej przez człowieka		6b. Z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk	Ortofotomapa, analizy GIS w zakresie pomiarów wielkości pól
		6c. Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola	Ortofotomapa, analizy GIS w zakresie pomiarów wielkości pól
		6d. Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	Ortofotomapa, analizy GIS w zakresie pomiarów wielkości pól
		6e. Z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk	Ortofotomapa, analizy GIS w zakresie pomiarów wielkości pól
		6f. Z przewagą wielkoobszarowych sadów i plantacji	Ortofotomapa, baza CorineLandCover 2018
		6g. Z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim	Ortofotomapa, baza CorineLandCover 2018 Przyjęto podejście wyznaczenia odrębnego krajobrazu 6g w przypadku, gdy powierzchnia zabudowy wiejskiej wynosiła co najmniej 100 ha (zgodnie z zaleceniami wypracowanymi na warsztatach GDOŚ)
	7. Mozaikowe	7a. Z przewagą terenów porolnych	Na podstawie ortofotomapy oraz analizy eksperckiej
		7b. Podmiejskie	Na podstawie ortofotomapy oraz analizy eksperckiej
	8. Podmiejskie i osadnicze	8a. Leśno-osadnicze o charakterze willowym	Na podstawie ortofotomapy oraz analizy eksperckiej
		8b. Wielkie kompleksy hotelowo-sportowe	Ortofotomapa, baza CorineLandCover 2018, analizy eksperckie
		8c. Miejscowości o zwartej, wielorzędowej zabudowie o charakterze wiejskim	Ortofotomapa, analizy eksperckie
		8d. Zróżnicowana typologicznie i przestrzennie zabudowa nierolnicza na terenach wcześniej rolniczych	Ortofotomapa, analizy eksperckie
		8e. Wielkoobszarowe zespoły pałacowo-parkowe i klasztorne oraz inne komponowane układy architektury, zieleni i wód	Ortofotomapa, granice parków kulturowych, analizy eksperckie. Przy wyznaczeniu krajobrazu przyjęto kryterium powierzchni co najmniej 50 ha

GRUPA	TYP	PODTYP	ŹRÓDŁA DANYCH
C. Krajobrazy kulturowe, w których struktura i funkcja są w pełni ukształtowane przez działalność człowieka	9. Miejskie	9a. Miejscowości z zachowanym układem historycznym	Ortofotomapa, mapy, zdjęcia, opisy historyczne miast
		9b. Miejscowości o charakterze współczesnym	Ortofotomapa, mapy, zdjęcia, opisy historyczne miast
	10. Wielkomiejskie	10a. Zespoły urbanistyczne o zachowanych założeniach historycznych	Ortofotomapa, mapy historyczne, studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
		10b. Nowoczesne centra miast	Nie występuje w województwie dolnośląskim
		10c. Obszary zabudowy mieszkaniowej	Ortofotomapa, studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
		10d. Wielkie centra handlowe, logistyczne i składowo-magazynowe	Ortofotomapa, mapy historyczne, studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
		10e. Tereny sportowo-rekreacyjne	Ortofotomapa, mapy historyczne, studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
		10f. Wielkie nekropolie	Ortofotomapa, mapy historyczne, studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
	11. Wodnogospodarcze	11a. Duże sztuczne zbiorniki wodne o różnych funkcjach	Baza CorineLandCover2018, Baza Danych Obiektów Topograficznych, Open Street Map
		11b. Nabrzeża portowe, stocznie, porty morskie i rzeczne	Nie występuje w województwie dolnośląskim
	12. Przemysłowe i energetyczne	12a. Duże kompleksy przemysłowe	Baza CorineLandCover2018, Baza Danych Obiektów Topograficznych, Open Street Map
		12b. Wielkie kompleksy elektrowni konwencjonalnych oraz wielkie farmy fotowoltaiczne	Baza CorineLandCover2018, Baza Danych Obiektów Topograficznych, Open Street Map
	13. Górnicze	13a. Tereny czynnej wielkopowierzchniowej eksploatacji odkrywkowej	Ortofotomapa, baza CorineLandCover2018, bazy danych Państwowego Instytutu Geologicznego w zakresie stanu zagospodarowania złoża
		13b. Tereny zakończonej wielkopowierzchniowej eksploatacji odkrywkowej	Ortofotomapa, baza CorineLandCover2018, bazy danych Państwowego Instytutu Geologicznego w zakresie stanu zagospodarowania złoża
		13c. Tereny czynnej eksploatacji podziemnej	Ortofotomapa, baza CorineLandCover2018, bazy danych Państwowego Instytutu Geologicznego w zakresie stanu zagospodarowania złoża

GRUPA	TYP	PODTYP	ŹRÓDŁA DANYCH
		13d. Tereny zakończonej eksploatacji podziemnej	Ortofotomapa, baza CorineLandCover2018, bazy danych Państwowego Instytutu Geologicznego w zakresie stanu zagospodarowania złoża
	14. Komunikacyjne	14a. Węzły komunikacyjne i transportowe	Nie występuje w województwie dolnośląskim
		14b. Kompleksy lotniskowe	Na podstawie Ortofotomapy i CorineLandCover2018
	15. Ludyczne	Parki rozrywki	Nie występuje w województwie dolnośląskim

IV.1.2. Zestawienie zidentyfikowanych krajobrazów oraz ich klasyfikacja

Na obszarze województwa dolnośląskiego wyznaczono 1452 krajobrazy, przypisane do 14 typów krajobrazu, wymienionych w tabeli nr 6. Wśród nich przeważają krajobrazy typu wiejskiego oraz leśnego (odpowiednio 513 i 460 krajobrazów), które zajmują największy udział w powierzchni województwa (57,18 % i 30,66 %).

Tab. 6 Typy krajobrazów w województwie dolnośląskim

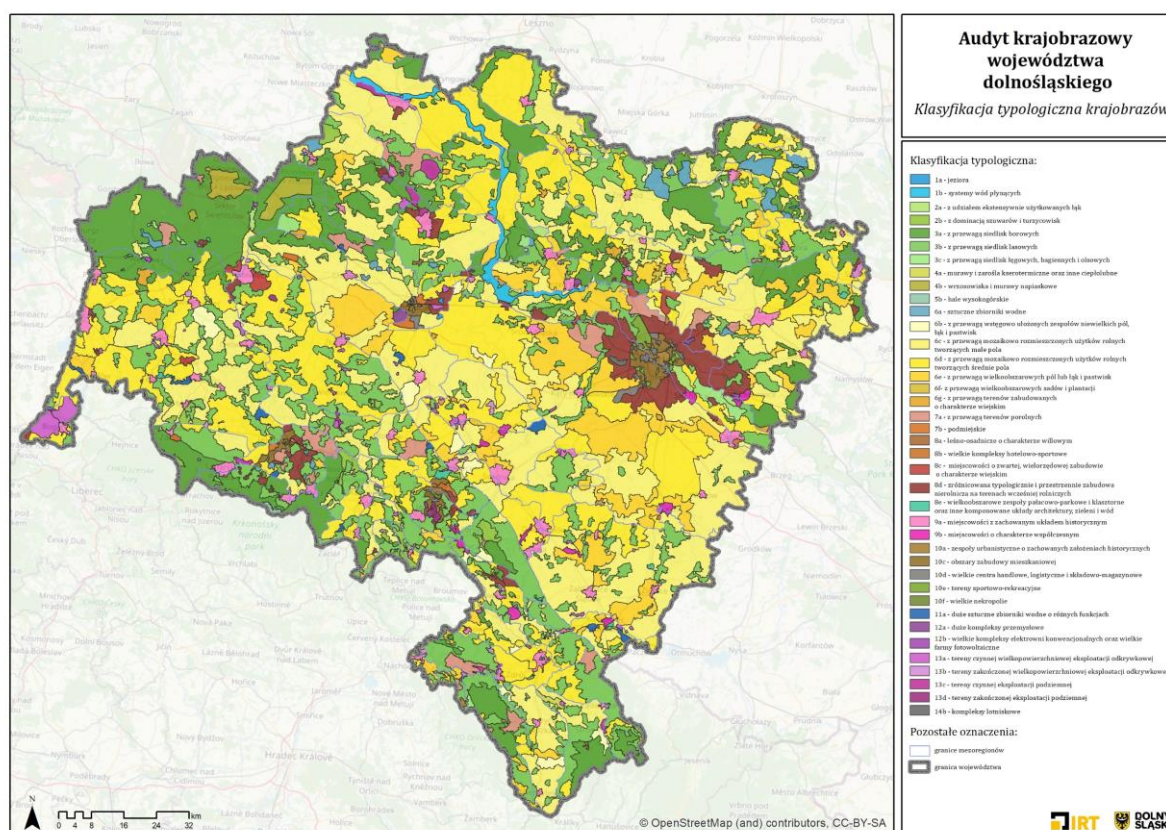
Lp.	Typ krajobrazu	Liczba krajobrazów	Udział w powierzchni województwa
1	Wiejskie	513	57,18 %
2	Leśne	460	30,66 %
3	Miejskie	218	5,57 %
4	Podmiejskie i osadnicze	85	3,10 %
5	Górnice	82	0,90 %
6	Wielkomiejskie	61	1,17 %
7	Mozaikowe	43	1,84 %
8	Bagiennie-łukowe - głównie bezleśne	42	0,99 %
9	Wodnogospodarcze	11	0,24 %
10	Przemysłowe i energetyczne	9	0,12 %
11	Wody powierzchniowe	5	0,62 %
12	Bezleśne: murawowe, piaszczyste i skalne	5	0,61 %
13	Górskie	2	0,07 %
14	Komunikacyjne	1	0,02 %

Każdy z typów krajobrazu dzieli się na podtypy. W granicach Dolnego Śląska przeważa podtyp z przewagą siedlisk lasowych (3b), w ramach którego wyróżnia się 325 krajobrazów. Następnie podtyp z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola (6c), dla którego wyodrębniono 196 krajobrazów. Kolejne miejsca zajmują podtypy: 6d – z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości (184 krajobrazy), 3a – z przewagą siedlisk borowych (119 krajobrazów) oraz 9a – miejscowości z zachowanym układem historycznym (104 krajobrazy).

Biorąc pod uwagę udział powierzchniowy, na pierwszym miejscu znajduje się podtyp z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola (6c), zajmujący 26,25 % powierzchni województwa. Kolejno, podtyp z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości (6d) – 21,60 % oraz podtyp z przewagą siedlisk lasowych (3b) – 16,56 %.

Klasyfikację typologiczną krajobrazów w województwie przedstawia tabela nr 7 oraz rysunek nr 8.

Oprac. własne IRT

Mapa zidentyfikowanych krajobrazów pod nazwą „Klasyfikacja typologiczna krajobrazów” stanowi załącznik nr 7 Audytu krajobrazowego i została zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Dane przestrzenne mapy zostały udostępnione na Geoportalu Dolny Śląsk.

Tab. 7 Zestawienie zidentyfikowanych krajobrazów oraz ich klasyfikacja w województwie dolnośląskim

Lp.	Typ krajobrazu	Podtyp krajobrazu	Liczba krajobrazów	Łączna powierzchnia [ha]	Średnia powierzchnia [ha]	Minimum [ha]	Maksimum [ha]	% powierzchni województwa
1	Wody powierzchniowe	1a - jeziora	2	265,50	132,75	125,22	140,28	0,01 %
2		1b - systemy wód płynących	3	12203,36	4067,79	3056,78	4809,57	0,61 %
3	Bagiennie-łęgowe - głównie bezleśne	2a - z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk	8	4598,09	574,76	107,80	1527,47	0,23 %
4		2b - z dominacją szuwarów i turzycowisk	34	15143,16	445,39	74,52	1797,45	0,76 %
5	Leśne	3a - z przewagą siedlisk borowych	119	272289,00	2288,14	31,95	71107,45	13,66 %
6		3b - z przewagą siedlisk lasowych	325	330209,33	1016,03	38,87	13847,99	16,56 %
7		3c - z przewagą siedlisk łęgowych, bagiennych i olsowych	16	8683,70	542,73	96,20	3648,38	0,44 %
8	Bezleśne: murawowe, piaszczyste i skalne	4a - murawy i zarośla kserotermiczne oraz inne ciepłolubne	2	1061,95	530,97	151,80	910,15	0,05 %
9		4b - wrzosowiska i murawy napiaskowe	3	11180,38	3726,79	390,10	5797,39	0,56 %
10	Górskie	5b - hale wysokogórskie	2	1492,04	746,02	593,08	898,97	0,07 %
11	Wiejskie	6a - sztuczne zbiorniki wodne	22	15260,35	693,65	47,05	2939,84	0,77 %
12		6b - z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk	16	15501,89	968,87	52,69	3182,89	0,78 %
13		6c - z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola	196	523270,66	2669,75	10,83	35370,80	26,25 %
14		6d - z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	184	430590,41	2340,17	3,42	30042,62	21,60 %
15		6e - z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk	72	149388,95	2074,85	54,66	15985,79	7,49 %
16		6f - z przewagą wielkoobszarowych sadów i plantacji	3	1015,97	338,66	135,12	720,29	0,05 %

Lp.	Typ krajobrazu	Podtyp krajobrazu	Liczba krajobrazów	Łączna powierzchnia [ha]	Średnia powierzchnia [ha]	Minimum [ha]	Maksimum [ha]	% powierzchni województwa
17	Mozaikowe	6g - z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim	20	4883,33	244,17	21,88	1063,22	0,24 %
18		7a - z przewagą terenów porolnych	29	32608,29	1124,42	33,16	4289,83	1,64 %
19		7b - podmiejskie	14	4075,18	291,08	8,48	836,84	0,20 %
20	Podmiejskie i osadnicze	8a - leśno-osadnicze o charakterze willowym	1	210,68	210,68	210,68	210,68	0,01 %
21		8b - wielkie kompleksy hotelowo-sportowe	5	586,53	117,31	15,06	301,23	0,03 %
22		8c - miejscowości o zwartej, wielorzędowej zabudowie o charakterze wiejskim	7	5048,73	721,25	83,34	1762,37	0,25 %
23		8d - zróżnicowana typologicznie i przestrzennie zabudowa nierolnicza na terenach wcześniej rolniczych	53	53513,92	1009,70	21,68	9422,79	2,68 %
24		8e - wielkoobszarowe zespoły pałacowo-parkowe i klasztorne oraz inne komponowane układy architektury, zieleni i wód	19	2636,86	138,78	50,89	648,26	0,13 %
25		9a - miejscowości z zachowanym układem historycznym	104	41852,53	402,43	21,23	1867,12	2,10 %
26	Miejskie	9b - miejscowości o charakterze współczesnym	29	7460,51	257,26	14,08	767,60	0,37 %
27	Wielkomiejskie	10a - zespoły urbanistyczne o zachowanych założeniach historycznych	5	1196,12	239,22	39,25	855,50	0,06 %
28		10c - obszary zabudowy mieszkaniowej	22	13835,10	628,87	10,53	3965,46	0,69 %
29		10d - wielkie centra handlowe, logistyczne i składowo-magazynowe	16	4100,03	256,25	16,10	1214,29	0,21 %
30		10e - tereny sportowo-rekreacyjne	15	3936,95	262,46	9,68	2030,84	0,20 %
31		10f - wielkie nekropolie	3	117,95	39,32	28,29	53,84	0,01 %

Lp.	Typ krajobrazu	Podtyp krajobrazu	Liczba krajobrazów	Łączna powierzchnia [ha]	Średnia powierzchnia [ha]	Minimum [ha]	Maksimum [ha]	% powierzchni województwa
32	Wodnogospodarcze	11a - duże sztuczne zbiorniki wodne o różnych funkcjach	11	4753,96	432,18	174,78	919,85	0,24 %
33	Przemysłowe i energetyczne	12a - duże kompleksy przemysłowe	7	2100,12	300,02	24,76	918,57	0,11 %
34		12b - wielkie kompleksy elektrowni konwencjonalnych oraz wielkie farmy fotowoltaiczne	2	111,13	55,56	35,81	75,32	0,01 %
35		13a - tereny czynnej wielkopowierzchniowej eksploatacji odkrywkowej	53	11256,87	212,39	10,16	3319,87	0,56 %
36		13b - tereny zakończonej wielkopowierzchniowej eksploatacji odkrywkowej	20	1732,07	86,60	22,04	409,48	0,09 %
37	Górnice	13c - tereny czynnej eksploatacji podziemnej	6	3818,74	636,46	71,92	1692,01	0,19 %
38		13d - tereny zakończonej eksploatacji podziemnej	3	1130,61	376,87	97,37	801,66	0,06 %
39	Komunikacyjne	14b - kompleksy lotniskowe	1	492,88	492,88	492,88	492,88	0,02 %

IV.2. Charakterystyka krajobrazów

IV.2.1. Metodyka, źródła danych

Charakterystyka krajobrazów opiera się na nadaniu poszczególnym krajobrazom cech analitycznych oraz syntetycznych, a także na określeniu właściwych dla nich wskaźników: charakterystycznych typologicznie bądź unikatowych. Za charakterystyczne uznawane są te, które występują w co najmniej 75 % krajobrazów o tym samym podtypie, natomiast za unikatowe - występujące w maksymalnie 5 % krajobrazów tego samego podtypu.

Charakterystyki krajobrazów dokonuje się zgodnie z wytycznymi, określonymi w załączniku nr 3 do Rozporządzenia według następujących działań:

- 1) obliczenie wartości wskaźników analitycznych: przyrodniczych i kulturowych - obligatoryjnych oraz fakultatywnych, zgodnie z katalogiem zamieszczonym w tabelach 1 i 2 załącznika nr 3 do Rozporządzenia;
- 2) określenie wskaźników syntetycznych: tradycja, tożsamość, swojskość, funkcje podstawowe i uzupełniające krajobrazu, zgodnie z tabelą 3 załącznika nr 3 do Rozporządzenia;
- 3) porównanie poszczególnych cech charakterystycznych typologicznie z innymi krajobrazami zaklasyfikowanymi do tego samego podtypu, które stanowi podstawę do oceny zidentyfikowanych krajobrazów.

W ramach charakterystyki krajobrazów obliczono wszystkie wskaźniki obligatoryjne z wyjątkiem wskaźników: A2a - pojedyncze obiekty geologiczne i geomorfologiczne, B2f - obiekty związane z wypasem oraz B8a - miejsca po rozegranych bitwach i wojnach, ze względu na brak danych, które swoim zasięgiem obejmowały obszar całego województwa dolnośląskiego.

Spośród wskaźników fakultatywnych uwzględniono wskaźniki: A1e - udział procentowy całkowitej powierzchni lasów ochronnych, niewchodzących do wskaźnika A1a i A1b, w powierzchni krajobrazu; A3d - lasy w wieku ponad 100 lat występujące w danym krajobrazie; B10b - liniowe struktury komunikacyjne oraz B11c - obiekty noclegowe, hotelowe i gastronomiczne.

Cechy fakultatywne A1e oraz A3d zostały uwzględnione ze względu na duży udział lasów ochronnych na Dolnym Śląsku, co wyróżnia region na tle pozostałych województw. Wskaźnik B10b uwzględniono ze względu na duże zagęszczenie linii kolejowych w województwie. W przypadku wskaźnika B11c pod uwagę wzięto schroniska górskie oraz obiekty noclegowe wyróżniające się formą architektoniczną, wpisane do rejestru zabytków.

W celu obliczenia obligatoryjnego wskaźnika różnorodności powierzchniowej – A10a konieczne było uwzględnienie w analizie wskaźników fakultatywnych z grupy A8 dotyczące pokrycia terenu.

Wszystkie cechy przyrodnicze i kulturowe obliczono przy użyciu danych przestrzennych za pomocą analiz przestrzennych w oprogramowaniu GIS.

W tabelach nr 8 i 9 przedstawiono obligatoryjne oraz fakultatywne cechy analityczne (przyrodnicze i kulturowe), które zostały wykorzystane do charakterystyki krajobrazów.

Tab. 8 Wykaz wykorzystanych wskaźników cech analitycznych obligatoryjnych

CECHA		WSKAŹNIK		ŹRÓDŁA DANYCH
OZNACZENIE	NAZWA	OZNACZENIE	OPIS WSKAŹNIKA	
CECHY PRZYRODNICZE				
A1	Obszary chronione i ochrona gatunkowa	A1a	Udział procentowy całkowitej powierzchni parków narodowych i rezerwatów przyrody oraz obszarów Sieci Rezerwatów Biosfery UNESCO (MaB) w powierzchni krajobrazu	Dane Karkonoskiego Parku Narodowego, dane Parku Narodowego Gór Stołowych, zasoby własne Instytutu Rozwoju Terytorialnego
		A1b	Udział procentowy całkowitej powierzchni parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu (niewchodzących do wskaźnika A1a) w powierzchni krajobrazu	Dane Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowych, zasoby własne Instytutu Rozwoju Terytorialnego
		A1c	Liczba typów siedlisk przyrodniczych objętych siecią Natura 2000, z wyłączeniem obszarów specjalnej ochrony ptaków (PLB), w powierzchni krajobrazu	Dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
		A1d	Udział procentowy całkowitej powierzchni wszystkich obszarów objętych siecią Natura 2000 w powierzchni krajobrazu	Dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
		A1f	Zagęszczenie na powierzchni krajobrazu: pomników przyrody, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych oraz zespołów przyrodniczo – krajobrazowych	Dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, zasoby własne Instytutu Rozwoju Terytorialnego
A2	Cenne obiekty przyrodnicze nieuwzględnione w ramach cechy A1	A2a	Pojedyncze obiekty geologiczne i geomorfologiczne	Brak danych
		A2b ¹⁴	Zbiorniki wodne naturalne i sztuczne	Zasoby własne Instytutu Rozwoju Terytorialnego
A3	Typy siedliskowe lasu i drzewostanu	A3a	Siedliska lasowe występujące w danym krajobrazie.	Dane Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
		A3b	Siedliska borowe występujące w danym krajobrazie	Dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

¹⁴ Z uwagi na spore zagęszczenie zbiorników wodnych o małej powierzchni, zdecydowano się na uwzględnienie zbiorników o powierzchni większej niż 5 ha.

		A3c	Siedliska łąkowe, olsowe i bagienne występujące w danym krajobrazie	Dane Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
A4	Granice z wodami morskimi	A4	Długość brzegu morskiego, w tym długość klifów	Nie występuje w województwie dolnośląskim
A5	Korytarze ekologiczne	A5	Udział procentowy obszarów pełniących funkcję korytarzy ekologicznych w skali ogólnopolskiej w powierzchni krajobrazu	Dane Polskiej Akademii Nauk
A6	Zadrzewienia lub zakrzewienia liniowe	A6a	Gęstość wszystkich liniowych zadrzewień lub zakrzewień (przydrożnych, śródpolnych, nad ciekami) i innych w powierzchni krajobrazu	Baza Danych Obiektów Topograficznych
A7	Rozczłonkowanie powierzchni	A7a	Gęstość cieków naturalnych w powierzchni krajobrazu	Zasoby własne Instytutu Rozwoju Terytorialnego
		A7c	Gęstość wąwozów erozyjnych w powierzchni krajobrazu	Dane Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej
A10	Struktura przestrzenna	A10a	Różnorodność powierzchniowa	Obliczone na podstawie wskaźników fakultatywnych A8a - A8h
CECHY KULTUROWE				
B1	Obiekty archeologiczne	B1a	Grodzisko	Dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B1b	Osada	Dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B1c	Cmentarzysko	Dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B1d	Stanowisko archeologiczne	Dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B1e	Pojedynczy kurhan	Dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B1f	Obiekt archeologiczny o nieustalonej funkcji lub nieprzebadany.	Dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa
B2	Układy ruralistyczne i obiekty zabudowy wiejskiej i podmiejskiej.	B2c	Stopień zachowania tradycyjnej zabudowy wiejskiej na działce siedliskowej.	Dane Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków, analiza ekspercka
		B2d	Obiekty – relikty gospodarki folwarczno – dworskiej.	Dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B2f	Obiekty związane z wypasem.	Brak danych
B4	Obiekty architektury warownej, obronnej i wojskowej.	B4a	Ufortyfikowane miasta, grody	Dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B4c	Obiekty w miejscach granicznych, punktach widokowych itp.	Dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B4d	Obwarowania starych miast o rodowodzie średniowiecznym	Dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B4f	Inne obiekty warowne, obronne i wojskowe	Dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa

B6	Obiekty rzemiosła i przemysłu.	B6a	Obiekty związane z przetwórstwem drewna i zasobów leśnych	Dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B6b	Obiekty małej hydroenergetyki	Dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B6c	Obiekty dawnego hutnictwa	Dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B6d	Obiekty rzemiosła włókienniczego	Dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B6e	Obiekty przemysłu spożywczego	Dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B6f	Obiekty przetwórstwa skalnego	Dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa
B7	Kompleksy religijne i obiekty kultu.	B7a	Obiekty kultu wyznania katolickiego	Dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B7b	Obiekty wyznań innych niż katolickie	Dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B7c	Cmentarze	Dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B7d	Obiekty i skupienia obiektów małej architektury sakralnej	Dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B7e	Obiekty i miejsca kultu przedchrześcijańskiego i niechrześcijańskiego	Nie występuje w województwie dolnośląskim
B8	Miejsca martyrologii i pamięci.	B8a	Miejsca po rozegranych bitwach i wojnach	Brak danych
		B8b	Miejsca masowych straceń	Na podstawie danych pozyskanych z Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B8c	Miejsca upamiętnienia	Na podstawie danych pozyskanych z Narodowego Instytutu Dziedzictwa oraz Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego
B9	Obiekty architektury mieszczańskiej i rezydencjalnej.	B9a	Obiekty i zespoły rezydencjalne	Na podstawie danych pozyskanych z Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B9b	Osiedla i zabudowania patronackie	Na podstawie danych pozyskanych z Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B9c	Obiekty użyteczności publicznej	Na podstawie danych pozyskanych z Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B9d	Obiekty handlowe	Na podstawie danych pozyskanych z Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B9e	Historyczne przestrzenie publiczne	Na podstawie danych pozyskanych z Narodowego Instytutu Dziedzictwa
B10	Historyczne obiekty infrastruktury komunikacyjnej.	B10a	Obiekty służące funkcji transportowej i podróжной	Na podstawie danych pozyskanych z Narodowego Instytutu Dziedzictwa
		B10c	Obiekty hydrotechniczne	Na podstawie danych pozyskanych z Narodowego Instytutu Dziedzictwa
B11	Obiekty architektury	B11a	Obiekty architektury sanatoryjnej	Na podstawie danych pozyskanych z Narodowego Instytutu Dziedzictwa

	uzdrowiskowej, turystyczno – rekreacyjnej, wypoczynkowej.	B11b	Obiekty turystyczne i rekreacyjne	Na podstawie danych pozyskanych z Narodowego Instytutu Dziedzictwa
B12	Obiekty chronione.	B12a	Obiekty wpisane na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO	Na podstawie listy Światowego Dziedzictwa UNESCO
		B12b	Formy ochrony zabytków	Na podstawie danych pozyskanych z Narodowego Instytutu Dziedzictwa

Tab. 9 Wykaz wykorzystanych wskaźników cech analitycznych fakultatywnych

CECHA		WSKAŹNIK		ŹRÓDŁA DANYCH
OZNACZENIE	NAZWA	OZNACZENIE	OPIS WSKAŹNIKA	
CECHY PRZYRODNICZE				
A1	Obszary chronione i ochrona gatunkowa	A1e	Udział procentowy całkowitej powierzchni lasów ochronnych (niewchodzących do wskaźnika A1a i A1b) w powierzchni krajobrazu	Dane Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
A3	Typy siedliskowe lasu i drzewostanu	A3d	Lasy w wieku ponad 100 lat występujące w danym krajobrazie	Dane Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
A8 ¹⁵	Pokrycie terenu	A8a	Udział procentowy powierzchni zajętych przez lasy w powierzchni krajobrazu	Baza CorineLandCover2018
		A8b	Udział procentowy powierzchni zajętych przez grunty orne w powierzchni krajobrazu	Baza CorineLandCover2018
		A8c	Udział procentowy powierzchni zajętych przez łąki i pastwiska w powierzchni krajobrazu	Baza CorineLandCover2018
		A8d	Udział procentowy powierzchni zajętych przez sady i plantacje w powierzchni krajobrazu	Baza CorineLandCover2018
		A8e	Udział procentowy powierzchni zajętych przez wody powierzchniowe w powierzchni krajobrazu	Baza CorineLandCover2018
		A8f	Udział procentowy powierzchni zajętych przez obszary zabudowane w powierzchni krajobrazu	Baza CorineLandCover2018
		A8g	Udział procentowy powierzchni zajętych przez obszary podmokłe w powierzchni krajobrazu	Baza CorineLandCover2018
		A8h	Udział procentowy powierzchni zajętych przez pozostałe formy pokrycia terenu w powierzchni krajobrazu	Baza CorineLandCover2018

¹⁵ Do opracowania wskaźnika użyto bazy CorineLandCover 2018, która została wykonana w skali 1:100 000, co jest powodem niewielkich niezgodności z rzeczywistością. Ze względu na nieingerowanie w dane źródłowe, w których pojawiły się błędy topologiczne, dla niektórych krajobrazów suma wskaźników powierzchniowych waha się od 99,94 % - 100,11 %.

CECHY KULTUROWE				
B10	Historyczne obiekty infrastruktury komunikacyjnej	B10b	Liniowe struktury komunikacyjne	Baza BDOT10k, analiza ekspercka IRT
B11	Obiekty architektury uzdrowskiej, turystyczno – rekreacyjnej, wypoczynkowej	B11c	Obiekty noclegowe, hotelowe i gastronomiczne	Analiza ekspercka IRT

W celu określenia wskaźników cech syntetycznych konieczne było przeprowadzenie analizy występowania w województwie elementów takich jak: tradycja, tożsamość, swojskość oraz funkcje podstawowe i uzupełniające krajobrazu.

Tradycja

Zgodnie z definicją wskaźnika, zamieszczoną w tabeli 3 zał. 3 do Rozporządzenia, krajobrazy tradycyjne to obszary charakteryzujące się materialnymi lub niematerialnymi dowodami tradycji, w szczególności budowlanej, architektonicznej lub tradycji użytkowania terenu i stylu życia społeczności zamieszkującej obszar danego krajobrazu. Kulturowane są regionalne wzory budownictwa, architektura, detal stylistyczny, sposoby użytkowania ziemi, zachowana jest tradycyjna fizjonomia regionu i tradycje niematerialne (lokalne, regionalne), a także symbolika przestrzeni, w szczególności sacrum i genius loci.

Do przeprowadzenia badań dotyczących występowania krajobrazów tradycyjnych w województwie dolnośląskim uwzględniono:

a) występowanie tradycyjnej zabudowy

Wyboru obiektów budownictwa tradycyjnego dokonano na podstawie specjalistycznej literatury przedmiotu.

Źródła danych

1. E. Trocka-Leszczyńska, *Wiejska zabudowa mieszkaniowa w regionie sudeckim*, Wrocław 1995.
2. *Katalog zabytków sztuki w Polsce, seria nowa t. IV (województwo wrocławskie), z. 1 Oleśnica, Bierutów i okolice*, red. J. Pokora i M. Złat, oprac. A. Chrzanowska, M. Starzewska, A. Ziomecka, Warszawa 1983.
3. *Katalog zabytków sztuki w Polsce, seria nowa t. IV (województwo wrocławskie), z. 2 Sobótka, Kąty Wrocławskie i okolice vol. 1: tekst, vol. 2: ilustracje*, red. J. Pokora i M. Złat, oprac. J. Pokora, M. Złat, Warszawa 1991.
4. *Katalog zabytków sztuki w Polsce, seria nowa t. IV (województwo wrocławskie), z. 3 Milicz, Żmigród, Twardogóra i okolice*, red. J. Pokora i M. Złat, oprac. J. Wrabec, Warszawa 1997.
5. *Katalog zabytków sztuki w Polsce, seria nowa t. IV (województwo wrocławskie), z. 3, cz. 1 Syców, Międzybórz i okolice*, red. J. Harasimowicz, oprac. A. Dobrzyniecki, E. Mielczarek, P. Oszczanowski Warszawa 2018.
6. *Katalog zabytków sztuki w Polsce, seria nowa t. IV (województwo wrocławskie), z. 4 Powiat oławski*, red. E. Kołaczekiewicz, oprac. A. Dobrzyniecki i. in., Warszawa 2013.
7. *Katalog zabytków sztuki w Polsce, seria nowa t. IV (województwo wrocławskie), z. 5 Powiat Środa Śląska vol. I: tekst, vol. 2: II ilustracje*, red. E. Kołaczekiewicz, oprac. A. Bek-Koreń i. in., Warszawa 2014.
8. *Katalog zabytków sztuki w Polsce, seria nowa t. IV (województwo wrocławskie), z. 6 Powiat strzeliński*, red. E. Kołaczekiewicz, oprac. A. Dobrzyniecki i. in., Warszawa 2008.
9. *Katalog zabytków sztuki w Polsce, seria nowa t. IV (województwo wrocławskie), z. 7 Powiat trzebnicki vol. I: tekst, vol. II: ilustracje*, red. J. Harasimowicz, oprac. U. Bończuk-Dawidziuk, Warszawa 2018.
10. Inwentaryzacja domów przysłupowych, Stowarzyszenie Południowo-Zachodnie Forum Samorządu Terytorialnego "Pogranicze" Lubiąż 2011.
11. Wybrane przykłady zabudowy regionalnej na terenie parków krajobrazowych Dolnego Śląska, red. M. Cieślak, Wrocław 2018:

- P. Krajewski, B. Raszka, *Śnieżnicki Park Krajobrazowy*, Wrocław 2011.
- E. Ranozek, W. Ranozek, *Park Krajobrazowy „Dolina Baryczy”*, Wrocław 2012.
- P. Krajewski, *Śnieżnicki Park Krajobrazowy*, Wrocław 2012.
- K. Bzowski, R. Zubkowicz, *Park Krajobrazowy „Dolina Jezierzycy”*, Wrocław 2012.
- E. Wiśniewski, T. Horoszko, *Park Krajobrazowy „Chełmy”*, Wrocław 2013.
- K. Bzowski, *Rudawski Park Krajobrazowy*, Wrocław 2013.
- P. Krajewski, U. Krajewska, *Park Krajobrazowy Gór Sowich*, Wrocław 2013.
- P. Krajewski, U. Krajewska, *Park Krajobrazowy „Dolina Bystrzycy”*, Wrocław 2014.
- P. Krajewski, U. Krajewska, *Park Krajobrazowy „Doliny Bobru”*, Wrocław 2014.
- R. Kowalski, *Park Krajobrazowy Sudetów Wałbrzyskich*, Wrocław 2015.
- E. Wiśniewski, M. Kowalski, *Przemkowski Park Krajobrazowy*, Wrocław 2015.
- L. Mazur, *Książański Park Krajobrazowy*, Wrocław 2015.

b) występowanie tradycyjnego rzemiosła i produktów tradycyjnych

W analizie uwzględniono 51 produktów znajdujących się na Liście Produktów Tradycyjnych, zatwierdzonych przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego (dane aktualne na dzień 30.03.2021 r.) oraz istotne w skali regionu produkty rzemiosła, takie jak: Ceramika Bolesławiecka oraz wyroby z Huty Julia w Piechowicach.

Wśród produktów regionalnych w analizie uwzględniono charakterystyczne dla poszczególnych krajobrazów produkty mięsne, ryby, wyroby piekarnicze i cukiernicze, miody, nabiał, a także gotowe potrawy.

c) prowadzenie działalności tradycyjnej

Uwzględniono 79 zespołów ludowych i folklorystycznych znajdujących się pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Dolnośląskiego (dane aktualne na dzień 30.03.2021 r.). W analizie wykorzystano dane, udostępnione przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego na liście „Dolnośląskie Folkowo i Ludowo”.

Jednocześnie uwzględniono 346 kół gospodyń wiejskich, zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Kół Gospodyń Wiejskich Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (dane aktualne na dzień 30.03.2021 r.).

Tożsamość i swojskość

Według definicji, zamieszczonej w tabeli 3 Zał. 3 do Rozporządzenia, tożsamość identyfikuje się w krajobrazach, w których istnieje wyraźny przestrzenny zapis cech szczególnych i wyróżniających krajobraz, a także składników materialnych krajobrazu oraz niematerialnych wartości kultywowanych przez mieszkańców, w tym także idei, przekonań, poglądów religijnych, przynależności historycznych, etnicznych, językowych, kultywowania specyficznych obyczajów. Wskaźnik ten jest skorelowany ze swojskością krajobrazu i jego tradycją. Swojskość natomiast określana jest przez dające się stwierdzić na obszarze danego krajobrazu związki przynależności i przywiązania ludności do miejsca.

Tożsamość i swojskość ocenia się na podstawie badań ankietowych.

Obie cechy badano łącznie przy wykorzystaniu internetowego kwestionariusza ankietowego. Badanie tożsamości opierało się na ocenie identyfikacji respondentów z miejscem zamieszkania, kultywowania regionalnych i lokalnych zwyczajów oraz występujących elementów wyróżniających zamieszkiwany krajobraz spośród innych. Badanie swojskości odnosiło się do oceny przywiązania mieszkańców do

miejsca zamieszkania oraz ich aktywności w życiu społeczności lokalnej. Ankieta została opracowana w oparciu o zalecenia zawarte w publikacji: M. Haberla, B. Kazubski, *Zalecenia w zakresie przeprowadzenia badania społeczeństwa w ramach sporządzania audytu krajobrazowego*, Wrocław 2019.

Ankieta została rozesłana do jednostek samorządu terytorialnego zlokalizowanych w obrębie województwa, z prośbą o rozpowszechnienie jej wśród mieszkańców. Równocześnie ankietę opublikowano na Facebooku Instytutu Rozwoju Terytorialnego oraz na stronie internetowej IRT. Uzyskano 1746 odpowiedzi (wypełnionych kwestionariuszy). Rozkład przestrzenny wypełnionych kwestionariuszy nie obejmował wszystkich zidentyfikowanych krajobrazów, co sprawiło, że wyniki ankiety były niedostatecznie reprezentatywne i nie mogły stanowić podstawy do szczegółowej charakterystyki tożsamości i swojskości poszczególnych krajobrazów. W rezultacie, uzyskane wyniki ankiety zostały zaprezentowane poglądowo wyłącznie w odniesieniu do obszaru województwa (**tabela nr 10**).

Tab. 10 Wyniki badania ankietowego cech syntetycznych: tożsamości i swojskości w województwie dolnośląskim

TOŻSAMOŚĆ		
WARIANTY ODPOWIEDZI	WAGA	UDZIAŁ ODPOWIEDZI W OGÓLNEJ LICZBIE RESPONDENTÓW DLA WOJEWÓDZTWA [%]
P.2 Czy potrafiłby Pan/i zidentyfikować/nazwać (nazwą geograficzną lub miejscową/potoczną) krajobraz w miejscu swojego zamieszkania?		
a) tak	100	82,4
b) nie	0	17,58
P.3 Czy według Pana/i krajobraz w którym Pan/i mieszka wyróżnia się wśród innych krajobrazów?		
a) tak	100	71,53
b) nie wiem/nie mam zdania	0	10,37
c) nie	0	18,10
P.4 Czy w miejscu Pan/i zamieszkania kultywowane są regionalne lub lokalne tradycje, obrzędy, zwyczaje?		
a) tak	100	18,10
b) tak, ale nie wszyscy mieszkańcy w nich uczestniczą	50	36,48
c) nie	0	45,42
P. 4.b Jak często uczestniczy Pan/i w kultywowaniu regionalnych lub lokalnych tradycji, obrzędów, zwyczajów?		
a) zawsze	100	6,82
b) często	75	25,08
c) od czasu do czasu	50	39,66
d) rzadko	25	19,21
e) nie uczestniczę	0	9,23
P.4.c Czy dostrzega Pan/i odnawianie czy zanikanie regionalnych lub lokalnych tradycji, obyczajów, obrzędów w miejscu Pana/i zamieszkania?		
a) odnawianie	100	32,95
b) nie wiem/nie mam zdania	0	25,7

c) zanikanie	0	41,35
P.7 Czy w ciągu najbliższych 5-10 lat chciałby Pan/i przeprowadzić się do innej miejscowości / województwa / kraju?		
a) tak	0	28,06
b) nie	100	71,94
P.8 Czy zdaniem Pana/Pani wygląd miejsca Pana/Pani zamieszkania:		
a) zmienia się na lepsze	100	52,41
b) zmienia się na gorsze	0	26,35
c) jest niezmienny	50	16,78
d) nie wiem/nie mam zdania	0	4,47
SWOJSKOŚĆ		
WARIANTY ODPOWIEDZI	WAGA	UDZIAŁ ODPOWIEDZI W OGÓLNEJ LICZBIE RESPONDENTÓW DLA WOJEWÓDZTWA [%]
P.5. Czy chciałby Pan/i mieć wpływ/większy wpływ na wygląd swojej miejscowości?		
a) tak	100	85,85
b) tylko na najbliższe otoczenie miejsca zamieszkania	50	10,71
c) nie	0	3,44
P.6. Jak często uczestniczy Pan/i w zebraniach sołeckich, zebraniach mieszkańców, zebraniach lokalnych grup i stowarzyszeń i innych działaniach mających wpływ na Pan/i miejsce zamieszkania?		
1. zawsze	100	9,45
2. często	75	23,31
3. od czasu do czasu	50	26,00
4. rzadko	25	20,62
5. nie uczestniczę	0	20,62
P.10 Czy czuje się Pan/Pani związany/a z miejscem swojego zamieszkania?		
a) zdecydowanie tak	100	62,25
b) raczej tak	50	29,27
c) nie	0	8,48

Funkcje podstawowe i uzupełniające krajobrazu

Funkcja podstawowa krajobrazu określa dominujące przeznaczenie obszaru, które zależne jest od występujących elementów przyrodniczych i antropogenicznych. Natomiast funkcja uzupełniająca ma na celu określenie dodatkowego przeznaczenia terenu. Dla każdego krajobrazu zostały przyporządkowane maksymalnie dwie funkcje podstawowe oraz dwie funkcje uzupełniające spośród 23 funkcji wskazanych w tabeli 3 załącznika nr 3 do Rozporządzenia.

IV.2.2. Karty Charakterystyki Krajobrazów

Wyniki badań i analiz, przeprowadzonych zgodnie z metodyką opisaną w rozdz. IV.2.1., zostały uwzględnione w Kartach Charakterystyki Krajobrazu, przygotowanych odrębnie dla każdego wyznaczonego krajobrazu wg wzoru określonego w tabeli nr 4 załącznika nr 3 do Rozporządzenia.

Karty zawierają informacje o obligatoryjnych oraz fakultatywnych cechach analitycznych i syntetycznych, charakterystycznych dla danego krajobrazu w podziale na pięć modułów:

Moduł I - Metryczka ogólna krajobrazu. Metryczka, obok danych identyfikujących krajobraz (kod krajobrazu, typ oraz podtyp, kod i nazwa mezoregionu, położenie administracyjne), określa również cechy przestrzenno-środowiskowe krajobrazu. Wśród tych cech znajdują się: typ rzeźby terenu, typ krajobrazu naturalnego, kod podokręgu geobotanicznego, typ krajobrazu roślinności potencjalnej oraz region historyczno-kulturowy.

Moduł II – Cechy analityczne. W module ujęto charakterystyczne dla danego krajobrazu cechy analityczne: przyrodnicze i kulturowe, charakterystyczne typologicznie oraz unikatowe.

Moduł III – Cechy syntetyczne. W module ujęto charakterystyczne dla danego krajobrazu cechy syntetyczne, takie jak: tradycja oraz funkcje podstawowe i uzupełniające krajobrazu.

Moduł IV – Wyniki porównania z innymi krajobrazami. W module przedstawiono wyniki porównania poszczególnych cech charakterystycznych typologicznie z innymi krajobrazami tego samego podtypu w województwie. Wartości porównawcze dla cech analitycznych wyrażane są w wielokrotnościach odchylenia standardowego od średniej dla całej rozpatrywanej populacji. Obliczenia wartości odchylenia standardowego i odpowiednich wielokrotności przeprowadzono przy użyciu programu statystycznego.

Moduł V – Dokumentacja fotograficzna i kartograficzna. Moduł przygotowany wyłącznie dla krajobrazów priorytetowych.

Zestawienie charakterystyk zidentyfikowanych krajobrazów w formie 1452 Kart Charakterystyk Krajobrazów, podzielonych na moduły I-V, stanowi załącznik nr 1 do Audytu krajobrazowego.

Karty zostały zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

IV.3. Ocena krajobrazów

IV.3.1. Metodyka, źródła danych

Celem analizy jest ocena stanu zachowania lub wykształcenia zidentyfikowanych krajobrazów na podstawie informacji zebranych w Kartach Charakterystyki Krajobrazów, zgodnie z wytycznymi zawartymi w zał. nr 4 do Rozporządzenia.

Stan zachowania lub wykształcenia oceniano w skali trzystopniowej:

I - stan bardzo dobry lub dobry, II - stan przeciętny, III - stan niewystarczający lub zły.

Oceny stanu zachowania lub wykształcenia dokonywano wg poniższych zasad:

1) dla cech analitycznych przyrodniczych krajobrazu:

- a) wartość I została przypisana w przypadku, gdy cecha charakterystyczna dla podtypu występuje znacznie silniej niż przeciętnie (co najmniej 1 odchylenie standardowe powyżej średniej),

- b) wartość III została przypisana w przypadku, gdy cecha charakterystyczna dla podtypu występuje znacznie słabiej niż przeciętnie (co najmniej 1 odchylenie standardowe poniżej średniej),
- c) wartość II została przypisana w pozostałych przypadkach;
- 2) dla cech analitycznych kulturowych krajobrazu:
- a) wartość I została przypisana w przypadku, gdy cecha charakterystyczna dla podtypu występuje znacznie silniej niż przeciętnie (co najmniej 1 odchylenie standardowe powyżej średniej),
- b) wartość III została przypisana w przypadku, gdy cecha charakterystyczna dla podtypu występuje znacznie słabiej niż przeciętnie (co najmniej 1 odchylenie standardowe poniżej średniej),
- c) wartość II została przypisana w pozostałych przypadkach;
- 3) dla cech unikatowych:
- a) wartość I została przypisana w przypadku, gdy cecha lub zestaw cech unikatowych wpływa na to, że dany krajobraz jest niepowtarzalny, a jednocześnie rozpoznawalny w sensie fizjonomicznym lub funkcjonalnym w porównaniu z pozostałymi krajobrazami danego podtypu w województwie,
- b) wartość II została przypisana w przypadku, gdy cecha lub zestaw cech unikatowych nie ma wpływu na to, że dany krajobraz jest niepowtarzalny, a jednocześnie rozpoznawalny w sensie fizjonomicznym lub funkcjonalnym w porównaniu z pozostałymi krajobrazami danego podtypu w województwie;
- Dla cech analitycznych unikatowych wartość przypisano biorąc pod uwagę uwarunkowania danego krajobrazu lub zasięg występowania danej cechy.
- 4) dla poszczególnych klas wskaźnika cech syntetycznych wartości dla stanu zachowania lub wykształcenia określono w następujący sposób:
- a) tradycja: 1 – I, 2 – III,
- b) tożsamość: 1 – I, 2 – II, 3 – III,
- c) swojskość: 1 – I, 2 – II, 3 – III.

Do oceny krajobrazów wykorzystano wyniki wskaźników obliczonych na etapie charakterystyki krajobrazów. Źródła danych wykorzystanych do charakterystyki krajobrazów opisano w rozdziale IV.2.1.

IV.3.2. Karty Oceny Krajobrazów

Dla każdego krajobrazu przygotowano odrębną Kartę Oceny Krajobrazu według wzoru przedstawionego w tabeli 1 załącznika nr 4 do Rozporządzenia.

Karta Oceny Krajobrazu zawiera:

- przypisane wartości stanu zachowania lub wykształcenia dla cech analitycznych przyrodniczych i kulturowych charakterystycznych,
- przypisane wartości stanu zachowania lub wykształcenia dla cech analitycznych przyrodniczych i kulturowych unikatowych,
- przypisane wartości stanu zachowania lub wykształcenia dla cech syntetycznych,
- wskazanie krajobrazów do typowania krajobrazu priorytetowego,
- oceny opisowe walorów krajobrazowych ogólnych, w tym: przyrodniczych, kulturowych oraz fizjonomii krajobrazu dla typowanych krajobrazów priorytetowych.

Karty Oceny Krajobrazów, w łącznej liczbie 1452, stanowią załącznik nr 2 Audytu krajobrazowego.

Karty zostały zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

IV.4. Krajobrazy priorytetowe

IV.4.1. Metodyka, źródła danych

Zgodnie z Ustawą Pzp, przez krajobraz priorytetowy należy rozumieć krajobraz szczególnie cenny dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe, i jako taki wymagający zachowania lub określenia zasad i warunków jego kształtowania.

Krajobraz może być wskazany jako krajobraz priorytetowy, jeżeli spełnia co najmniej jedno z poniższych kryteriów, zgodnie z wytycznymi zawartymi w załączniku nr 5 do Rozporządzenia:

1) **unikatowość występowania** - krajobraz cechują niepowtarzalne cechy analityczne świadczące o jego indywidualności, odrębności i wyjątkowości lub krajobraz taki jest bardzo rzadko spotykany; jest to krajobraz o wyrazistym i doskonale zachowanym stylu lub wyrazie krajobrazowym (w tym fizjonomicznym i funkcjonalnym);

2) **reprezentatywność** - krajobraz stanowi modelowy, klasyczny przykład danego podtypu krajobrazu; w przypadku krajobrazów o przewadze wartości przyrodniczych o bardzo wysokiej naturalności i zgodności ekosystemu z uwarunkowaniami abiotycznymi krajobraz obejmuje obszar optymalny pod względem funkcjonowania krajobrazu; w przypadku krajobrazów o przewadze wartości kulturowych (grupy B i C) krajobraz reprezentuje zestaw cech charakterystycznych zachowanych w stanie co najmniej dobrym - typowym dla danej epoki historyczno-stylistycznej lub cywilizacyjno-kulturowej; jednocześnie jest to krajobraz, który charakteryzuje się czystością formy rozumianej jako fizjonomicznie nieprzekształcona forma użytkowania;

3) **dotychczasowa ochrona prawna** - co najmniej 50 % powierzchni krajobrazu jest objęte ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, obszaru z listy światowego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego UNESCO, pomnika historii lub parku kulturowego;

4) **ważność krajobrazu** - krajobraz otrzymał wysoką wartość we wszystkich kategoriach oceny cech analitycznych i syntetycznych lub w granicach krajobrazu znajdują się elementy ekspozycji takie jak przedpola ekspozycji, osie widokowe i punkty widokowe istotne dla sąsiedniego krajobrazu priorytetowego wskazanego na podstawie pozostałych kryteriów (analiza widoczności) lub wysoka wartość krajobrazu wynika z dodatkowych analiz, w szczególności z analiz cech analitycznych niewymienionych w rozporządzeniu, jeżeli te cechy są istotne dla charakterystyki krajobrazów lub z zastosowania do analiz zestawu cech, które są adekwatne do danego podtypu krajobrazu, w tym typu rzeźby.

W celu wyznaczenia krajobrazów priorytetowych w ramach kryterium ważności krajobrazu, przeprowadzono dodatkowe analizy, oparte na ocenie cech istotnych i adekwatnych dla danego podtypu krajobrazu:

- analiza widoczności;
- analiza udziału powierzchni wód powierzchniowych stojących w granicach krajobrazu;
- analiza rzeźby terenu.

Metodykę wyznaczania krajobrazów priorytetowych na podstawie analiz dodatkowych w ramach kryterium ważności opisano poniżej.

Metodyka analizy widoczności

Do identyfikacji krajobrazów charakteryzujących się istotnymi cechami analitycznymi, które nie zostały wymienione w rozporządzeniu, oparto się na statystyce udziału obszaru widocznego z danego krajobrazu priorytetowego względem powierzchni tego krajobrazu. Analizę przeprowadzono przy użyciu map ekspozycji biernej dla krajobrazów priorytetowych oraz dla sąsiadujących z nimi krajobrazów. Metodyka postępowania była następująca:

- a) Krok 1. Wygenerowanie losowych punktów w granicach analizowanego krajobrazu priorytetowego z rozdzielczością przestrzenną 100 m
- b) Krok 2. Określenie widoczności obszarów w krajobrazach sąsiadujących z danym krajobrazem priorytetowym dla każdego z losowych punktów obserwatora (krok 1)
- c) Krok 3. Obliczenie statystyk:
 - powierzchni widocznej z minimum jednego punktu obserwatora zlokalizowanego w krajobrazie priorytetowym,
 - współczynnika będącego sumą wartości komórek rastra reprezentującej widoczność wg wzoru poniżej (5)

$$w_i = \frac{\sum_1^n a_{ij}}{S_i} \quad (5)$$

Gdzie:

a_{ij} – suma wartości komórek rastra widoczności z krajobrazu priorytetowego j w granicach krajobrazu i

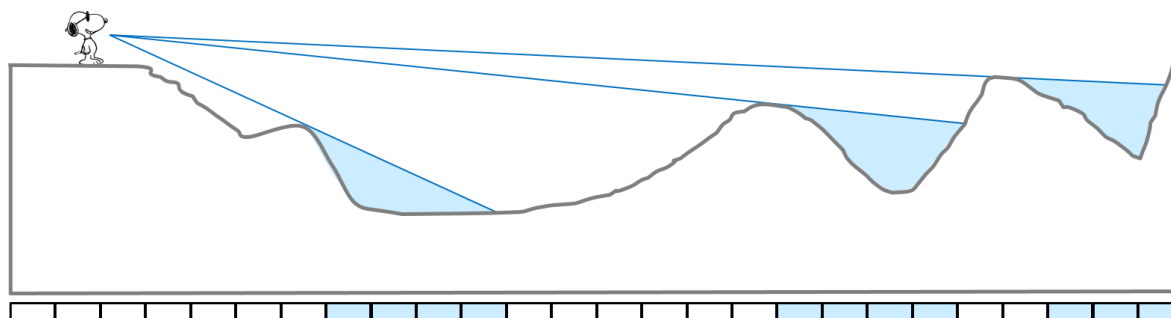
w_{ij} - współczynnik widoczności dla krajobrazu i z krajobrazu priorytetowego j

S_i – powierzchnia krajobrazu i

n – liczba komórek rastra widoczności w

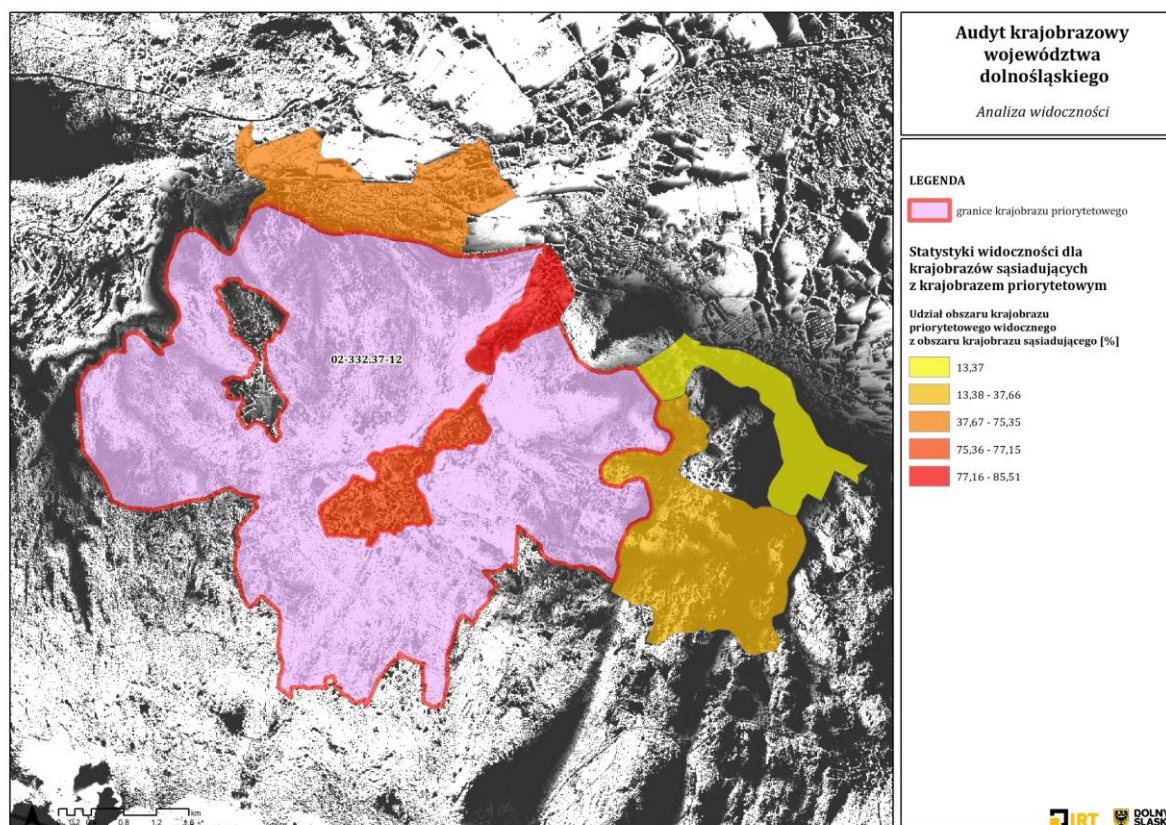
- d) Krok 4. Identyfikacja krajobrazów sąsiadujących z krajobrazami priorytetowymi, dla których udział powierzchni widocznej w całkowitej powierzchni krajobrazu był większy niż 50 %, oraz które charakteryzowały się najwyższymi wartościami współczynnika widoczności (przykładowy wynik przedstawiono na szkicu widocznym na rys. 9).

Rys. 9 Schemat metody analizy widoczności (na rys. dla jednego obserwatora)

Oprac. własne IRT

Rys. 10 Wynik przykładowych obliczeń statystyk widoczności dla krajobrazów sąsiadujących z krajobrazem priorytetowym

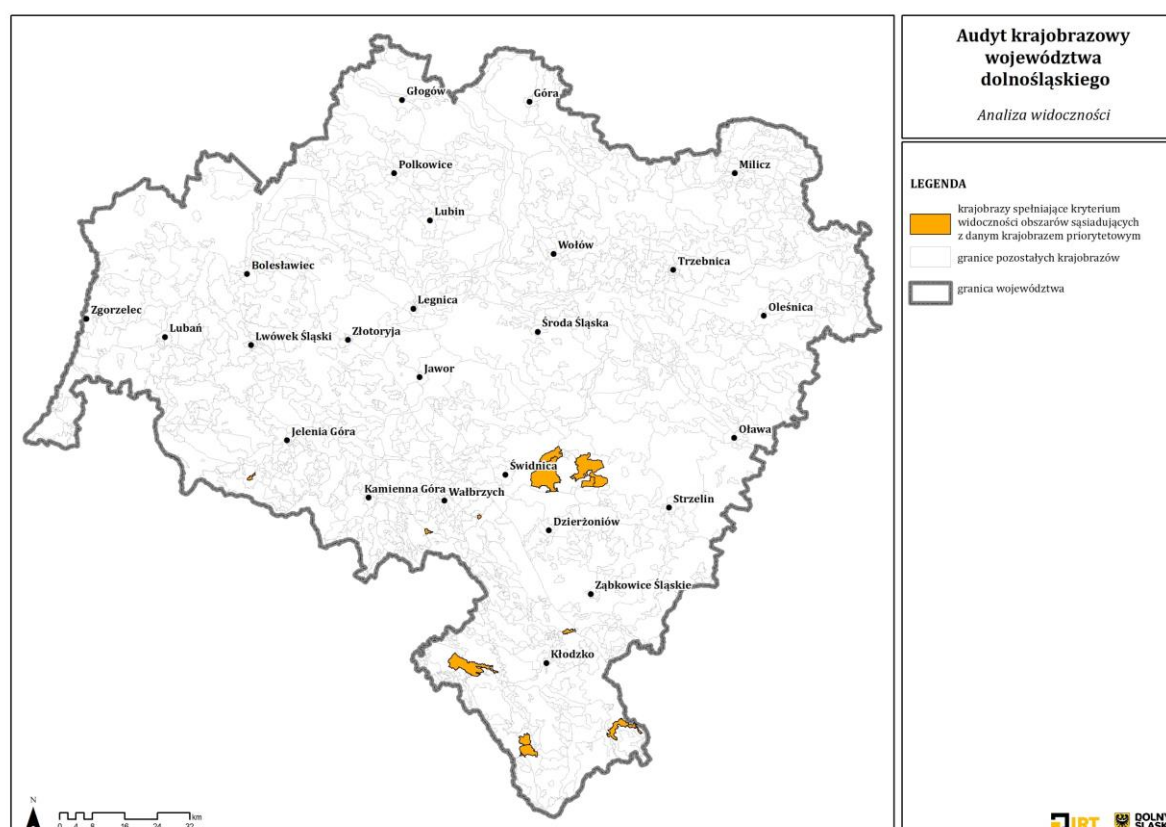
Oprac. własne IRT

Intensywniejszy odcień czerwieni oznacza większy udział obszaru widocznego z analizowanego krajobrazu priorytetowego.

Przy opracowaniu metodyki skorzystano z literatury: Getis, A. and J.K. Ord. 1992. "The Analysis of Spatial Association by Use of Distance Statistics" in *Geographical Analysis* 24(3).

W rezultacie przeprowadzonych analiz wskazano 13 krajobrazów, które kwalifikują się jako krajobrazy priorytetowe z uwagi na występowanie elementów ekspozycji, istotnych dla sąsiedniego krajobrazu priorytetowego wskazanego na podstawie pozostałych kryteriów. Ich lokalizację przedstawiono na mapie (Rys. 11).

Rys. 11 Krajobrazy priorytetowe wyznaczone na podstawie analizy widoczności

Oprac. własne IRT

Metodyka analizy udziału powierzchni wód powierzchniowych stojących w granicach krajobrazu

Do identyfikacji krajobrazów charakteryzujących się istotnymi cechami analitycznymi, niewymienionymi w rozporządzeniu, oparto się między innymi na atrybucie udziału powierzchni wód powierzchniowych stojących w granicach krajobrazu oraz statystyce przestrzennej G_i^* , zaproponowanej przez Getis i Ord (1992), znanej szerzej jako analiza hot spot. Metoda pozwala na identyfikację obiektów i obszarów, które charakteryzują się statystycznie wyższymi lub niższymi wartościami analizowanej zmiennej niż średnia w zbiorze danych.

Obliczenie statystyki dla każdego obiektu w przestrzeni w kontekście obiektów w zdefiniowanym jego sąsiedztwa odbywa się na podstawie wzoru (1) (Getis i Ord, 1992).

$$G_i^* = \frac{\sum_{j=1}^n w_{i,j} x_j - \bar{X} \sum_{j=1}^n w_{i,j}}{S \sqrt{\frac{n \sum_{j=1}^n w_{i,j}^2 - (\sum_{j=1}^n w_{i,j})^2}{n-1}}} \quad (1)$$

Gdzie,

x_j – wartość atrybutu dla obiektu j ,

$w_{i,j}$ – waga przestrzenna dla obiektów i oraz j ,

n – liczba obiektów,

$\bar{X}$ jest dane przez formułę (2),

S jest dane przez formułę (3).

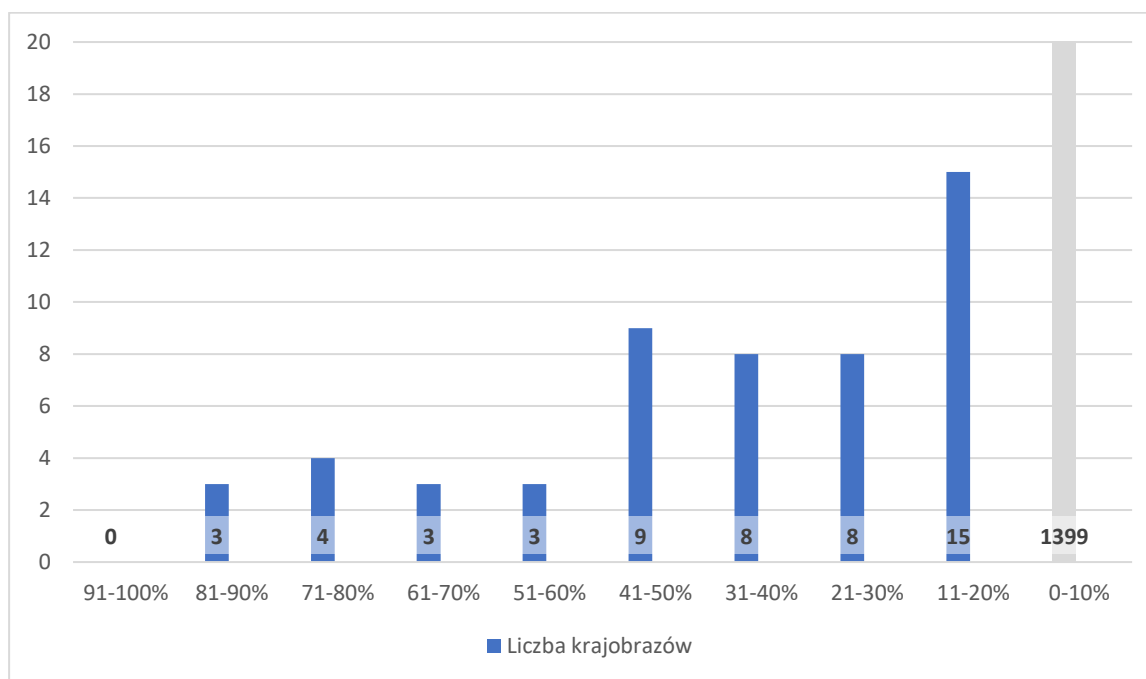
$$\bar{X} = \frac{\sum_{j=1}^n x_j}{n} \quad (2)$$

$$S = \sqrt{\frac{\sum_{j=1}^n x_j^2}{n} - (\bar{X})^2} \quad (3)$$

Analizie statystycznej poddano zbiór 1452 obiektów – krajobrazów. Do przeprowadzenia analizy wykorzystano dane Mapy Hydrograficznego Podziału Polski. Każdy z krajobrazów opisano dwiema wartościami atrybutów: procentowym udziałem powierzchni wód powierzchniowych stojących w granicach krajobrazu oraz stosunkiem powierzchni wód powierzchniowych stojących w krajobrazie do powierzchni wód powierzchniowych stojących w województwie. Histogram wartości dla pierwszego atrybutu pokazano na **wykresie nr 1**.

Maksymalny udział wód powierzchniowych w powierzchni krajobrazu wynosi 85,85 %, a średni 1,74 %. W 184 krajobrazach wody powierzchniowe stojące mają udział powyżej 1 %, a w 53 udział ten wynosi powyżej 10 %.

Wykres 1 Histogram wartości dla kryterium wody powierzchniowe w podziale na 10 klas

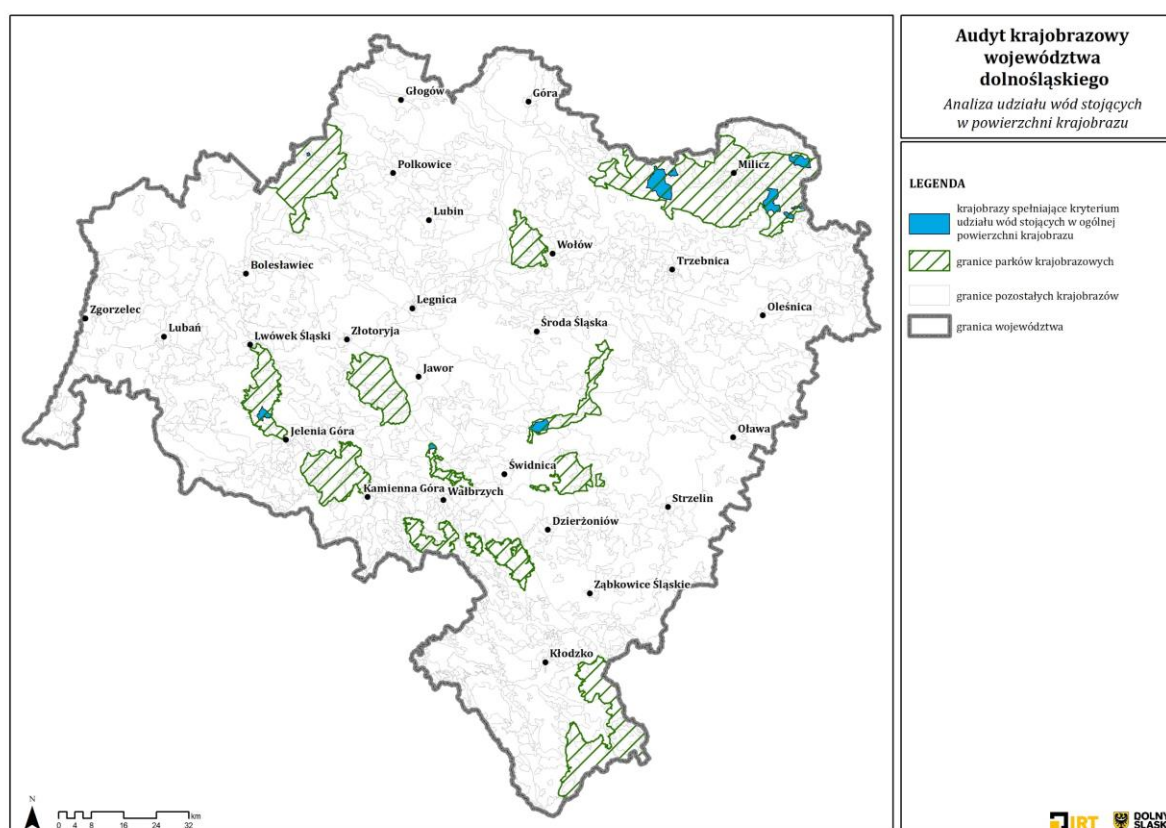

Do obliczenia statystyki GI* zastosowano model konceptualizacji sąsiedztwa oparty na odwrotności odległości. Pozwala on modelować zjawiska, dla których można przyjąć hipotezę, że im bliżej siebie znajdują się obiekty tym bardziej zbliżone są ich właściwości.

Statystycznie istotne wartości analizowanego atrybutu świadczące o ważności danego krajobrazu posiada 37 z nich. Po nałożeniu maski w postaci obszaru parków krajobrazowych wytypowano 10 krajobrazów, które uznano za charakteryzujące się istotnością cechy.

Rozkład przestrzenny krajobrazów priorytetowych wyznaczonych na podstawie zastosowanych atrybutów przedstawia **rysunek nr 12**.

Rys. 12 Krajobrazy priorytetowe wyznaczone wg kryterium udziału wód stojących

Oprac. własne IRT

Metodyka analizy rzeźby terenu

Do identyfikacji krajobrazów charakteryzujących się istotnymi cechami analitycznymi niewymienionymi w rozporządzeniu oparto się na atrybucie rzeźby terenu. Do przeprowadzenia analizy wykorzystano dane Numerycznego Modelu Terenu. Po przeanalizowaniu statystyk wybrano stosunek średniej wysokości terenu n.p.m. w granicach danego krajobrazu do średniej wysokości terenu n.p.m. w województwie (4).

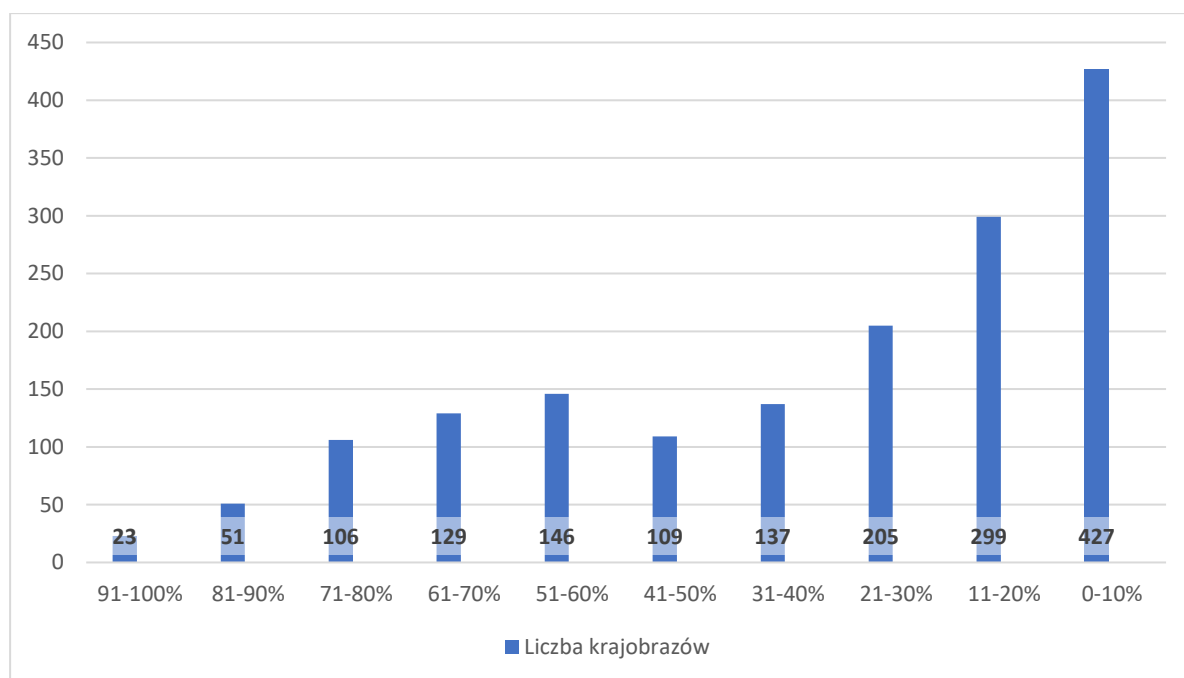
$$K_2 = \frac{\bar{X}_k}{\bar{X}_w} \quad (4)$$

Zakres wartości obliczonych dla krajobrazów mieści się w przedziale od 0,2483 do 4,9082.

Na podstawie analizy histogramu otrzymanych wartości dla wszystkich krajobrazów, wybrano obiekty, które spełniają warunek, tj. znajdujące się w dwóch najwyższych przedziałach: 81-90 % oraz 91-100 %.

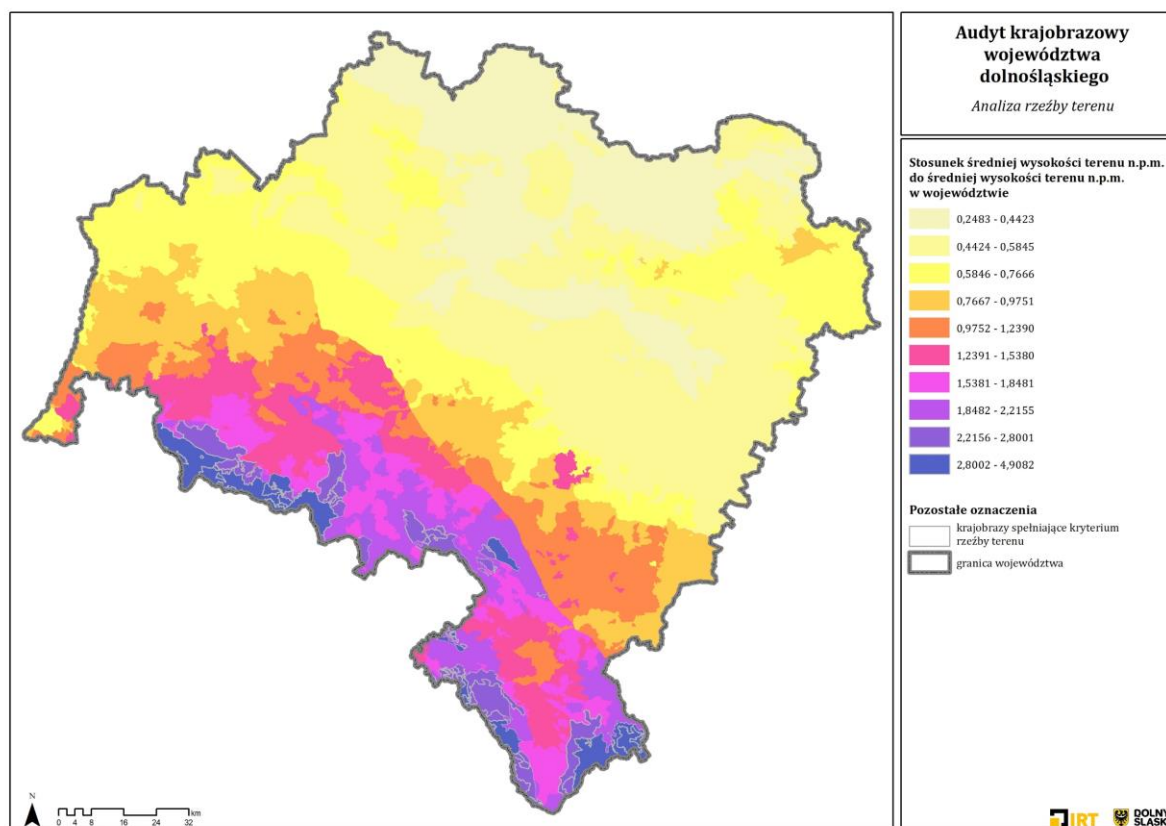
W przedziałach górnych znajdują się łącznie 74 krajobrazy, w tym 23 w najwyższej klasie (2,8011 – 4,9082) i 51 w przedziale 2,2156 – 2,800 1. (Wykres 2).

Wykres 2 Histogram wartości dla kryterium średniej wysokości n.p.m. w podziale na 10 klas

Oprac. własne IRT

Rys. 13 Średnia wysokość terenu krajobrazów w odniesieniu do średniej wysokości terenu w województwie

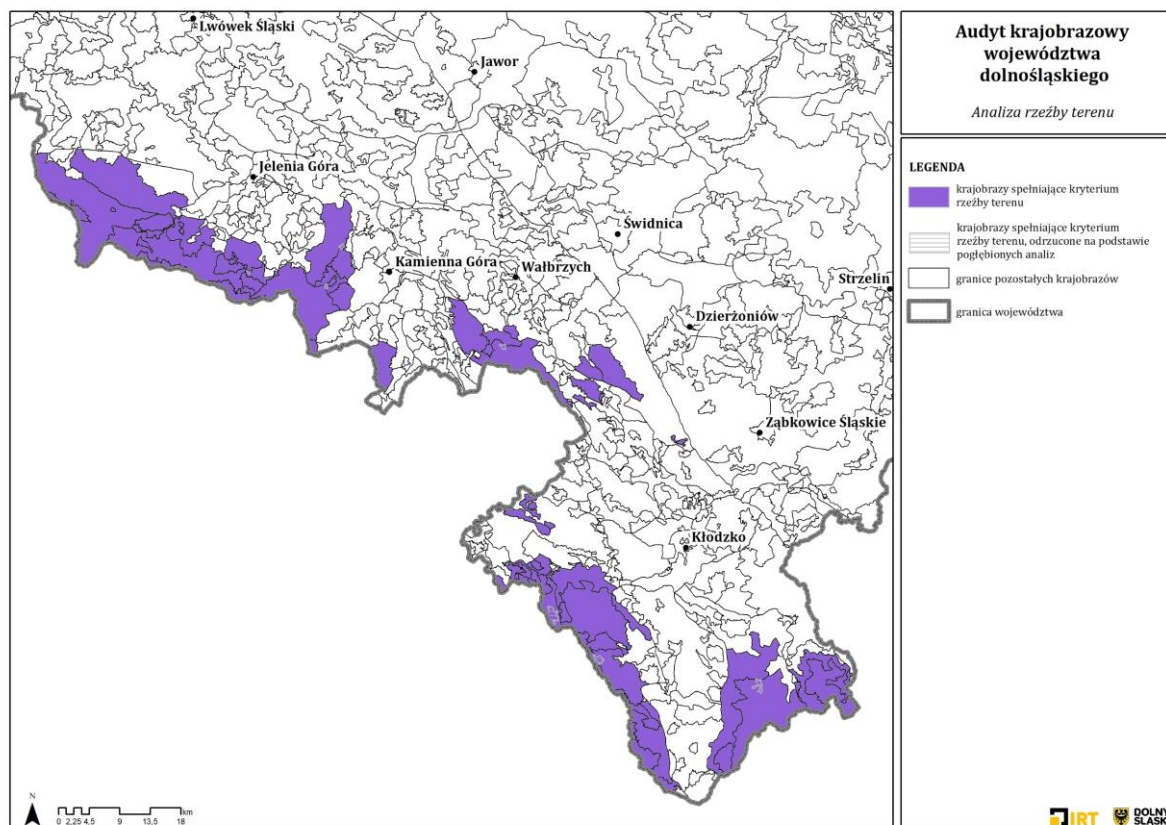

Oprac. własne IRT

Dwadzieścia pięć spośród wytypowanych krajobrazów według kryterium rzeźby terenu zostało wcześniej wyznaczonych także na podstawie innych kryteriów opisanych w załączniku nr 5 do Rozporządzenia.

Krajobrazy priorytetowe wyznaczone na podstawie analizy rzeźby terenu przedstawia **rysunek nr 14**.

Rys. 14 Krajobrazy priorytetowe wyznaczone wg kryterium rzeźby terenu

Oprac. własne IRT

Z uwagi na fakt, że wyznaczanie krajobrazów priorytetowych opiera się w dużej mierze na obliczeniach matematycznych, wszystkie wytypowane krajobrazy poddano końcowej weryfikacji. Ocena ta została przeprowadzona przez zespół sporządzający Audyt krajobrazowy na podstawie aktualnego stanu zagospodarowania, stopnia zagrożenia krajobrazu oraz występujących walorów przyrodniczych i kulturowych, które były weryfikowane podczas inwentaryzacji terenowej. W rezultacie, nie wszystkie krajobrazy, wstępnie wytypowane jako priorytetowe, zostały zakwalifikowane do tej grupy. Zestawienie krajobrazów, które, mimo spełnienia jednego z wymienionych wyżej kryteriów, nie zostały uznane za priorytetowe, wraz z uzasadnieniem ich odrzucenia, przedstawiono w **tabeli nr 11**.

Tab. 11 Wykaz krajobrazów nie uznanych za krajobrazy priorytetowe

Lp.	Kod krajobrazu	Spełnione kryterium	Wskaźnik	Uzasadnienie nieuznania za krajobraz priorytetowy
1	02-317.74-18	unikatowość podtypu	2A	Krajobraz nie wyróżnia się na tle regionu występowaniem szczególnych walorów przyrodniczych, kulturowych czy krajobrazowych, nie zawiera cech stanowiących o jego cennieści dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
2	02-317.74-19	unikatowość podtypu	8C	Krajobraz nie wyróżnia się szczególnymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi czy krajobrazowymi. Obszar w dużym stopniu przekształcony przez człowieka, nie zawiera cech stanowiących o jego cennieści dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
3	02-317.74-23	unikatowość podtypu	4B	Obszar wykluczony z wyznaczenia jako krajobraz priorytetowy z kryterium unikatowości występowania podtypu. Granice krajobrazu obejmują teren wojskowy objęty zakazem wstępu.
4	02-317.74-24	unikatowość podtypu	4B	Obszar wykluczony z wyznaczenia jako krajobraz priorytetowy z kryterium unikatowości występowania podtypu. Granice krajobrazu obejmują teren wojskowy objęty zakazem wstępu.
5	02-317.75-02	unikatowość podtypu	13C	W granicach krajobrazu występuje duży czynny obszar eksploatacji. Krajobraz w dużym stopniu przekształcony, nie zawiera cech stanowiących o jego cennieści dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
6	02-317.75-35	unikatowość podtypu	12A	W granicach krajobrazu występuje duży czynny kompleks przemysłowy. Krajobraz w dużym stopniu przekształcony, nie wyróżnia się szczególnymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi czy krajobrazowymi. Nie zawiera cech stanowiących o jego cennieści dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
7	02-317.76-01	unikatowość podtypu	13C	W granicach krajobrazu występuje duży czynny obszar eksploatacji. Krajobraz w dużym stopniu przekształcony, nie zawiera cech stanowiących o jego cennieści dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
8	02-317.76-20	unikatowość podtypu	8A	Krajobraz nie wyróżnia się szczególnymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi czy krajobrazowymi, nie zawiera cech stanowiących o jego cennieści dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.

Lp.	Kod krajobrazu	Spełnione kryterium	Wskaźnik	Uzasadnienie nieuznania za krajobraz priorytetowy
9	02-317.77-07	unikatowość podtypu	1A	W obrębie krajobrazu linia brzegowa została przekształcona na skutek lokalizowania obiektów infrastruktury turystycznej, co ma negatywny wpływ na ogólny odbiór wizualny obszaru. Krajobraz nie wyróżnia się na tle regionu szczególnymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi czy krajobrazowymi, nie zawiera cech stanowiących o jego cennie dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
10	02-317.77-42	unikatowość podtypu	10F	Krajobraz nie zawiera cech stanowiących o jego cennie dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
11	02-317.78-27	unikatowość podtypu	12A	W granicach krajobrazu występuje duży czynny kompleks przemysłowy. Krajobraz w dużym stopniu przekształcony, nie wyróżnia się szczególnymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi czy krajobrazowymi. Nie zawiera cech stanowiących o jego cennie dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
12	02-318.42-01	unikatowość podtypu	13C	W granicach krajobrazu występuje duży czynny obszar eksploatacji. Krajobraz w dużym stopniu przekształcony, nie zawiera cech stanowiących o jego cennie dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
13	02-318.42-02	unikatowość podtypu	13C	W granicach krajobrazu występuje duży czynny obszar eksploatacji. Krajobraz w dużym stopniu przekształcony, nie zawiera cech stanowiących o jego cennie dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
14	02-318.42-03	unikatowość podtypu	13C	W granicach krajobrazu występuje duży czynny obszar eksploatacji. Krajobraz w dużym stopniu przekształcony, nie zawiera cech stanowiących o jego cennie dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
15	02-318.42-04	unikatowość podtypu	13C	W granicach krajobrazu występuje duży czynny obszar eksploatacji. Krajobraz w dużym stopniu przekształcony, nie zawiera cech stanowiących o jego cennie dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
16	02-318.43-15	unikatowość podtypu	2A	Krajobraz nie wyróżnia się na tle regionu występowaniem szczególnych walorów przyrodniczych, kulturowych czy krajobrazowych, nie zawiera cech stanowiących o jego cennie dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
17	02-318.51-26	unikatowość podtypu	2A	Krajobraz nie wyróżnia się na tle regionu występowaniem szczególnych walorów przyrodniczych, kulturowych czy krajobrazowych, nie zawiera cech

Lp.	Kod krajobrazu	Spełnione kryterium	Wskaźnik	Uzasadnienie nieuznania za krajobraz priorytetowy
				stanowiących o jego cenności dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
18	02-318.51-27	unikatowość podtypu	12A	W granicach krajobrazu występuje duży czynny kompleks przemysłowy. Krajobraz w dużym stopniu przekształcony, nie wyróżnia się szczególnymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi czy krajobrazowymi. Nie zawiera cech stanowiących o jego cenności dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
19	02-318.52-32	unikatowość podtypu	8C	W obrębie krajobrazu występują obszary w dużym stopniu przekształcone. Krajobraz nie wyróżnia się szczególnymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi czy krajobrazowymi, nie zawiera cech stanowiących o jego cenności dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
20	02-318.52-47	unikatowość podtypu	2A	Krajobraz nie wyróżnia się na tle regionu występowaniem szczególnych walorów przyrodniczych, kulturowych czy krajobrazowych, nie zawiera cech stanowiących o jego cenności dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
21	02-318.52-48	unikatowość podtypu	2A	Krajobraz nie wyróżnia się na tle regionu występowaniem szczególnych walorów przyrodniczych, kulturowych czy krajobrazowych, nie zawiera cech stanowiących o jego cenności dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
22	02-318.52-49	unikatowość podtypu	8B	W obrębie krajobrazu występują obszary w dużym stopniu przekształcone, walory krajobrazowe zostały zdegradowane. Krajobraz nie zawiera stanowiących o jego cenności dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
23	02-318.52-50	unikatowość podtypu	12A	W granicach krajobrazu występuje duży czynny kompleks przemysłowy. Krajobraz w dużym stopniu przekształcony, nie wyróżnia się szczególnymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi czy krajobrazowymi. Nie zawiera cech stanowiących o jego cenności dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
24	02-318.52-51	unikatowość podtypu	12A	W granicach krajobrazu występuje duży czynny kompleks przemysłowy. Krajobraz w dużym stopniu przekształcony, nie wyróżnia się szczególnymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi czy krajobrazowymi. Nie zawiera cech stanowiących o jego cenności dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
25	02-318.52-58	unikatowość podtypu	10F	Krajobraz nie zawiera cech stanowiących o jego cenności dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.

Lp.	Kod krajobrazu	Spełnione kryterium	Wskaźnik	Uzasadnienie nieuznania za krajobraz priorytetowy
26	02-318.53-59	unikatowość podtypu	8C	W obrębie krajobrazu występują obszary w dużym stopniu przekształcone. Krajobraz nie wyróżnia się szczególnymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi czy krajobrazowymi, nie zawiera cech stanowiących o jego cennieści dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
27	02-318.53-63	unikatowość podtypu	6F	Krajobraz nie posiada walorów krajobrazowych, przyrodniczych czy kulturowych wyróżniających go na tle regionu, nie zawiera cech stanowiących o jego cennieści dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
28	02-318.53-64	unikatowość podtypu	14B	Krajobraz obejmuje Port Lotniczy im. Mikołaja Kopernika we Wrocławiu. Ze względu na pełnioną funkcję komunikacyjną, obszar ten nie wyróżnia się szczególnymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi czy krajobrazowymi, przez co nie zawiera cech jakimi powinien charakteryzować się krajobraz priorytetowy.
29	02-318.53-70	unikatowość podtypu	10F	Krajobraz nie zawiera cech stanowiących o jego cennieści dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
30	02-318.56-56	unikatowość podtypu	8C	W obrębie krajobrazu występują obszary w dużym stopniu przekształcone. Krajobraz nie wyróżnia się szczególnymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi czy krajobrazowymi, nie zawiera cech stanowiących o jego cennieści dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
31	02-318.56-62	unikatowość podtypu	8C	W obrębie krajobrazu występują obszary w dużym stopniu przekształcone. Krajobraz nie wyróżnia się szczególnymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi czy krajobrazowymi, nie zawiera cech stanowiących o jego cennieści dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
32	02-318.56-65	unikatowość podtypu	8B	W obrębie krajobrazu występują obszary w dużym stopniu przekształcone, walory krajobrazowe zostały zdegradowane. Krajobraz nie zawiera stanowiących o jego cennieści dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
33	02-318.56-67	unikatowość podtypu	12A	W granicach krajobrazu występuje duży czynny kompleks przemysłowy. Krajobraz w dużym stopniu przekształcony, nie wyróżnia się szczególnymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi czy krajobrazowymi. Nie zawiera cech stanowiących o jego cennieści dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.

Lp.	Kod krajobrazu	Spełnione kryterium	Wskaźnik	Uzasadnienie nieuznania za krajobraz priorytetowy
34	02-318.56-68	unikatowość podtypu	12A	W granicach krajobrazu występuje duży czynny kompleks przemysłowy. Krajobraz w dużym stopniu przekształcony, nie wyróżnia się szczególnymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi czy krajobrazowymi. Nie zawiera cech stanowiących o jego cenności dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
35	02-332.25-04	unikatowość podtypu	12B	Krajobraz w dużym stopniu przekształcony i zdegradowany, nie zawiera cech stanowiących o jego cenności dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
36	02-332.26-102	unikatowość podtypu	8C	W obrębie krajobrazu występują obszary w dużym stopniu przekształcone. Krajobraz nie wyróżnia się szczególnymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi czy krajobrazowymi, nie zawiera cech stanowiących o jego cenności dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
37	02-332.26-121	unikatowość podtypu	12B	Krajobraz w dużym stopniu przekształcony i zdegradowany, nie zawiera cech stanowiących o jego cenności dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
38	02-332.26-21	unikatowość podtypu	2A	Krajobraz nie wyróżnia się na tle regionu występowaniem szczególnych walorów przyrodniczych, kulturowych czy krajobrazowych, nie zawiera cech stanowiących o jego cenności dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
39	02-332.26-22	unikatowość podtypu	2A	Krajobraz nie wyróżnia się na tle regionu występowaniem szczególnych walorów przyrodniczych, kulturowych czy krajobrazowych, nie zawiera cech stanowiących o jego cenności dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
40	02-332.27-27	unikatowość podtypu	13D	Krajobraz obejmuje zbiornik poflotacyjny. Jest to teren silnie przekształcony przez człowieka, który utracił walory przyrodnicze i krajobrazowe, przez co nie zawiera cech jakimi powinien charakteryzować się krajobraz priorytetowy.
41	02-332.27-32	unikatowość podtypu	8C	W obrębie krajobrazu występują obszary w dużym stopniu przekształcone. Krajobraz nie wyróżnia się szczególnymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi czy krajobrazowymi, nie zawiera cech stanowiących o jego cenności dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
42	02-332.37-05	unikatowość podtypu; ważność	8B; rzeźba terenu	W obrębie krajobrazu znajduje się kompleks hotelowy w Karpaczu. Jest to obszar w dużym stopniu przekształcony, a walory krajobrazowe zostały zdegradowane. Nie zawiera cech stanowiących o jego cenności dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.

Lp.	Kod krajobrazu	Spełnione kryterium	Wskaźnik	Uzasadnienie nieuznania za krajobraz priorytetowy
43	02-332.38-02	ważność	rzeźba terenu	W obrębie krajobrazu funkcjonuje kopalnia dolomitu "Góra Połom". Krajobraz jest silnie przekształcony i utracił swoje walory krajobrazowe i przyrodnicze. Nie zawiera cech stanowiących o jego cennieści dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
44	02-332.38-08	ważność	rzeźba terenu	W obrębie krajobrazu funkcjonuje kopalnia amfibolitu "Ogorzelec". Krajobraz jest silnie przekształcony i utracił swoje walory krajobrazowe i przyrodnicze. Nie zawiera cech stanowiących o jego cennieści dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
45	02-332.42-28	unikatowość podtypu	13D	Krajobraz obejmuje obszar hałdy „Wiesław”. Nie wyróżnia się szczególnymi walorami przyrodniczymi oraz kulturowymi, w dużym stopniu przekształcony. Nie zawiera cech stanowiących o jego cennieści dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
46	02-332.43-21	ważność	rzeźba terenu	W obrębie krajobrazu funkcjonuje kopalnia melafiru "Rybnica Leśna". Krajobraz jest silnie przekształcony i utracił swoje walory krajobrazowe i przyrodnicze. Nie zawiera cech stanowiących o jego cennieści dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
47	02-332.45-03	reprezentatywność; ważność	-	Krajobraz nie wyróżnia się na tle regionu występowaniem szczególnych walorów przyrodniczych, kulturowych czy krajobrazowych, nie zawiera cech stanowiących o jego cennieści dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
48	02-332.52-09	unikatowość podtypu; reprezentatywność	8B	W obrębie krajobrazu występują obszary w dużym stopniu przekształcone, walory krajobrazowe zostały zdegradowane. Krajobraz nie zawiera stanowiących o jego cennieści dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
49	02-332.53-20	ważność	rzeźba terenu	Krajobraz obejmuje teren prywatny - bez możliwości wstępu. Brak możliwości przeprowadzenia inwentaryzacji w terenie i weryfikacji walorów krajobrazowych był argumentem do nie uznania krajobrazu za priorytetowy.
50	02-332.62-02	unikatowość podtypu; ważność	8B; rzeźba terenu	W obrębie krajobrazu znajduje się kompleks obiektów hotelowych, usługowych oraz związanych z infrastrukturą turystyczną. Krajobraz został w dużym stopniu przekształcony i zdegradowany. Nie zawiera cech stanowiących o jego cennieści dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.
51	02-332.62-04	reprezentatywność	-	Krajobraz nie wyróżnia się szczególnymi walorami krajobrazowymi. Nie zawiera cech stanowiących o jego cennieści dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości.

IV.4.2. Wykaz krajobrazów priorytetowych

W oparciu o kryteria i metodykę opisaną w rozdz. IV.4.1. w województwie dolnośląskim wyznaczono 173 krajobrazy priorytetowe. W przypadku niektórych krajobrazów, wytypowanie krajobrazów priorytetowych nastąpiło na podstawie więcej niż jednego kryterium:

- według kryterium **unikatowości** wyznaczono 50 krajobrazów priorytetowych;
- według kryterium **reprezentatywności** wyznaczono 5 krajobrazów priorytetowych;
- według kryterium **dotychczasowej ochrony prawnej** wyznaczono 16 krajobrazów priorytetowych,
- według kryterium **ważności krajobrazu** wyznaczono 71 krajobrazów priorytetowych.
- według kryteriów: reprezentatywności oraz unikatowości wyznaczono 1 krajobraz priorytetowy;
- według kryteriów: unikatowości oraz ważności wyznaczono 14 krajobrazów priorytetowych;
- według kryteriów: dotychczasowej ochrony prawnej oraz ważności wyznaczono 7 krajobrazów priorytetowych;
- według kryteriów: dotychczasowej ochrony prawnej, unikatowości oraz ważności wyznaczono 4 krajobrazy priorytetowe;
- według kryteriów: dotychczasowej ochrony prawnej oraz unikatowości wyznaczono 5 krajobrazów priorytetowych.

Powierzchnia zajmowana przez krajobrazy priorytetowe wynosi 3 180 km², co stanowi 15,94 % powierzchni województwa dolnośląskiego.

Wykaz krajobrazów priorytetowych zawiera **tabela nr 12**, a ich lokalizację przedstawia **rysunek nr 15**.

Tab. 12 Wykaz krajobrazów priorytetowych w województwie dolnośląskim

Lp.	Kod krajobrazu	Spełnione kryterium	Wskaźnik
1	02-317.75-12	dotychczasowa ochrona prawna	55,90%
2	02-317.75-24	dotychczasowa ochrona prawna	92%
3	02-317.77-09	dotychczasowa ochrona prawna; unikatowość podtypu	61%; 1A
4	02-318.33-21	dotychczasowa ochrona prawna	73,60%
5	02-318.34-21	dotychczasowa ochrona prawna	80,60%
6	02-318.34-24	dotychczasowa ochrona prawna	92,20%
7	02-318.43-08	dotychczasowa ochrona prawna	89,40%
8	02-318.51-22	dotychczasowa ochrona prawna	93,30%
9	02-332.14-09	dotychczasowa ochrona prawna	92,10%
10	02-332.16-06	dotychczasowa ochrona prawna	98,40%
11	02-332.16-22	dotychczasowa ochrona prawna	56,90%
12	02-332.34-13	dotychczasowa ochrona prawna; ważność	100%; rzeźba terenu
13	02-332.36-10	dotychczasowa ochrona prawna	79,60%

Lp.	Kod krajobrazu	Spełnione kryterium	Wskaźnik
14	02-332.36-14	dotychczasowa ochrona prawna	99,60%
15	02-332.36-28	dotychczasowa ochrona prawna	99,80%
16	02-332.36-31	dotychczasowa ochrona prawna	87,80%
17	02-332.36-33	dotychczasowa ochrona prawna	99,60%
18	02-332.37-08	dotychczasowa ochrona prawna	89,30%
19	02-332.37-11	dotychczasowa ochrona prawna; ważność	100%; rzeźba terenu
20	02-332.37-13	dotychczasowa ochrona prawna; ważność	94,30%; rzeźba terenu
21	02-332.44-10	dotychczasowa ochrona prawna; ważność	98,80%; rzeźba terenu
22	02-332.48-14	dotychczasowa ochrona prawna; ważność	100%; rzeźba terenu
23	02-332.48-17	dotychczasowa ochrona prawna; ważność	100%; rzeźba terenu
24	02-332.53-02	dotychczasowa ochrona prawna; ważność	70,50%; rzeźba terenu
25	02-332.36-34	dotychczasowa ochrona prawna; unikatowość	50,7%; B12b
26	02-332.36-39	dotychczasowa ochrona prawna; unikatowość	99,6%; B12b
27	02-332.48-15	dotychczasowa ochrona prawna; unikatowość	51,4%; B7d, B10b
28	02-332.48-16	dotychczasowa ochrona prawna; unikatowość; ważność	95,5%; B11c; rzeźba terenu
29	02-332.48-20	dotychczasowa ochrona prawna; unikatowość; ważność	74%; A1a, B11c; rzeźba terenu
30	02-332.54-09	dotychczasowa ochrona prawna; unikatowość	84%; B10b
31	02-332.37-09	dotychczasowa ochrona prawna; unikatowość podtypu; ważność	100%; 5B; rzeźba terenu
32	02-332.37-10	dotychczasowa ochrona prawna; unikatowość podtypu; ważność	100%; 5B; rzeźba terenu
33	02-318.52-63	reprezentatywność	-
34	02-318.52-76	reprezentatywność	-
35	02-332.26-75	reprezentatywność	-
36	02-332.37-17	reprezentatywność	-
37	02-332.46-35	reprezentatywność	-
38	02-317.74-06	unikatowość	B1f
39	02-317.77-18	unikatowość	B6b
40	02-317.78-03	unikatowość	B12a
41	02-318.44-02	unikatowość	B1d, B12b
42	02-318.44-23	unikatowość	B7a, B11a
43	02-318.44-25	unikatowość	A1a
44	02-318.44-34	unikatowość	B7b
45	02-318.51-21	unikatowość	B9c
46	02-318.52-44	unikatowość	B7d

Lp.	Kod krajobrazu	Spełnione kryterium	Wskaźnik
47	02-318.53-62	unikatowość	B12b
48	02-332.11-23	unikatowość	B8b
49	02-332.12-05	unikatowość	B12a, B12b
50	02-332.13-03	unikatowość	B1c, B1f, B7d, B11c
51	02-332.13-05	unikatowość	B1f
52	02-332.14-21	unikatowość	B1c, B1f, B7d
53	02-332.26-35	unikatowość	B9c
54	02-332.26-62	unikatowość	B4c, B7a, B10b
55	02-332.26-73	unikatowość	B1f, B10b, B11c
56	02-332.28-05	unikatowość	B4c
57	02-332.28-17	unikatowość	B10b
58	02-332.28-26	unikatowość	B10b
59	02-332.28-27	unikatowość	B4c
60	02-332.34-10	unikatowość; ważność	B11c; rzeźba terenu
61	02-332.34-11	unikatowość; ważność	B10b; rzeźba terenu
62	02-332.36-40	unikatowość	B11c
63	02-332.37-01	unikatowość; ważność	B7d, B11c; rzeźba terenu
64	02-332.37-06	unikatowość; ważność	B10b, B11c; rzeźba terenu
65	02-332.37-12	unikatowość; ważność	B11c; rzeźba terenu
66	02-332.38-01	unikatowość	B10b
67	02-332.38-03	unikatowość; ważność	B4c, B10b; rzeźba terenu
68	02-332.38-05	unikatowość; ważność	B2c; rzeźba terenu
69	02-332.42-20	unikatowość	B10b
70	02-332.43-09	unikatowość	B7a, B7d
71	02-332.43-18	unikatowość; ważność	B10b, B11c; rzeźba terenu
72	02-332.44-01	unikatowość; ważność	B7b, B10b; rzeźba terenu
73	02-332.44-08	unikatowość	B10b
74	02-332.44-09	unikatowość; ważność	B11c; rzeźba terenu
75	02-332.44-12	unikatowość	B1d, B10b, B11a, B11c
76	02-332.45-04	unikatowość	B7d
77	02-332.45-09	unikatowość	B1f
78	02-332.46-34	unikatowość	B10b
79	02-332.48-25	unikatowość	B12a
80	02-332.51-04	unikatowość	B10b
81	02-332.53-03	unikatowość	B10b, B11c
82	02-332.53-14	unikatowość; ważność	B4c; rzeźba terenu
83	02-332.61-03	unikatowość	B1d, B11c

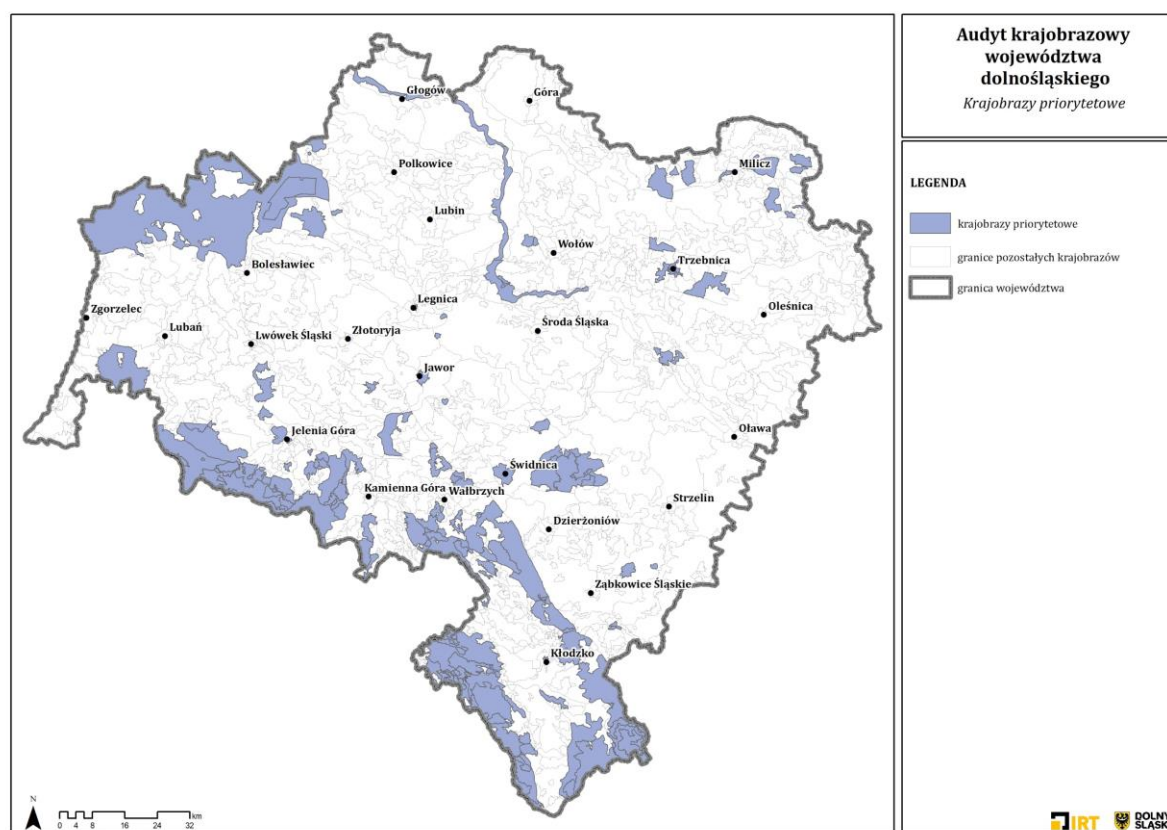
Lp.	Kod krajobrazu	Spełnione kryterium	Wskaźnik
84	02-332.62-01	unikatowość; ważność	B7a, B11c; rzeźba terenu
85	02-332.62-12	unikatowość; ważność	B7a, B11a, B11c; rzeźba terenu
86	02-318.52-62	ważność	UNESCO
87	02-317.74-25	unikatowość podtypu	4B
88	02-317.77-38	unikatowość podtypu	10A
89	02-318.32-03	unikatowość podtypu	1B
90	02-318.43-02	unikatowość podtypu	1B
91	02-318.44-29	unikatowość podtypu	6F
92	02-318.44-59	unikatowość podtypu	6F
93	02-318.52-07	unikatowość podtypu	1B
94	02-318.52-60	unikatowość podtypu	10A
95	02-318.53-77	unikatowość podtypu	10A
96	02-332.27-18	unikatowość podtypu	2A
97	02-332.36-16	unikatowość podtypu	10A
98	02-332.42-08	unikatowość podtypu	10A
99	02-332.42-09	unikatowość podtypu	13D
100	02-332.52-02	unikatowość podtypu; ważność	4A; rzeźba terenu
101	02-332.62-10	unikatowość podtypu	4A
102	02-332.42-17	unikatowość; reprezentatywność	B11a
103	02-318.34-37	ważność	-
104	02-332.34-09	ważność	-
105	02-332.37-19	ważność	-
106	02-332.43-04	ważność	-
107	02-332.43-24	ważność	-
108	02-332.52-01	ważność	-
109	02-332.61-02	ważność	-
110	02-317.75-30	ważność	wody powierzchniowe
111	02-318.33-22	ważność	wody powierzchniowe
112	02-318.33-28	ważność	wody powierzchniowe
113	02-318.34-27	ważność	wody powierzchniowe
114	02-318.34-28	ważność	wody powierzchniowe
115	02-318.34-36	ważność	wody powierzchniowe
116	02-318.34-43	ważność	wody powierzchniowe
117	02-332.12-06	ważność	wody powierzchniowe
118	02-332.13-06	ważność	widoczność
119	02-332.13-07	ważność	widoczność
120	02-332.13-09	ważność	widoczność

Lp.	Kod krajobrazu	Spełnione kryterium	Wskaźnik
121	02-332.13-10	ważność	widoczność
122	02-332.26-69	ważność	wody powierzchniowe
123	02-332.28-12	ważność	wody powierzchniowe
124	02-332.34-01	ważność	rzeźba terenu
125	02-332.34-05	ważność	rzeźba terenu
126	02-332.34-12	ważność	rzeźba terenu
127	02-332.36-38	ważność	rzeźba terenu
128	02-332.37-02	ważność	rzeźba terenu
129	02-332.37-03	ważność	rzeźba terenu
130	02-332.37-07	ważność	widoczność
131	02-332.37-16	ważność	rzeźba terenu
132	02-332.37-20	ważność	rzeźba terenu
133	02-332.37-21	ważność	rzeźba terenu
134	02-332.38-09	ważność	rzeźba terenu
135	02-332.38-10	ważność	rzeźba terenu
136	02-332.38-11	ważność	rzeźba terenu
137	02-332.42-13	ważność	rzeźba terenu
138	02-332.42-23	ważność	widoczność
139	02-332.42-24	ważność	rzeźba terenu
140	02-332.43-02	ważność	rzeźba terenu
141	02-332.43-22	ważność	rzeźba terenu
142	02-332.43-23	ważność	rzeźba terenu
143	02-332.44-05	ważność	widoczność
144	02-332.44-07	ważność	rzeźba terenu
145	02-332.45-05	ważność	widoczność
146	02-332.46-02	ważność	rzeźba terenu
147	02-332.46-04	ważność	rzeźba terenu
148	02-332.46-10	ważność	rzeźba terenu
149	02-332.48-18	ważność	widoczność
150	02-332.51-09	ważność	rzeźba terenu
151	02-332.52-03	ważność	rzeźba terenu
152	02-332.52-04	ważność	rzeźba terenu
153	02-332.52-05	ważność	rzeźba terenu
154	02-332.52-06	ważność	rzeźba terenu
155	02-332.52-07	ważność	rzeźba terenu
156	02-332.53-01	ważność	rzeźba terenu
157	02-332.53-04	ważność	rzeźba terenu

Lp.	Kod krajobrazu	Spełnione kryterium	Wskaźnik
158	02-332.53-07	ważność	rzeźba terenu
159	02-332.53-08	ważność	rzeźba terenu
160	02-332.53-09	ważność	widoczność
161	02-332.53-11	ważność	rzeźba terenu
162	02-332.53-12	ważność	rzeźba terenu
163	02-332.53-13	ważność	widoczność
164	02-332.53-16	ważność	rzeźba terenu
165	02-332.53-17	ważność	rzeźba terenu
166	02-332.53-19	ważność	rzeźba terenu
167	02-332.55-19	ważność	widoczność
168	02-332.61-05	ważność	rzeźba terenu
169	02-332.61-06	ważność	rzeźba terenu
170	02-332.61-07	ważność	rzeźba terenu
171	02-332.61-09	ważność	widoczność
172	02-332.61-10	ważność	rzeźba terenu
173	02-332.62-06	ważność	rzeźba terenu

Rys. 15 Lokalizacja krajobrazów priorytetowych w województwie dolnośląskim

Oprac. własne IRT

Mapa przedstawiająca lokalizację krajobrazów priorytetowych pod nazwą „Krajobrazy priorytetowe” stanowi załącznik nr 8 Audytu krajobrazowego. Mapa została zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Dane przestrzenne mapy udostępniono na Geoportalu Dolny Śląsk.

Najwięcej krajobrazów priorytetowych zostało wyznaczonych w obrębie krajobrazów typu leśnego (58) oraz wiejskiego (55). Wśród krajobrazów wiejskich dominują krajobrazy z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk (6E) oraz z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości (6D). Wśród krajobrazów priorytetowych znalazły się również krajobrazy potwierdzające bogactwo kulturowe Dolnego Śląska - wielkoobszarowe zespoły pałacowo-parkowe i klasztorne oraz inne komponowane układy architektury, zieleni i wód (8E), miejscowości z zachowanym układem historycznym (9A) oraz zespoły urbanistyczne o zachowanych założeniach historycznych (10A) – w sumie 26 krajobrazów priorytetowych. Zestawienie krajobrazów priorytetowych wg klasyfikacji typologicznej krajobrazów zostało przedstawione w tabeli nr 13.

Tab. 13 Wykaz krajobrazów priorytetowych wg klasyfikacji typologicznej krajobrazów

Typ krajobrazu	Podtyp krajobrazu		Liczba krajobrazów priorytetowych	
			wg typu	wg podtypu
(3) Leśne	3A	Z przewagą siedlisk borowych	58	14
	3B	Z przewagą siedlisk lasowych		40
	3C	Z przewagą siedlisk łągowych, bagiennych i olsowych		4
(6) Wiejskie	6A	Sztuczne zbiorniki wodne	55	13
	6B	Z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk		1
	6C	Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola		6
	6D	Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości		14
	6E	Z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk		16
	6F	Z przewagą wielkoobszarowych sadów i plantacji		2
	6G	Z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim		3
(8) Podmiejskie i osadnicze	8D	Zróżnicowana typologicznie i przestrzennie zabudowa nierolnicza na terenach wcześniej rolniczych	15	5
	8E	Wielkoobszarowe zespoły pałacowo-parkowe i klasztorne oraz inne komponowane układy architektury, zieleni i wód		10
(9) Miejskie	9A	Miejscowości z zachowanym układem historycznym	13	11

Typ krajobrazu	Podtyp krajobrazu		Liczba krajobrazów priorytetowych	
			wg typu	wg podtypu
	9B	Miejscowości o charakterze współczesnym		2
(10) Wielkomiejskie	10A	Zespoły urbanistyczne o zachowanych założeniach historycznych	7	5
	10D	Wielkie centra handlowe, logistyczne i składowo-magazynowe		1
	10E	Tereny sportowo-rekreacyjne		1
(2) Bagiennie-łąkowe	2A	Z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk	5	1
	2B	Z dominacją szuwarów i turzycowisk		4
(13) Górnicze	13B	Tereny zakończonej wielkopowierzchniowej eksploatacji odkrywkowej	4	3
	13D	Tereny zakończonej eksploatacji podziemnej		1
(1) Wód powierzchniowych	1A	Jeziora	4	1
	1B	Systemy wód płynących		3
(4) Bezleśne: murawowe, piaszczyste i skalne	4A	Murawy i zarośla kserotermiczne oraz inne ciepłolubne	3	2
	4B	Wrzosowiska i murawy napiaskowe		1
(7) Mozaikowe	7A	Z przewagą terenów porolnych	4	4
(11) Wodnogospodarcze	11A	Duże sztuczne zbiorniki wodne o różnych funkcjach	3	3
(5) Górskie ponad granicą lasu	5B	Hale wysokogórskie	2	2
Suma			173	

Wyznaczone krajobrazy priorytetowe zajmują niespełna 16 % powierzchni województwa i obejmują obszary w 109 gminach, co stanowi 64 % wszystkich gmin w województwie. Udział powierzchniowy krajobrazów priorytetowych w poszczególnych gminach jest zróżnicowany.

Tab. 14 Wykaz gmin, w których wyznaczono krajobrazy priorytetowe

Nazwa gminy	Typ gminy	Kod krajobrazu priorytetowego	Nazwa krajobrazu priorytetowego
Bardo	miejsko-wiejska	02-332.45-04	GÓRY BARDZKIE – KŁODZKA GÓRA I OKOLICE
		02-332.45-05	BARDO
		02-332.45-09	GÓRY BARDZKIE – KORTUNAŁ I OKOLICE
Bielawa	miejska	02-332.44-09	GÓRY SOWIE – WIELKA SOWA I OKOLICE
		02-332.44-12	GÓRY SOWIE - KAMIONKI I OKOLICE
Bierutów	miejsko-wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	

Bogatynia	miejsko-wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Boguszków-Gorce	miejska	02-332.42-13	GÓRY WAŁBRZYSKIE – GLINICZEK I OKOLICE
		02-332.43-18	GÓRY KAMIENNE – WALIGÓRA I OKOLICE
Bolesławiec	miejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Bolesławiec	wiejska	02-317.74-06	BORY DOLNOŚLĄSKIE
		02-317.74-25	CIETRZEWIOWE WRZOSOWISKO I OKOLICE
Bolków	miejsko-wiejska	02-332.28-05	BOLKÓW-ZDRÓJ, POGWIZDÓW, ŚWINY I OKOLICE
Borów	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Brzeg Dolny	miejsko-wiejska	02-318.52-07	DOLINA ODRY OD BRZEGU DOLNEGO DO DOMASZKOWA
Bystrzyca Kłodzka	miejsko-wiejska	02-332.53-01	GÓRY BYSTRZYCKIE – ŁOMNICKA RÓWNIA I OKOLICE
		02-332.53-03	GÓRY BYSTRZYCKIE – KUŹNICKA GÓRA I OKOLICE
		02-332.53-04	LASÓWKA, PIASKOWICE, MOSTOWICE
		02-332.53-07	GÓRY BYSTRZYCKIE – JAGODNA I OKOLICE
		02-332.53-08	GÓRY BYSTRZYCKIE – PRZEŁĘCZ POD UBOCZEM I OKOLICE
		02-332.53-09	WYSZKI I OKOLICE
		02-332.53-11	GNIEWOSZÓW, PONIATÓW I OKOLICE
		02-332.53-13	PORĘBA
		02-332.53-14	GÓRY BYSTRZYCKIE – CZERNIEC I OKOLICE
		02-332.53-17	GÓRY BYSTRZYCKIE – GAJNIK I OKOLICE
		02-332.53-19	OKOLICE GNIEWOSZOWA
		02-332.55-19	PORĘBA, PONIKWA
		02-332.62-01	MASYW ŚNIEŻNIKA I OKOLICE
		02-332.62-10	ROMANOWO I OKOLICE
Chocianów	miejsko-wiejska	02-317.74-06	BORY DOLNOŚLĄSKIE
		02-317.75-12	REZERWAT CZARNE STAWY
Chojnów	miejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Chojnów	wiejska	02-317.77-18	NOWA KUŹNIA, WIERZBOWA I OKOLICE
Ciepłowody	wiejska	02-332.14-21	LAS MUSZKOWICKI
Cieszków	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Czarny Bór	wiejska	02-332.43-18	GÓRY KAMIENNE – WALIGÓRA I OKOLICE
Czernica	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Długołęka	wiejska	02-318.44-25	SKARSZYN, BOLEŚCIN, PIERSNO I OKOLICE
Dobromierz	wiejska	02-332.28-12	JEZIORO DOBROMIERSKIE
		02-332.28-27	ZAMEK CISY I OKOLICE
Dobroszyce	wiejska	02-318.44-25	SKARSZYN, BOLEŚCIN, PIERSNO I OKOLICE

Domaniów	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Duszniki-Zdrój	miejska	02-332.48-18	ŁĘŻYCE, ŻŁOTNO, DOLINA
		02-332.48-25	MŁYN - PAPIERNIA W DUSZNIKACH-ZDROJU I OKOLICE
		02-332.52-01	DUSZNIKI-ZDRÓJ
		02-332.52-03	GÓRY ORLICKIE – SZCZYT JELEŃ I OKOLICE
		02-332.52-04	GÓRY ORLICKIE WOKÓŁ ZIELEŃCA
		02-332.52-05	GÓRY ORLICKIE – JAMROZOWA POLANA I OKOLICE
		02-332.52-06	SŁOSZÓW I OKOLICE
		02-332.53-01	GÓRY BYSTRZYCKIE – ŁOMNICKA RÓWNIA I OKOLICE
		02-332.53-03	GÓRY BYSTRZYCKIE – KUŹNICKA GÓRA I OKOLICE
Dziadowa Kłoda	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Dzierżoniów	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Dzierżoniów	wiejska	02-332.13-03	MASYW ŚLĘŻY I OKOLICE
		02-332.13-06	MYSŁAKÓW, TĄPADŁA, WIRY I OKOLICE
		02-332.44-09	GÓRY SOWIE – WIELKA SOWA I OKOLICE
		02-332.44-12	GÓRY SOWIE - KAMIONKI I OKOLICE
Gaworzyce	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	brak krajobrazu priorytetowego
Głogów	wiejska	02-318.32-03	DOLINA ODRY OD LUBOWA DO CZERNEJ
Głogów	wiejska	02-318.32-03	DOLINA ODRY OD LUBOWA DO CZERNEJ
Głuszyca	miejsko-wiejska	02-332.43-18	GÓRY KAMIENNE – WALIGÓRA I OKOLICE
		02-332.44-07	SOKOLEC I OKOLICE
		02-332.44-12	GÓRY SOWIE - KAMIONKI I OKOLICE
		02-332.46-02	GÓRY SOWIE – GONTOWA I OKOLICE
		02-332.46-34	ŁOMNICA I OKOLICE
		02-332.46-35	GŁUSZYCA
Góra	wiejsko-wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Grębocice	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Gromadka	wiejska	02-317.74-06	BORY DOLNOŚLĄSKIE
		02-317.74-25	CIETRZEWIOWE WRZOSOWISKO I OKOLICE
		02-317.77-18	NOWA KUŹNIA, WIERZBOWA I OKOLICE
Gryfów Śląski	wiejsko-wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Janowice Wielkie	wiejska	02-332.36-40	SOKOLIK I OKOLICE
		02-332.38-01	CIECHANOWICE, MIEDZIANKA, MNISZKÓW, RĘDZINY
		02-332.38-03	RUDAWY JANOWICKIE – SKALNIK I OKOLICE
Jawor	wiejska	02-317.78-03	JAWOR
Jaworzyna Śląska	wiejsko-wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Jedlina-Zdrój	wiejska	02-332.42-17	JEDLINA-ZDRÓJ

		02-332.42-20	KAMIEŃSK I OKOLICE
		02-332.44-12	GÓRY SOWIE - KAMIONKI I OKOLICE
Jelcz-Laskowice	miejsko-wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Jelenia Góra	miejska	02-332.26-73	DOLINA BOBRU k. SIEDLĘCINA
		02-332.36-16	JELENIA GÓRA - STARE MIASTO
		02-332.37-01	KARKONOSZE – PRZEŁĘCZ KARKONOSKA I OKOLICE
		02-332.37-07	JAGNIĄTKÓW
		02-332.37-08	ZAMEK CHOJNIK
		02-332.37-09	KARKONOSZE – WIELKI SZYSZAK I OKOLICE
		02-332.37-12	KARKONOSZE – GÓRA JELENIA I OKOLICE
Jemielno	wiejska	02-318.32-03	DOLINA ODRY OD LUBOWA DO CZERNEJ
		02-318.43-02	DOLINA ODRY OD DOMASZKOWA DO LUBOWA
Jerzmanowa	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Jeżów Sudecki	wiejska	02-332.26-69	JEZIORO PILCHOWICKIE
		02-332.26-73	DOLINA BOBRU k. SIEDLĘCINA
Jordanów Śląski	wiejska	02-332.13-03	MASYW ŚLĘŻY I OKOLICE
		02-332.13-07	SULISTROWICE, STRZEGOMIANY I OKOLICE
		02-332.13-10	KAROLIN
Kamieniec Ząbkowicki	wiejska	02-332.16-06	PAŁAC MARIANNY ORAŃSKIEJ W KAMIEŃCU ZĄBKOWICKIM
		02-332.16-22	DOLINA NYSY KŁODZKIEJ k. KAMIEŃCA ZĄBKOWICKIEGO
		02-332.45-04	GÓRY BARDZKIE – KŁODZKA GÓRA I OKOLICE
Kamienna Góra	miejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Kamienna Góra	wiejska	02-332.37-06	KARKONOSZE – SKALNY STÓŁ I OKOLICE
		02-332.38-01	CIECHANOWICE, MIEDZIANKA, MNISZKÓW, RĘDZINY
		02-332.38-03	RUDAWY JANOWICKIE – SKALNIK I OKOLICE
		02-332.38-05	CZARNÓW I OKOLICE
		02-332.38-09	NOWA BIAŁKA, PACZYN I OKOLICE
		02-332.38-10	RUDAWY JANOWICKIE – GÓRA PTASIA I OKOLICE
		02-332.38-11	LESZCZYNIC, OGORZELEC, SZAROCIN
		02-332.43-02	GÓRY KRUCZE
		02-332.43-09	GÓRY KAMIENNE – ŚWIĘTA GÓRA I OKOLICE
		02-332.43-18	GÓRY KAMIENNE – WALIGÓRA I OKOLICE
Karpacz	miejska	02-332.36-38	LAS W REJONIE KARPACZA
		02-332.37-01	KARKONOSZE – PRZEŁĘCZ KARKONOSKA I OKOLICE
		02-332.37-03	KARPACZ
		02-332.37-06	KARKONOSZE – SKALNY STÓŁ I OKOLICE
		02-332.37-10	KARKONOSZE – ŚNIEŻKA I OKOLICE

		02-332.37-13	KARKONOSZE – DOLINA ŁOMNICY I OKOLICE
		02-332.37-20	KARKONOSZE – PTASIAK I OKOLICE
Kąty Wrocławskie	miejsko-wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Kłodzko	miejska	02-332.54-09	TWIERDZA KŁODZKO
		02-332.45-04	GÓRY BARDZKIE – KŁODZKA GÓRA I OKOLICE
		02-332.45-09	GÓRY BARDZKIE – KORTUNAŁ I OKOLICE
		02-332.61-03	GÓRY ŻŁOTE – KOWADŁO I OKOLICE
		02-332.62-10	ROMANOWO I OKOLICE
Kobierzyce	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Kondratowice	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Kostomłoty	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Kotla	wiejska	02-318.32-03	DOLINA ODRY OD LUBOWA DO CZERNEJ
		02-332.37-06	KARKONOSZE – SKALNY STÓŁ I OKOLICE
Kowary	miejska	02-332.38-03	RUDAWY JANOWICKIE – SKALNIK I OKOLICE
		02-318.34-28	KOMPLEKS STAWÓW k. ŻELEŹNIK
		02-318.34-36	KOMPLEKS STAWÓW k. GRABKA
Krotoszyce	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
		02-332.48-14	GÓRY STOŁOWE – BŁĘDNE SKAŁY I OKOLICE
Kudowa-Zdrój	miejska	02-332.48-15	GÓRY STOŁOWE – PSTRAŻNA, DARNKÓW, STUDZIENNO I OKOLICE
		02-332.51-04	DAŃCZÓW, JELENIÓW, KRZYŻANÓW
Kunice	wiejska	02-317.77-09	JEZIORO KOSKOWICKIE
		02-332.61-02	ŁĄDEK-ZDRÓJ
Lądek-Zdrój	miejsko-wiejska	02-332.61-03	GÓRY ŻŁOTE – KOWADŁO I OKOLICE
		02-332.62-12	MASYW ŚNIEŻNIKA – MIĘDZYGÓRZE, SZKLARY, MARCINKÓW
Legnica	miejska	02-317.77-38	LEGNICA - STARE MIASTO
		02-317.77-09	JEZIORO KOSKOWICKIE
Legnickie Pole	wiejska	02-318.53-62	LEGNICKIE POLE
Leśna	miejsko-wiejska	02-332.26-35	PLATERÓWKA, RADZIMÓW, WŁOSIEŃ I OKOLICE
		02-332.48-15	GÓRY STOŁOWE – PSTRAŻNA, DARNKÓW, STUDZIENNO I OKOLICE
		02-332.48-18	ŁĘŻYCE, ŻŁOTNO, DOLINA
		02-332.51-04	DAŃCZÓW, JELENIÓW, KRZYŻANÓW
		02-332.51-09	TASZÓW I OKOLICE
		02-332.52-02	ZIELONE LUDOWE I OKOLICE
		02-332.52-03	GÓRY ORLICKIE – SZCZYT JELEŃ I OKOLICE
		02-332.52-06	SŁOSZÓW I OKOLICE
		02-332.52-07	JAWORNICA, JERZYKOWICE MAŁE I OKOLICE
Lubań	miejska	brak krajobrazu priorytetowego	

Lubań	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Lubawka	miejsko-wiejska	02-332.37-06	KARKONOSZE – SKALNY STÓŁ I OKOLICE
		02-332.37-21	KARKONOSZE – CZEPIEL I OKOLICE
		02-332.38-09	NOWA BIAŁKA, PACZYN I OKOLICE
		02-332.43-02	GÓRY KRUCZE
		02-332.43-04	OKRZESZYN, UNIEMYŚL I OKOLICE
		02-332.43-09	GÓRY KAMIENNE – ŚWIĘTA GÓRA I OKOLICE
Lubin	miejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Lubin	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Lubomierz	miejsko-wiejska	02-332.26-62	ZAMEK WLEŃ (LENNO) I OKOLICE
		02-332.26-69	JEZIORO PILCHOWICKIE
Lwówek Śląski	miejsko-wiejska	02-332.26-62	ZAMEK WLEŃ (LENNO) I OKOLICE
Łagiewniki	wiejska	02-332.13-03	MASYW ŚLĘŻY I OKOLICE
		02-332.13-07	SULISTROWICE, STRZEGOMIANY I OKOLICE
		02-332.13-10	KAROLIN
Malczyce	wiejska	02-318.52-07	DOLINA ODRY OD BRZEGU DOLNEGO DO DOMASZKOWA
Marcinowice	wiejska	02-332.13-03	MASYW ŚLĘŻY I OKOLICE
		02-332.13-06	MYŚLAKÓW, TĄPADŁA, WIRY I OKOLICE
		02-332.13-09	CHWAŁKÓW
Marciszów	wiejska	02-332.28-05	BOLKÓW-ZDRÓJ, POGWIZDÓW, ŚWINY I OKOLICE
		02-332.38-01	CIECHANOWICE, MIEDZIANKA, MNISZKÓW, RĘDZINY
Męcinka	wiejska	02-332.27-18	MUCHÓW I OKOLICE
Mieroszów	miejsko-wiejska	02-332.42-13	GÓRY WAŁBRZYSKIE – GLINICZEK I OKOLICE
		02-332.42-23	UNISŁAW ŚLĄSKI I OKOLICE
		02-332.42-24	KAMIONKA I OKOLICE
		02-332.43-18	GÓRY KAMIENNE – WALIGÓRA I OKOLICE
		02-332.44-01	RYBNICA LEŚNA, UNISŁAW ŚLĄSKI, SOKOŁOWSKO
Mietków	wiejska	02-332.12-06	JEZIORO MIETKOWSKIE
Międzybórz	miejsko-wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Międzyzlesie	miejsko-wiejska	02-332.53-11	GNIEWOSZÓW, PONIATÓW I OKOLICE
		02-332.53-12	LESICA, NIEMOJÓW I OKOLICE
		02-332.53-14	GÓRY BYSTRZYCKIE – CZERNIEC I OKOLICE
		02-332.53-16	KAMIEŃCZYK I OKOLICE
		02-332.53-19	OKOLICE GNIEWOSZOWA
		02-332.55-19	PORĘBA, PONIKWA
		02-332.62-01	MASYW ŚNIEŻNIKA I OKOLICE
		02-332.62-06	JODŁÓW, POTOCZEK I OKOLICE
		02-332.62-12	MASYW ŚNIEŻNIKA – MIĘDZYGÓRZE, SZKLARY, MARCINKÓW

Miękinia	wiejska	02-318.52-07	DOLINA ODRY OD BRZEGU DOLNEGO DO DOMASZKOWA
Milicz	miejsko-wiejska	02-318.33-21	STAWY MILICKIE - KOMPLEKS RUDA SUŁOWSKA
		02-318.33-28	KOMPLEKS STAWÓW NIEZGODA
		02-318.34-21	STAWY MILICKIE - KOMPLEKS STAWNO
		02-318.34-24	STAWY MILICKIE - KOMPLEKS POTASZANIA
		02-318.34-27	KOMPLEKS STAWÓW k. ZAMKU MYŚLIWSKIEGO
		02-318.34-28	KOMPLEKS STAWÓW k. ŻELEŹNIK
		02-318.34-37	OKOLICE MILICZA - DOLINA BARYCZY, MILICKI POTOK
Miłkowice	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Mirsk	miejsko-wiejska	02-332.26-75	KAMIENIOŁOM BAZALTU RĘBISZÓW
		02-332.34-01	KOPALNIA KWARCU STANISŁAW
		02-332.34-09	PRZECZNICA I OKOLICE
		02-332.34-10	GÓRY IZERSKIE – WYSOKA KOPA
		02-332.34-11	GÓRY IZERSKIE – KAMIENICA
		02-332.34-13	REZERWAT TORFOWISKA DOLINY IZERY
Mściwojów	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Mysłakowice	wiejska	02-332.36-14	ZAMEK KARPNIKI
		02-332.36-28	PAŁAC BUKOWIEC I OKOLICE
		02-332.36-31	PAŁAC ŁOMNICA, PAŁAC WOJANÓW I OKOLICE
		02-332.36-33	STAWY KARPNICKIE
		02-332.36-34	KARPNIKI
		02-332.36-39	WZGÓRZA KARPNICKIE
		02-332.36-40	SOKOLIK I OKOLICE
		02-332.38-03	RUDAWY JANOWICKIE – SKALNIK I OKOLICE
Niechlów	wiejska	02-318.32-03	DOLINA ODRY OD LUBOWA DO CZERNEJ
Niemcza	miejsko-wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Nowa Ruda	miejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Nowa Ruda	wiejska	02-332.43-18	GÓRY KAMIENNE – WALIGÓRA I OKOLICE
		02-332.43-22	KAMIENIOŁOM MELAFIRU ŚWIERKI
		02-332.43-23	GÓRY KAMIENNE – WYSOKA I OKOLICE
		02-332.43-24	KRAJANÓW I OKOLICE
		02-332.44-07	SOKOLEC I OKOLICE
		02-332.44-09	GÓRY SOWIE – WIELKA SOWA I OKOLICE
		02-332.44-10	TWIERDZA SREBRNA GÓRA
		02-332.44-12	GÓRY SOWIE - KAMIONKI I OKOLICE
		02-332.45-09	GÓRY BARDZKIE – KORTUNAŁ I OKOLICE
		02-332.46-02	GÓRY SOWIE – GONTOWA I OKOLICE
		02-332.46-04	WZGÓRZA WŁODZICKIE – WŁODZICKA GÓRA
		02-332.46-10	GRZYMKÓW I OKOLICE

Nowogrodziec	miejsko-wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Oborniki Śląskie	miejsko-wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Oleśnica	miejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Oleśnica	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Olszyna	miejsko-wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Oława	miejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Oława	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Osiecznica	wiejska	02-317.74-06	BORY DOLNOŚLĄSKIE
Paszowice	wiejska	02-317.78-03	JAWOR
Pęczaw	wiejska	02-332.28-05	BOLKÓW-ZDRÓJ, POGWIZDÓW, ŚWINY I OKOLICE
Piechowice	miejska	02-318.32-03	DOLINA ODRY OD LUBOWA DO CZERNEJ
		02-332.34-05	SZKLARSKA PORĘBA
		02-332.34-11	GÓRY IZERSKIE – KAMIENICA
		02-332.37-01	KARKONOSZE – PRZEŁĘCZ KARKONOSKA I OKOLICE
		02-332.37-09	KARKONOSZE – WIELKI SZYSZAK I OKOLICE
		02-332.37-12	KARKONOSZE – GÓRA JELENIA I OKOLICE
		02-332.37-16	MICHAŁOWICE
Pielgrzymka	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Pieńsk	miejsko-wiejska	02-317.74-06	BORY DOLNOŚLĄSKIE
Pieszycy	miejsko-wiejska	02-332.44-09	GÓRY SOWIE – WIELKA SOWA I OKOLICE
		02-332.44-12	GÓRY SOWIE - KAMIONKI I OKOLICE
Piława Górna	miejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Platerówka	wiejska	02-332.26-35	PLATERÓWKA, RADZIMÓW, WŁOSIEŃ I OKOLICE
Podgórzyn	wiejska	02-332.36-10	STANISZÓW
		02-332.36-38	LAS W REJONIE KARPACZA
		02-332.37-01	KARKONOSZE – PRZEŁĘCZ KARKONOSKA I OKOLICE
		02-332.37-03	KARPACZ
		02-332.37-10	KARKONOSZE – ŚNIEŻKA I OKOLICE
		02-332.37-12	KARKONOSZE – GÓRA JELENIA I OKOLICE
		02-332.37-17	PRZESIEKA, ZACHEŁMIE
		02-332.37-19	BOROWICE
		02-332.37-20	KARKONOSZE – PTASIAK I OKOLICE
Polanica-Zdrój	miejska	02-332.48-15	GÓRY STOŁOWE – PSTRAŻNA, DARNKÓW, STUDZIENNO I OKOLICE
		02-332.48-18	ŁĘŻYCE, ŻŁOTNO, DOLINA
		02-332.53-01	GÓRY BYSTRZYCKIE – ŁOMNICKA RÓWNIA I OKOLICE

		02-332.53-03	GÓRY BYSTRZYCKIE – KUŹNICKA GÓRA I OKOLICE
Polkowice	miejsko-wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Prochowice	miejsko-wiejska	02-318.52-07	DOLINA ODRY OD BRZEGU DOLNEGO DO DOMASZKOWA
Prusice	miejsko-wiejska	02-318.44-34	BRZYKÓW, PAWŁÓW TRZEBNICKI, WSZEMIRÓW
Przemków	miejsko-wiejska	02-317.74-06	BORY DOLNOŚLĄSKIE
		02-317.75-24	STAWY PRZEMKOWSKIE
		02-317.75-30	DAWNE KĄPIELISKO W PRZEMKOWIE
Przeworno	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Radków	miejsko-wiejska	02-332.43-24	KRAJANÓW I OKOLICE
		02-332.48-14	GÓRY STOŁOWE – BŁĘDNE SKAŁY I OKOLICE
		02-332.48-15	GÓRY STOŁOWE – PSTRAŻNA, DARNKÓW, STUDZIENNO I OKOLICE
		02-332.48-16	SZCZELINIEC WIELKI
		02-332.48-17	WIELKIE TORFOWISKO BATOROWSKIE
		02-332.48-20	KARŁÓW, PASTERKA
Radwanice	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Rudna	wiejska	02-318.32-03	DOLINA ODRY OD LUBOWA DO CZERNEJ
		02-318.43-02	DOLINA ODRY OD DOMASZKOWA DO LUBOWA
Ruja	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Siechnice	miejsko-wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Siekierczyn	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Sobótka	miejsko-wiejska	02-332.13-03	MASYW ŚLĘŻY I OKOLICE
		02-332.13-05	SOBÓTKA
		02-332.13-07	SULISTROWICE, STRZEGOMIANY I OKOLICE
Stara Kamienica	wiejska	02-332.26-69	JEZIORO PILCHOWICKIE
		02-332.34-01	KOPALNIA KWARCU STANISŁAW
		02-332.34-10	GÓRY IZERSKIE – WYSOKA KOPA
		02-332.34-11	GÓRY IZERSKIE – KAMIENICA
Stare Bogaczowice	wiejska	02-332.28-27	ZAMEK CISY I OKOLICE
Stoszowice	wiejska	02-332.44-10	TWIERDZA SREBRNA GÓRA
		02-332.44-12	GÓRY SOWIE - KAMIONKI I OKOLICE
		02-332.45-09	GÓRY BARDZKIE – KORTUNAŁ I OKOLICE
Stronie Śląskie	miejsko-wiejska	02-332.61-03	GÓRY ZŁOTE – KOWADŁO I OKOLICE
		02-332.61-05	GÓRY BIALSKIE – POSTAWNA I OKOLICE
		02-332.61-06	NOWA MORAWA I OKOLICE
		02-332.61-07	GÓRY BIALSKIE – PASIECZNA I OKOLICE
		02-332.61-09	STARY GIERAŁTÓW, NOWY GIERAŁTÓW, MŁYNOWIEC
		02-332.61-10	BIELICE

		02-332.62-01	MASYW ŚNIEŻNIKA I OKOLICE
		02-332.62-12	MASYW ŚNIEŻNIKA – MIĘDZYGÓRZE, SZKLARY, MARCINKÓW
Strzegom	miejsko-wiejska	02-332.11-23	
Strzelin	miejsko-wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Sulików	wiejska	02-332.26-35	PLATERÓWKA, RADZIMÓW, WŁOSIEŃ I OKOLICE
Syców	miejsko-wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Szczawno-Zdrój	miejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Szczycna	miejsko-wiejska	02-332.48-14	GÓRY STOŁOWE – BŁĘDNE SKAŁY I OKOLICE
		02-332.48-15	GÓRY STOŁOWE – PSTRAŻNA, DARNKÓW, STUDZIENNO I OKOLICE
		02-332.48-17	WIELKIE TORFOWISKO BATOROWSKIE
		02-332.48-18	ŁĘŻYCE, ŻŁOTNO, DOLINA
		02-332.48-25	MŁYN - PAPIERNIA W DUSZNIKACH-ZDROJU I OKOLICE
		02-332.52-02	ZIELONE LUDOWE I OKOLICE
		02-332.52-04	GÓRY ORLICKIE WOKÓŁ ZIELEŃCA
		02-332.52-06	SŁOSZÓW I OKOLICE
		02-332.53-01	GÓRY BYSTRZYCKIE – ŁOMNICKA RÓWNIA I OKOLICE
		02-332.53-02	REZERWAT TORFOWISKO POD ZIELEŃCEM
		02-332.53-03	GÓRY BYSTRZYCKIE – KUŹNICKA GÓRA I OKOLICE
Szklarska Poręba	miejska	02-332.34-01	KOPALNIA KWARCU STANISŁAW
		02-332.34-05	SZKLARSKA PORĘBA
		02-332.34-10	GÓRY IZERSKIE – WYSOKA KOPA
		02-332.34-11	GÓRY IZERSKIE – KAMIENICA
		02-332.34-12	SZKLARSKA PORĘBA HUTA
		02-332.34-13	REZERWAT TORFOWISKA DOLINY IZERY
		02-332.37-01	KARKONOSZE – PRZEŁĘCZ KARKONOSKA I OKOLICE
		02-332.37-02	SZKLARSKA PORĘBA - MARYSIN
		02-332.37-09	KARKONOSZE – WIELKI SZYSZAK I OKOLICE
		02-332.37-11	WODOSPAD KAMIEŃCZYKA I OKOLICE
Ścinawa	miejsko-wiejska	02-318.43-02	DOLINA ODRY OD DOMASZKOWA DO LUBOWA
		02-318.52-07	DOLINA ODRY OD BRZEGU DOLNEGO DO DOMASZKOWA
Środa Śląska	miejsko-wiejska	02-318.52-07	DOLINA ODRY OD BRZEGU DOLNEGO DO DOMASZKOWA
Świdnica	miejska	02-332.12-05	ŚWIDNICA
Świdnica	wiejska	02-332.12-05	ŚWIDNICA
		02-332.13-06	MYŚLAKÓW, TĄPADŁA, WIRY I OKOLICE
		02-332.28-26	REZERWAT JEZIORKO DAISY I OKOLICE
		02-332.44-08	ZAGÓRZE ŚLĄSKIE

		02-332.44-12	GÓRY SOWIE - KAMIONKI I OKOLICE
Świebodzice	miejska	02-332.28-26	REZERWAT JEZIORKO DAISY I OKOLICE
		02-332.28-27	ZAMEK CISY I OKOLICE
Świeradów-Zdrój	miejska	02-332.34-10	GÓRY IZERSKIE – WYSOKA KOPA
		02-332.34-11	GÓRY IZERSKIE – KAMIENICA
Świerzawa	miejsko-wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Trzebnica	miejsko-wiejska	02-318.44-02	TRZEBNICA
		02-318.44-23	LAS BUKOWY k. TRZEBNICY
		02-318.44-25	SKARSZYN, BOLEŚCIN, PIERSNO I OKOLICE
		02-318.44-29	DROSZÓW, WĘGRZYNÓW I OKOLICE
		02-318.44-34	BRZYKÓW, PAWŁÓW TRZEBNICKI, WSZEMIRÓW
		02-318.44-59	OKOLICE KSIĘGINIC
Twardogóra	miejsko-wiejska	02-318.34-36	KOMPLEKS STAWÓW k. GRABKA
		02-318.34-43	KOMPLEKS STAWÓW k. DROŹDZIĘCINA
Udanin	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Walim	wiejska	02-332.42-20	KAMIEŃSK I OKOLICE
		02-332.44-05	ZAMEK GRODNO
		02-332.44-07	SOKOLEC I OKOLICE
		02-332.44-08	ZAGÓRZE ŚLĄSKIE
		02-332.44-09	GÓRY SOWIE – WIELKA SOWA I OKOLICE
		02-332.44-12	GÓRY SOWIE - KAMIONKI I OKOLICE
Wałbrzych	miejska	02-332.28-17	LUBIECHÓW
		02-332.28-26	REZERWAT JEZIORKO DAISY I OKOLICE
		02-332.28-27	ZAMEK CISY I OKOLICE
		02-332.42-08	WAŁBRZYCH - STARE MIASTO
		02-332.42-09	WAŁBRZYCH FABRYCZNY I OKOLICE
		02-332.42-13	GÓRY WAŁBRZYSKIE – GLINICZEK I OKOLICE
		02-332.42-20	KAMIEŃSK I OKOLICE
		02-332.42-24	KAMIONKA I OKOLICE
Warta Bolesławiecka	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Wądroże Wielkie	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Wąsosz	miejsko-wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Węgliniec	miejsko-wiejska	02-317.74-06	BORY DOLNOŚLĄSKIE
Wiązów	miejsko-wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Wińsko	wiejska	02-318.43-02	DOLINA ODRY OD DOMASZKOWA DO LUBOWA
Wisznia Mała	wiejska	02-318.44-25	SKARSZYN, BOLEŚCIN, PIERSNO I OKOLICE
		02-318.44-29	DROSZÓW, WĘGRZYNÓW I OKOLICE
Wleń	miejsko-wiejska	02-332.26-62	ZAMEK WLEŃ (LENNO) I OKOLICE
		02-332.26-69	JEZIORO PILCHOWICKIE
Wojcieszków	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	

Wołów	miejsko-wiejska	02-318.43-02	DOLINA ODRY OD DOMASZKOWA DO LUBOWA
		02-318.43-08	REZERWAT UROCZYSKO WRZOSY
		02-318.51-21	LUBIAŻ PÓŁNOCNY
		02-318.51-22	STAWY k. REZERWATU UROCZYSKO WRZOSY
		02-318.52-07	DOLINA ODRY OD BRZEGU DOLNEGO DO DOMASZKOWA
		02-318.52-44	LUBIAŻ
		02-318.52-76	OPACTWO CYSTERSÓW W LUBIAŻU
Wrocław	miejska	02-318.52-60	WROCŁAW - STARE MIASTO
		02-318.52-62	HALA STULECIA WE WROCŁAWIU I OKOLICE
		02-318.52-63	PORT MIEJSKI WE WROCŁAWIU
		02-318.53-77	DWORZEC WROCŁAW GŁÓWNY
Zagrodno	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Zawidów	miejaska	02-332.26-35	PLATERÓWKA, RADZIMÓW, WŁOSIEŃ I OKOLICE
Zawonia	wiejska	02-318.44-25	SKARSZYN, BOLEŚCIN, PIERSNO I OKOLICE
Ząbkowice Śląskie	miejasko-wiejska	02-332.14-21	LAS MUSZKOWICKI
Zgorzelec	miejaska	brak krajobrazu priorytetowego	
Zgorzelec	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Ziębice	miejasko-wiejska	02-332.14-09	OPACTWO CYSTERSÓW W HENRYKOWIE
		02-332.14-21	LAS MUSZKOWICKI
Złotoryja	miejaska	brak krajobrazu priorytetowego	
Złotoryja	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Złoty Stok	miejasko-wiejska	02-332.45-04	GÓRY BARDZKIE – KŁODZKA GÓRA I OKOLICE
		02-332.61-03	GÓRY ŻŁOTE – KOWADŁO I OKOLICE
Żarów	miejasko-wiejska	02-332.12-06	JEZIORO MIETKOWSKIE
Żmigród	miejasko-wiejska	02-318.33-22	STAWY MILICKIE - KOMPLEKS RADZIĄDZ ORAZ KOMPLEKS JAMNIK
		02-318.33-28	KOMPLEKS STAWÓW NIEZGODA
Żórawina	wiejska	brak krajobrazu priorytetowego	
Żukowice	wiejska	02-318.32-03	DOLINA ODRY OD LUBOWA DO CZERNEJ

IV.5. Zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazów

IV.5.1. Metodyka, źródła danych

Wyznaczone krajobrazy priorytetowe oraz krajobrazy znajdujące się w obrębie obszarów lub obiektów, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 2 Ustawy Pzp (obszary i obiekty objęte ochroną: parki kulturowe, parki narodowe, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obiekty wpisane na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO oraz obszary Sieci Rezerwatów Biosfery UNESCO (MaB)), zostały

poddane ocenie pod kątem istniejących lub potencjalnych zagrożeń dla możliwości zachowania ich wartości według wytycznych określonych w załączniku nr 6 do Rozporządzenia.

Przy określaniu rodzajów zagrożeń i źródła ich pochodzenia wykorzystano katalog, zamieszczony w tabelach nr 1 i 2 załącznika nr 6 do Rozporządzenia.

W przypadku krajobrazów priorytetowych, zagrożenia istniejące i/lub potencjalne zostały zidentyfikowane odrębnie dla każdego krajobrazu, a następnie ocenione pod względem skali i intensywności zagrożenia, zgodnie z tabelami nr 3 i 4 załącznika nr 6 do Rozporządzenia.

W przypadku obszarów i obiektów objętych ochroną prawną, zagrożenia istniejące i/lub potencjalne zostały zidentyfikowane wspólnie dla wszystkich krajobrazów występujących w obrębie danej formy ochrony, a następnie ocenione pod względem skali i intensywności zagrożenia, zgodnie z tabelami nr 3 i 4 załącznika nr 6 do Rozporządzenia.

Wybór rodzajów zagrożeń oraz ich oceny dokonano przy wykorzystaniu narzędzi GIS i statystyki przestrzennej, opierając się na dostępnych danych źródłowych, a także na wiedzy dotyczącej zagospodarowania i użytkowania terenów, uwarunkowań przyrodniczych i kulturowych oraz przeprowadzonej inwentaryzacji terenowej.

Źródła danych

- 1) Geoportal Dolnego Śląska, w tym m.in.:
 - system ochrony zasobów przyrodniczych i kulturowych PZPWD,
 - mapa gospodarki odpadami,
 - mapa akustyczna,
 - mapa erozji wodnej,
 - mapa erozji wietrznej,
 - mapa zanieczyszczenia gleb;
- 2) Mapy zagrożenia powodziowego (Q10 %);
- 3) Plan Ochrony Karkonoskiego Parku Narodowego;
- 4) Plan Ochrony Parku Narodowego Gór Stołowych;
- 5) plany ochrony parków krajobrazowych;
- 6) plany zadań ochrony obszarów Natura 2000;
- 7) akty planowania przestrzennego: studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego;
- 8) baza CorineLandCover2018;
- 9) bazy danych Państwowego Instytutu Geologicznego;
- 10) Ortofotomapa;
- 11) Open Street Map.

IV.5.2. Zestawienie zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazów

Zestawienie zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazów zostało przygotowane w wersji tabelarycznej, odrębnie dla każdego krajobrazu priorytetowego oraz odrębnie dla obszarów lub obiektów objętych formami ochrony, wymienionych w rozdz. IV.5.1.

Zestawienie tabelaryczne przygotowano na podstawie wytycznych, zamieszczonych w załączniku nr 6 do Rozporządzenia.

Zestawienie tabelaryczne zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazów priorytetowych oraz zachowania wartości krajobrazów w obrębie obszarów lub obiektów objętych ochroną stanowi załącznik nr 3 Audytu krajobrazowego. Zestawienie zostało zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

IV.6. Rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów

IV.6.1. Metodyka, źródła danych

Na podstawie art. 38a ust. 3 pkt 3 lit. b) ustawy Pzp rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów formułuje się dla:

- 1) krajobrazów priorytetowych,
- 2) krajobrazów w obrębie obszarów lub obiektów, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 2 ustawy Pzp, w szczególności poprzez wskazanie obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3, 4 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Rekomendacje i wnioski dotyczą ochrony i kształtowania krajobrazów, ich wartości przyrodniczych, kulturowych, historycznych, architektonicznych, urbanistycznych, ruralistycznych, z uwzględnieniem obszarów zabudowanych wyróżniających się lokalną formą architektoniczną oraz wartości estetyczno-widokowych, w tym w szczególności elementów ekspozycji takich jak: przedpola ekspozycji, osie widokowe i punkty widokowe.

Zgodnie z wytycznymi określonymi w załączniku nr 7 do Rozporządzenia, rekomendacje i wnioski mogą dotyczyć w szczególności:

- 1) wskazania obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody;
- 2) wskazania obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony zabytków;
- 3) kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów;
- 4) wykonywania zadań mających na celu co najmniej zachowanie dotychczasowego stanu krajobrazu;
- 5) wskazania do uzupełnienia stanu wiedzy w zakresie, w którym na czas sporządzania audytu krajobrazowego dane i informacje nie były dostępne, a są istotne dla osiągnięcia celu audytu krajobrazowego.

W audycie krajobrazowym województwa dolnośląskiego sformułowano rekomendacje i wnioski w pełnym, wyżej wymienionym zakresie, odrębnie dla każdego krajobrazu priorytetowego oraz dla obszaru lub obiektu objętego ochroną.

Strukturę rekomendacji i wniosków dotyczących kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania oraz użytkowania terenów opracowano z uwzględnieniem zakresów planu ogólnego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wyszczególnionych w art. 13 i art. 15 ustawy Pzp.

Przy formułowaniu rekomendacji i wniosków uwzględniano walory przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe charakterystyczne dla danego krajobrazu, istniejący sposób zagospodarowania i użytkowania terenów, zidentyfikowane zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazów oraz wnioski z przeprowadzonej inwentaryzacji terenowej. Podczas formułowania rekomendacji brano również pod uwagę wyniki analiz eksperckich sporządzonych na potrzeby Audytu krajobrazowego oraz

uwarunkowania wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W tym celu przygotowano bazę obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w granicach krajobrazów priorytetowych oraz obszarów objętych ochroną.

Podczas formułowania rekomendacji dotyczących ochrony i kształtowania walorów ekspozycji krajobrazowych wykorzystano wyniki analizy eksperckiej, na podstawie której, w granicach krajobrazów priorytetowych wskazano obszary ekspozycji biernej, gdzie prawdopodobieństwo występowania walorów ekspozycji, takich jak przedpola ekspozycji, osie, ciągi i punkty widokowe, jest najwyższe. Obszary te uznano za kluczowe do dalszych analiz krajobrazowych. Na ich podstawie sformułowano rekomendacje dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania oraz użytkowania terenów. Rysunki przedstawiające obszary ekspozycji biernej zostały opublikowane w Zeszytach dla krajobrazów priorytetowych.

W rekomendacjach dotyczących kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania oraz użytkowania terenów, stosując termin odnoszący się do:

- "Dużych elektrowni wiatrowych": przyjmuje się, że są to instalacje o mocy zainstalowanej powyżej 1000 kW, zarówno w przypadku pojedynczych elektrowni wiatrowych, jak i farm wiatrowych.
- WFF: przyjmuje się instalacje o powierzchni zabudowanej systemami fotowoltaicznymi nie mniejszej niż 0,5 ha, z wyłączeniem zabudowy systemami fotowoltaicznymi lokalizowanej na dachach i elewacjach obiektów budowlanych

Rekomendacje i wnioski dotyczące wskazania obszarów, które, na podstawie art. 38a ust. 3 pkt 3 lit. b powinny zostać objęte formami ochrony przyrody, opracowano we współpracy z Dolnośląskim Zespołem Parków Krajobrazowych. W odniesieniu do postulowanego powiększenia obszarów parków narodowych współpracowano z przedstawicielami Parku Narodowego Gór Stołowych oraz Karkonoskiego Parku Narodowego.

Rekomendacje i wnioski dotyczące wskazania obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony zabytków, opracowano na podstawie zapisów obowiązującego Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (Uchwała Nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16.06.2020 r.) oraz wyników opracowania eksperckiego, wykonanego dla obszaru Kotliny Jeleniogórskiej.

W audycie krajobrazowym województwa dolnośląskiego nie przeprowadzono analizy obszarów objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3, 4 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu oraz zespoły przyrodniczo-krajobrazowe), które ze względu na znaczący spadek wartości krajobrazu wymagają pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony. Zadanie to wymaga uzupełnienia stanu wiedzy i przeprowadzenia pogłębionych analiz na podstawie danych, które nie były dostępne w czasie sporządzania audytu krajobrazowego.

Źródła danych

- 1) miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- 2) studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- 3) plany ochrony parków krajobrazowych,
- 4) plany ochrony parków narodowych,

- 5) plany zadań ochronnych obszarów Natura 2000,
- 6) Rekomendacje dla planowania rozwoju w Górskim Obszarze Funkcjonalnych, IRT, Wrocław 2024,
- 7) Dane przestrzenne, w tym:
 - granice parków narodowych,
 - granice parków krajobrazowych,
 - granice rezerwatów przyrody,
 - granice obszarów chronionego krajobrazu,
 - granice zespołów przyrodniczo-krajobrazowych,
 - granice obszarów Natura2000,
 - granice parków kulturowych,
 - obiekty wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO,
 - granice obszaru Światowego Geoparku UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów,
 - granice stanowisk dokumentacyjnych,
 - granice użytków ekologicznych,
 - granice korytarzy ekologicznych,
 - granice obszarów i terenów górniczych,
 - granice stref ABC ochrony uzdrowiskowej,
 - granice występowania chronionych siedlisk przyrodniczych,
 - lokalizacja zabytków nieruchomych,
 - zbiorniki wodne,
 - ciek, i,
 - tereny podmokłe na podstawie bazy danych BDOT 10k,
 - trwałe użytki zielone na podstawie bazy danych BDOT 10k,
 - gleby najwyższej jakości (kl. I-III),
 - wyróżniki krajobrazowe,
 - obszary wyróżniające się występowaniem lokalnych form architektonicznych,
 - mapy ekspozycji biernej dla krajobrazów priorytetowych,
- 8) dokumentacja fotograficzna wykonana podczas inwentaryzacji terenowych,
- 9) zestawienie zagrożeń dla krajobrazów priorytetowych oraz krajobrazów znajdujących się w obrębie obszarów lub obiektów objętych następującymi formami ochrony: parki kulturowe, parki narodowe, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obiekty wpisane na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, obszary Sieci Rezerwatów Biosfery UNESCO (MaB),
- 10) Ortofotomapa,
- 11) Open Street Map.

IV.6.2. Wykaz rekomendacji i wniosków dotyczących kształtowania i ochrony krajobrazów

Audyt krajobrazowy województwa dolnośląskiego wskazuje rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony:

- 1) krajobrazów priorytetowych
- 2) krajobrazów w obrębie obszarów lub obiektów objętych ochroną.

W Audycie krajobrazowym województwa dolnośląskiego sformułowano rekomendacje i wnioski odrębnie dla każdego krajobrazu priorytetowego. W przypadku obszarów lub obiektów objętych formami ochrony, opracowano wspólne rekomendacje i wnioski dla wszystkich krajobrazów występujących w obrębie danej formy ochrony.

Wykaz krajobrazów zlokalizowanych w obrębie poszczególnych form ochrony zawiera **tabela nr 3**.

Dopuszcza się odstępstwo od stosowania rekomendacji i wniosków, jeśli ich zastosowanie spowoduje naruszenie aktów prawa powszechnie obowiązującego.

IV.6.2.1. Rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów priorytetowych

W Audycie krajobrazowym województwa dolnośląskiego dla krajobrazów priorytetowych sformułowano rekomendacje i wnioski zgodnie z poniższym zakresem:

1) Kierunki i zasady kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów oraz wykonywania zadań mających na celu zachowanie wartości krajobrazu, w szczególności:

- w odniesieniu do poziomu regionalnego:
 - zasad ochrony środowiska i jego zasobów, w tym krajobrazu;
 - zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków;
 - zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
 - zasad lokalizacji inwestycji i obiektów;
 - kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów;
 - zasad kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach wymagających działań naprawczych.
- w odniesieniu do poziomu lokalnego:
 - kształtowania polityki przestrzennej w gminie, w tym:
 - ✓ określania stref planistycznych,
 - ✓ określania profili funkcjonalnych stref planistycznych,
 - ✓ określania obszarów zabudowy,
 - ✓ zasad zagospodarowania oraz ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
 - ✓ zasad ochrony i kształtowania środowiska i przyrody,
 - ✓ zasad ochrony i kształtowania krajobrazu,
 - ✓ zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych;
 - zasad kształtowania zabudowy, w tym:
 - ✓ zasad kształtowania form budynków,
 - ✓ uwzględniania lokalnych form architektonicznych,
 - ✓ zasad scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym,
 - ✓ warunków działalności usługowej;
 - parametrów i wskaźników zagospodarowania przestrzennego, w tym:
 - ✓ nadziemnej intensywności zabudowy,
 - ✓ wysokości zabudowy,
 - ✓ udziału powierzchni zabudowy,
 - ✓ udziału powierzchni biologicznie czynnej;
 - kształtowania przestrzeni publicznych, w tym:

- ✓ standardów dostępności oraz zasad urządzania i sytuowania obszarów zieleni publicznej,
- ✓ sposobów wykorzystania terenów przestrzeni publicznych,
- ✓ powiązań widokowych przestrzeni publicznych z otoczeniem,
- ✓ zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, reklam i ogrodzeń.

2) Wskazanie obszarów do objęcia ochroną przyrody, w szczególności:

- powiększenia obszaru parków krajobrazowych w celu rozszerzenia ochrony cennych walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych;
- utworzenia parków krajobrazowych w celu ochrony wysokich walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych;
- podniesienia rangi ochrony poprzez utworzenie parku krajobrazowego na obszarze obecnego obszaru chronionego krajobrazu w celu przeciwdziałania degradacji obszaru na skutek presji inwestycyjnej i wzmocnienia ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych;
- utworzenia obszarów chronionego krajobrazu w celu wzmocnienia ochrony wysokich walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych;
- utworzenia zespołów przyrodniczo – krajobrazowych w celu ochrony krajobrazu naturalnego i kulturowego ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne;
- poza wyżej wymienionymi formami ochrony przyrody, wprowadzono postulat powiększenia parków narodowych dla zachowania cennych siedlisk fauny i flory, ograniczenia degradacji walorów krajobrazowych oraz przeciwdziałania antropopresji na obszar parków i ich bezpośredniego otoczenia. Zapis ten ma wyłącznie charakter postulatyczny i nie stanowi części rekomendacji i wniosków dotyczących kształtowania i ochrony krajobrazów priorytetowych.

3) Wskazanie obszarów do objęcia ochroną zabytków, w szczególności:

- utworzenia parków kulturowych w celu ochrony obszarów o wysokich walorach historycznych, artystycznych i krajobrazowych.

Rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów priorytetowych zostały zamieszczone w Zeszytach, opracowanych dla każdego krajobrazu priorytetowego, w których zawarto kompleksową informację o krajobrazie, tj.:

- metryczkę z cechami charakterystycznymi krajobrazu,
- Kartę Oceny Krajobrazu,
- zestawienie zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazu,
- rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazu,
- dokumentację fotograficzną i kartograficzną.

Zeszyty dla krajobrazów priorytetowych stanowią załącznik nr 4 Audytu krajobrazowego.

Mapa obszarów lub obiektów, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody lub formami ochrony zabytków pod nazwą „Proponowane formy ochrony przyrody i zabytków” stanowi załącznik nr 10 Audytu krajobrazowego. Dane przestrzenne mapy udostępniono na Geoportalu Dolny Śląsk.

IV.6.2.2. Rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów w obrębie obszarów objętych ochroną

W Audycie krajobrazowym województwa dolnośląskiego sformułowano rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów w obrębie obszarów lub obiektów chronionych: parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, obszarów i obiektów wpisanych na listę UNESCO, parków kulturowych, rezerwatów przyrody oraz parków narodowych w następującym zakresie:

- zasad ochrony i kształtowania środowiska i przyrody;
- zasad ochrony i kształtowania krajobrazu;
- zasad zagospodarowania oraz ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych;
- wskazania do uzupełnienia stanu wiedzy w zakresie, w którym na czas sporządzania audytu krajobrazowego dane i informacje nie były dostępne, a są istotne dla osiągnięcia celu audytu krajobrazowego;
- wskazania obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody.

Wykaz gmin, w których występują obszary lub obiekty objęte ochroną, dla których formułuje się rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów zawiera **tabela nr 15**.

Tab. 15 Wykaz gmin, w których występują obszary lub obiekty objęte ochroną

Nazwa gminy	Typ gminy	Forma ochrony	Nazwa
Bardo	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Cisy
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Góry Bardzkie i Sowie
Bielawa	miejska	Rezerwat przyrody	Bukowa Kalenica w Górach Sowich
		Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Gór Sowich
Bierutów	miejsko-wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Bogatynia	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Grądy koło Posady
		Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Sudetów Wałbrzyskich
Boguszów-Gorce	miejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Kopuły Chełmca
		brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Bolesławiec	miejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Bolesławiec	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Bolków	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Buki Sudeckie
			Wąwóz Lipa
		Park krajobrazowy	Rudawski Park Krajobrazowy
Borów	wiejska	GEO PARK	Światowy Geopark UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów
		brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Brzeg Dolny	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Jodłowice
Bystrzyca Kłodzka	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Wodospad Wilczki
			Śnieżnik Kłodzki
		Park krajobrazowy	Śnieżnicki Park Krajobrazowy

		Obszary Chronionego Krajobrazu	Góry Bystrzyckie i Orlickie
Chocianów	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Czarne Stawy
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Dolina Czarnej Wody
			Lasy Chocianowskie
Chojnów	miejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Chojnów	wiejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Dolina Czarnej Wody
Cieptowody	wiejska	Rezerwat przyrody	Muszkowski Las Bukowy
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Wzgórza Niemczańsko - Strzelińskie
Cieszków	wiejska	Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Dolina Baryczy
Czarny Bór	wiejska	Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Sudetów Wałbrzyskich
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Masyw Trójarbu
Czernica	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Długoleś	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Dobromierz	wiejska	Park krajobrazowy	Książański Park Krajobrazowy
Dobroszyce	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Domaniów	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Duszniki-Zdrój	miejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Góry Bystrzyckie i Orlickie
Dziadowa Kłoda	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Dzierżoniów	miejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Góry Bardzkie i Sowie
Dzierżoniów	wiejska	Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Gór Sowich
			Ślęzański Park Krajobrazowy
		Rezerwat przyrody	Dalkowskie Jary
Gaworzyce	wiejska	Park krajobrazowy	Przemkowski Park Krajobrazowy
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Wzgórza Dalkowskie
Głogów	miejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Głogów	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Głuszyca	miejsko-wiejska	Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Gór Sowich
Góra	miejsko-wiejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Park Krajobrazowy Sudetów Wałbrzyskich
			Krzywińsko-Osiecki
Grębocice	wiejska	Rezerwat przyrody	Dolina Baryczy
			Skarpa Storczyków
Gromadka	wiejska	Rezerwat przyrody	Uroczysko Obiszów
			Buczyna Piotrowicka
		Torfowisko Borówki	
Gryfów Śląski	miejsko-wiejska	Park krajobrazowy	Przemkowski Park Krajobrazowy
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Leśniańsko-Złotnicki

Janowice Wielkie	wiejska	Park krajobrazowy	Rudawski Park Krajobrazowy
Jawor	miejska	UNESCO	Kościół Pokoju w Jaworze
		GEOPARK	Światowy Geopark UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów
Jaworzyna Śląska	miejsko-wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Jedlina-Zdrój	miejska	Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Gór Sowich Park Krajobrazowy Sudetów Wałbrzyskich
Jelcz-Laskowice	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Łącha Jelcz
Jelenia Góra	miejska	Park Narodowy	Karkonoski Park Narodowy
		Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Doliny Bobru
Jemielno	wiejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Dolina Baryczy
Jerzmanowa	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Jeżów Sudecki	wiejska	Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Doliny Bobru
		GEOPARK	Światowy Geopark UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów
Jordanów Śląski	wiejska	Park krajobrazowy	Ślęzański Park Krajobrazowy
Kamieniec Ząbkowicki	wiejska	Park kulturowy	Park Kulturowy Wzgórze Zamkowe, Dolina Budzówki i Nysy Kłodzkiej w Kamieńcu Ząbkowickim
Kamienna Góra	miejska	Park krajobrazowy	Rudawski Park Krajobrazowy
Kamienna Góra	wiejska	Rezerwat przyrody	Głazy Krasnoludków
		Park krajobrazowy	Rudawski Park Krajobrazowy
Karpacz	miejska	Park Narodowy	Karkonoski Park Narodowy
Kąty Wrocławskie	miejsko-wiejska	Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Dolina Bystrzycy
Kłodzko	miejska	Park kulturowy	Forteczny Park Kulturowy Twierdza Kłodzka
Kłodzko	wiejska	Park krajobrazowy	Śnieżnicki Park Krajobrazowy
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Góry Bardzkie I Sowie
Kobierzyce	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Kondratowice	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Kostomłoty	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Kotla	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Kowary	miejska	Park Narodowy	Karkonoski Park Narodowy
		Park krajobrazowy	Rudawski Park Krajobrazowy
Krośnice	wiejska	Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Dolina Baryczy
Krotoszyce	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Kudowa-Zdrój	miejska	Park Narodowy	Park Narodowy Gór Stołowych
Kunice	wiejska	Rezerwat przyrody	Błyszcz
			Ponikwa
			Torfowisko Kunickie
Łądek-Zdrój	miejsko-wiejska	Park krajobrazowy	Śnieżnicki Park Krajobrazowy

Legnica	miejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Legnickie Pole	wiejska	Rezerwat przyrody	Jezioro Koskowickie
		GEOPARK	Światowy Geopark UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów
Leśna	miejsko-wiejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Leśniańsko-Złotnicki
Lewin Kłodzki	wiejska	Park Narodowy	Park Narodowy Gór Stołowych
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Góry Bystrzyckie i Orlickie
Lubań	miejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Lubań	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Lubawka	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Kruczy Kamień
Lubin	miejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Lubin	wiejska	Rezerwat przyrody	Zimna Woda
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Dolina Czarnej Wody
Lubomierz	miejsko-wiejska	Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Doliny Bobru
Lwówek Śląski	miejsko-wiejska	Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Doliny Bobru
Łagiewniki	wiejska	Rezerwat przyrody	Góra Radunia
		Park krajobrazowy	Ślęzański Park Krajobrazowy
Malczyce	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Marcinowice	wiejska	Park krajobrazowy	Ślęzański Park Krajobrazowy
Marciszów	wiejska	Park krajobrazowy	Rudawski Park Krajobrazowy
Męcinka	wiejska	Rezerwat przyrody	Mszana i Obłoga
		Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Chełmy
Mieroszów	miejsko-wiejska	Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Sudetów Wałbrzyskich
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Zawory
Mietków	wiejska	Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Dolina Bystrzycy
Międzybórz	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Gola
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska
Międzylesie	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Śnieżnik Kłodzki
		Park krajobrazowy	Śnieżnicki Park Krajobrazowy
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Góry Bystrzyckie i Orlickie
Miękinia	wiejska	Rezerwat przyrody	Zabór
		Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Dolina Bystrzycy
Milicz	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Stawy Milickie
			Wzgórze Joanny
		Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Dolina Baryczy
Miłkowice	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Mirsk	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Torfowiska Doliny Izery
Mściwojów	wiejska	GEOPARK	Światowy Geopark UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów

Mysłakowice	wiejska	Park krajobrazowy	Rudawski Park Krajobrazowy
Niechlów	wiejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Dolina Baryczy
Niemcza	miejsko-wiejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Wzgórza Niemczańsko - Strzebińskie
Nowa Ruda	miejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Nowa Ruda	wiejska	Rezerwat przyrody	Bukowa Kalenica w Górach Sowich
		Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Gór Sowich
		Park kulturowy	Forteczny Park Kulturowy w Srebrnej Górze
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Góry Bardzkie i Sowie
Nowogrodziec	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Brzeźnik
Oborniki Śląskie	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Jodłowice
Oleśnica	miejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Oleśnica	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Olszyna	miejsko-wiejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Leśniańsko-Złotnicki
Oława	miejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Oława	wiejska	Rezerwat przyrody	Kanigóra
			Zwierzyńiec
			Grodzisko Ryczyńskie
Osiecznica	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Paszowice	wiejska	Rezerwat przyrody	Mszana i Obłoga
			Nad Groblą
			Wąwóz Lipa
			Wąwóz Myśluborski Koło Jawora
			Wąwóz Siedmicki
		Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Chełmy
Pęcław	wiejska	GEO PARK	Światowy Geopark UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów
Piechowice	miejska	Park Narodowy	Karkonoski Park Narodowy
Pielgrzymka	wiejska	Rezerwat przyrody	Ostrzyca Proboszczowicka
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Ostrzyca Proboszczowicka
		GEO PARK	Światowy Geopark UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów
Pieńsk	miejsko-wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Pieszyce	miejsko-wiejska	Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Gór Sowich
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Góry Bardzkie i Sowie
Piława Górna	miejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	

Platerówka	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Podgórzyn	wiejska	Park Narodowy	Karkonoski Park Narodowy
Polanica-Zdrój	miejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Góry Bystrzyckie i Orlickie
Polkowice	miejsko-wiejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Lasy Chocianowskie
Prochowice	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Brekinia
			Łęg Korea
Prochowice	miejsko-wiejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Dolina Odry
Prusice	miejsko-wiejska	Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Dolina Baryczy
Przemków	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Łęgi Źródłiskowe Koło Przemkowa
			Stawy Przemkowskie
		Park krajobrazowy	Przemkowski Park Krajobrazowy
Przeworno	wiejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Wzgórza Niemczańsko - Strzebińskie
Radków	miejsko-wiejska	Park Narodowy	Park Narodowy Gór Stołowych
Radwanice	wiejska	Rezerwat przyrody	Buczyna Jakubowska
		Park krajobrazowy	Przemkowski Park Krajobrazowy
Rudna	wiejska	Rezerwat przyrody	Skarpa Storczyków
Ruja	wiejska	GEOPARK	Światowy Geopark UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów
Siechnice	miejsko-wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Siekierczyn	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Sobótka	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Góra Ślęża
			Łąka Sulistrowicka
		Park krajobrazowy	Ślężański Park Krajobrazowy
Stara Kamienica	wiejska		Park Krajobrazowy Dolina Bystrzycy
		Rezerwat przyrody	Krokusy w Górze
Stare Bogaczowice	wiejska	Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Doliny Bobru
			Książański Park Krajobrazowy
Stare Bogaczowice	wiejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Kopuły Chełmca
			Masyw Trójarbu
Stoszowice	wiejska	Rezerwat przyrody	Cisowa Góra
		Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Gór Sowich
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Góry Bardzkie i Sowie
		Park kulturowy	Forteczny Park Kulturowy w Srebrnej Górze
Stronie Śląskie	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Nowa Morawa
			Puszcza Śnieżnej Białki
			Jaskinia Niedźwiedzia
			Śnieżnik Kłodzki
		Park krajobrazowy	Śnieżnicki Park Krajobrazowy
Strzegom	miejsko-wiejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Góra Krzyżowa

Strzelin	miejsko-wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Sulików	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Syców	miejsko-wiejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska
Szczawno-Zdrój	miejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Kopuły Chełmca
Szczytina	miejsko-wiejska	Park Narodowy	Park Narodowy Gór Stołowych
		Rezerwat przyrody	Torfowisko pod Zieleńcem
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Góry Bystrzyckie i Orlickie
Szklarska Poręba	miejska	Park Narodowy	Karkonoski Park Narodowy
		Rezerwat przyrody	Torfowiska Doliny Izery
Ścinawa	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Łęg Korea
Środa Śląska	miejsko-wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Świdnica	miejska	UNESCO	Kościół Pokoju w Świdnicy
Świdnica	wiejska	Rezerwat przyrody	Jeziorko Daisy
		Park krajobrazowy	Książański Park Krajobrazowy
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Góry Bardzkie i Sowie
Świebodzice	miejska	Rezerwat przyrody	Przełomy pod Książem k. Wałbrzycha
		Park krajobrazowy	Książański Park Krajobrazowy
Świeradów-Zdrój	miejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Świerzawa	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Buczyna Storczykowa na Białych Skałach
		GEOPARK	Światowy Geopark UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów
Trzebnica	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Las Bukowy w Skarszynie
		Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Dolina Baryczy
Twardogóra	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Torfowisko Koło Grabowna
		Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Dolina Baryczy
Udanin	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Walim	wiejska	Rezerwat przyrody	Góra Choina
		Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Gór Sowich
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Góry Bardzkie i Sowie
Wałbrzych	miejska	Rezerwat przyrody	Przełomy pod Książem k. Wałbrzycha
		Park krajobrazowy	Książański Park Krajobrazowy
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Park Krajobrazowy Sudetów Wałbrzyskich
Warta Bolesławiecka	wiejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Kopuły Chełmca
Wądroże Wielkie	wiejska	GEOPARK	Grodziec
Wąsosz	miejsko-wiejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Światowy Geopark UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów
Węgliń	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Dolina Baryczy
			Torfowisko Pod Węglińcem
Węgliń	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Wrzosek Koło Piasecznej

Wiązów	miejsko-wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Wińsko	wiejska	Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Dolina Jezierzycy
Wisznia Mała	wiejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Wzgórza Trzebnickie
Wleń	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Góra Zamkowa
		Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Doliny Bobru
Wojcieszów	miejska	Rezerwat przyrody	Góra Miłek
		GEOPARK	Światowy Geopark UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów
Wołów	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Odrzysko
			Uroczysko Wrzosey
		Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Dolina Jezierzycy
Wrocław	miejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Dolina Odry
		Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Dolina Bystrzycy
		Park kulturowy	Wrocławski Park Kulturowy
		UNESCO	Zespół Hali Stulecia
Zagrodno	wiejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Grodziec
		GEOPARK	Światowy Geopark UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów
Zawidów	miejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Zawonia	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Ząbkowice Śląskie	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Skałki Stoleckie
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Wzgórza Niemczańsko - Strzelińskie
Zgorzelec	miejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Zgorzelec	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Ziębice	miejsko-wiejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Wzgórza Niemczańsko - Strzelińskie
		Park kulturowy	Park Kulturowy Opactwa Cystersów w Henrykowie
Złotoryja	miejska	GEOPARK	Światowy Geopark UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów
Złotoryja	wiejska	Rezerwat przyrody	Wilcza Góra
		Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Chełmy
		GEOPARK	Światowy Geopark UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów
Złoty Stok	miejsko-wiejska	Park krajobrazowy	Śnieżnicki Park Krajobrazowy
		Obszary Chronionego Krajobrazu	Góry Bardzkie i Sowie
Żarów	miejsko-wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Żmigród	miejsko-wiejska	Rezerwat przyrody	Olszyny Niezgodzkie
			Radziądz
			Stawy Milickie
		Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Dolina Baryczy

Żórawina	wiejska	brak formy ochrony przyrody i zabytków dla których formułuje się rekomendacje	
Żukowice	wiejska	Obszary Chronionego Krajobrazu	Wzgórze Dalkowskie

Dla każdego obszaru objętego ochroną opracowano Zeszyt dla form ochrony przyrody i zabytków, w którym zawarto kompleksową informację o krajobrazach, tj.:

- metryczkę z podstawowymi informacjami oraz wykazem krajobrazów,
- zestawienie zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazów w obrębie obszaru chronionego,
- rekomendacje i wnioski dotyczące ochrony i kształtowania krajobrazów w obrębie obszaru chronionego,
- dokumentację kartograficzną.

Zeszyty dla form ochrony przyrody i zabytków zostały zebrane w załączniku nr 5 Audytu krajobrazowego.

IV.7. Lokalne formy architektoniczne

IV.7.1. Metodyka, źródła danych

Dla krajobrazów priorytetowych wskazuje się lokalne formy architektoniczne zabudowy zgodnie z wytycznymi zawartymi w załączniku nr 8 do Rozporządzenia. Lokalne formy architektoniczne zabudowy określa się poprzez:

- wskazanie obszarów zabudowanych wyróżniających się lokalną formą architektoniczną, wraz ze wskazaniem ich granic na mapach w skali 1:2000,
- określenie cech i parametrów charakterystycznych dla lokalnych form architektonicznych,
- sporządzenie katalogu lokalnych form architektonicznych, w którym wyodrębnia się rodzaj i funkcje zabudowy.

Rozpoznanie charakterystycznych i unikatowych cech tradycyjnej architektury lokalnej oraz wyznaczenia obszarów, które ze względu na koncentrację i zachowane wartości kulturowe świadczą o lokalnej tradycji budowlanej województwa dolnośląskiego dokonano w oparciu o szczegółową analizę, wykonaną w ramach zlecenia zewnętrznego.

Analizie poddano 348 wsi oraz 22 miasta zlokalizowane w obrębie wyznaczonych krajobrazów priorytetowych, przy czym przyjęto odmienne podejście do analiz zabudowy wiejskiej i miejskiej ze względu na różną specyfikę układów przestrzennych oraz typów zabudowy. W przypadku miast uznano całą miejską zabudowę znajdującą się w granicach krajobrazów priorytetowych za ważną, a jako wyróżniki krajobrazu wskazano obiekty wpisane do rejestru zabytków, z zaznaczeniem, które z nich są dominantami lub akcentami.

W celu określenia specyfiki tradycyjnej architektury lokalnej na obszarach wsi, badaniem objęto obszary zabudowane (działki z budynkami o dowolnej funkcji) oraz powiązane z nimi obszary publiczne i półpubliczne, w tym przestrzenie rekreacyjne, komunikacyjne i obsługujące.

Prace badawcze nad katalogiem lokalnych form architektonicznych przebiegały zgodnie z następującymi działaniami:

- 1) Wyodrębnienie obszarów badawczych według typów tradycyjnej architektury lokalnej na podstawie analizy materiałów źródłowych, wiedzy eksperckiej oraz badań terenowych.
- 2) Wyznaczenie obszarów o spójnych cechach tradycyjnej architektury lokalnej:
 - mikroregiony architektoniczne: Kłodzki, Wałbrzyski, Jeleniogórski, Zgorzelecki, Jaworsko-Świebodziński, Ślęzański oraz Przemkowski, Trzebnicy i Milicki/Doliny Baryczy,
 - obszary typu miejskiego: Wrocławski, Świdnicki, Legnicki,
 - obszary pozostałe: Niemczańsko-Strzeliński, Dolina Odry, Dolina Bystrzycy,
- 3) Waloryzacja zidentyfikowanych wyróżników krajobrazów na podstawie badań terenowych i prac analitycznych.
- 4) Określenie zasięgów obszarów występowania tradycyjnej zabudowy.

Źródła danych

- dane pozyskane podczas badań terenowych,
- Google Street View,
- Fotopolska: <https://fotopolska.eu/>,
- Polska-org: <https://polska-org.pl/>,
- własne archiwa bazy fotograficznej,
- literatura, wg wykazu zamieszczonego w opracowaniu „Analiza tradycyjnej architektury lokalnej”.

IV.7.2. Katalog lokalnych form architektonicznych zabudowy

Na podstawie wyników analiz charakterystycznych i unikatowych cech tradycyjnej architektury lokalnej występującej w województwie dolnośląskim został przygotowany:

- 1) Katalog lokalnych form architektonicznych zabudowy:
 - a. Dla mikroregionów architektonicznych. Katalog składa się z kart opracowanych odrębnie dla mikroregionów architektonicznych, zawierających ryciny oraz opisy charakterystycznych cech architektury budynków mieszkalnych i mieszkalno-gospodarczych, a także przykładowe fotografie zabudowy.
 - b. Dla obszarów miejskich. Katalog składa się z kart opracowanych odrębnie dla każdego obszaru miejskiego w granicach krajobrazu priorytetowego, zawierających opisy charakterystycznych cech struktury przestrzennej i zabudowy, wyróżniki krajobrazu oraz rekomendacje dotyczące ochrony i kształtowania układów przestrzennych i zabudowy, wraz z przykładowymi fotografiami zabudowy.

Katalog lokalnych form architektonicznych zabudowy stanowi załącznik nr 6 Audytu krajobrazowego. Katalog został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego oraz udostępniony na Geoportalu Dolny Śląsk.

2) Baza danych lokalnych form architektonicznych

Na czas sporządzania audytu krajobrazowego baza danych zawierała niemal 10 900 wpisanych obiektów (lokalnych form architektonicznych), występujących w obrębie krajobrazów priorytetowych. Każdy obiekt został opatrzony atrybutami dotyczącymi m.in. lokalizacji, rodzaju i funkcji zabudowy, roli w krajobrazie, oceny walorów (w skali od 1 do 6) oraz parametrów zabudowy, takich jak liczba kondygnacji, rodzaj dachu, cechy elewacji oraz cechy bryły. Baza została opracowana w formacie tabeli Excel, co umożliwia filtrowanie i aktualizację danych. Atrybuty zawarte w bazie danych zostały udostępnione na Geoportalu Dolny Śląsk.

3) Mapa obszarów występowania tradycyjnej zabudowy

W obrębie krajobrazów priorytetowych wskazano obszary wyróżniające się koncentracją oraz zachowanymi wartościami kulturowymi zabudowy, które świadczą o lokalnej tradycji budowlanej w województwie.

Mapy prezentujące obszary występowania tradycyjnej zabudowy oraz ich granice stanowią załącznik nr 11 Audytu krajobrazowego. Mapy zostały zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego oraz na Geoportalu Dolny Śląsk.

V. Słownik

Krajobraz priorytetowy	Krajobraz szczególnie cenny dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe, i jako taki wymagający zachowania lub określenia zasad i warunków jego kształtowania.
Zabudowa	Zgodnie z definicją zawartą w Słowniku Języka Polskiego PWN jako zabudowę rozumie się: 1. «zabudowanie lub zabudowywanie jakiegoś terenu lub powierzchni»; 2. «budynki znajdujące się na jakimś terenie»
Obiekty wielkopowierzchniowe	W rozumieniu Prawa budowlanego to budynki o powierzchni zabudowy przekraczającej 2000 m ² oraz inne obiekty budowlane (poza budynkami) o powierzchni dachu przekraczającej 1000 m ² .
Duże elektrownia wiatrowa	Instalacja o mocy zainstalowanej powyżej 1000 kW, zarówno w przypadku pojedynczych elektrowni wiatrowych jak i farm wiatrowych.
Wielkopowierzchniowa farma fotowoltaiczna (WFF)	Instalacja o powierzchni zabudowanej systemami fotowoltaicznymi nie mniejszej niż 0,5 ha.
Ekoton	Strefa przejściowa między różnymi biocenozami. Ze względu na funkcje i pozytywne cechy stref ekotonowych należy je chronić wszędzie tam gdzie one występują oraz zmierzać do ich wytworzenia w miejscach w których one nie występują. Źródło: Elżbieta Murat „Poradnik hodowcy lasu” 1999 https://www.encyklopedia.laspolskie.pl/
Tereny podmokłe	Obszary lądowe stale bądź sezonowo nasycone lub zalane wodą, do których zalicza się m.in. bagna, torfowiska czy tereny zalewowe.

VI. Mapy sporządzone na potrzeby audytu krajobrazowego

W ramach prac nad Audytem krajobrazowym województwa dolnośląskiego sporządzono mapy, zgodnie z zapisami § 4 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia, w układzie współrzędnych PUWG 1992:

- Mapa zidentyfikowanych krajobrazów pod nazwą „Klasyfikacja typologiczna krajobrazów”, opracowana w skali 1:50 000 (załącznik nr 7 Audytu krajobrazowego).
- Mapa przedstawiająca lokalizację krajobrazów priorytetowych pod nazwą „Krajobrazy priorytetowe”, opracowana w skali 1:50 000 (załącznik nr 8 Audytu krajobrazowego).
- Mapa obszarów lub obiektów, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 2 ustawy Pzp pod nazwą „Istniejące formy ochrony przyrody i zabytków”, opracowana w skali 1:50 000 (załącznik nr 9 Audytu krajobrazowego).
- Mapa obszarów lub obiektów, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody lub formami ochrony zabytków pod nazwą „Proponowane formy ochrony przyrody i zabytków”, opracowana w skali 1:50 000 (załącznik nr 10 Audytu krajobrazowego).
- Mapy obszarów zabudowanych wyróżniających się lokalną formą architektoniczną pod nazwą „Lokalne formy architektoniczne”, opracowane w skali 1:2000 (załącznik nr 11 Audytu krajobrazowego).

Dane przestrzenne map w formatach .shp udostępniono na Geoportalu Dolny Śląsk.

W audycie krajobrazowym nie opracowano mapy, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. d, w odniesieniu do pkt 2 ppkt 4 załącznika nr 7 do Rozporządzenia, to jest mapy wskazującej obszary, objęte formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3, 4 i 9 ustawy z dnia 16.04.2004 r. o ochronie przyrody, które ze względu na znaczny spadek wartości krajobrazu wymagają pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony. Wskazanie ww. obszarów wymaga uzupełnienia wiedzy oraz przeprowadzenia pogłębionych analiz w oparciu o dane, które na czas sporządzania audytu krajobrazowego nie były dostępne.

VII. Konsultacje społeczne projektu audytu krajobrazowego

Opis przebiegu przeprowadzonych konsultacji społecznych oraz zestawienie nieuwzględnionych uwag zgłoszonych do projektu audytu krajobrazowego wraz z uzasadnieniem przyjętego stanowiska wobec tych uwag zostaną zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego po przeprowadzeniu procedury konsultacji z udziałem społeczeństwa.

Spis rysunków

<i>Rys. 1</i> Struktura Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego.....	10
<i>Rys. 2</i> Użytkowanie terenu w województwie dolnośląskim	15
<i>Rys. 3</i> Typy rzeźby terenu w województwie dolnośląskim	16
<i>Rys. 4</i> Typy krajobrazów naturalnych w województwie dolnośląskim	17
<i>Rys. 5</i> Podokręgi geobotaniczne w województwie dolnośląskim.....	20
<i>Rys. 6</i> Typy roślinności potencjalnej w województwie dolnośląskim	21
<i>Rys. 7</i> Regiony historyczno-kulturowe w województwie dolnośląskim	22
<i>Rys. 8</i> Klasyfikacja typologiczna krajobrazów w województwie dolnośląskim	41
<i>Rys. 9</i> Schemat metody analizy widoczności (na rys. dla jednego obserwatora).....	59
<i>Rys. 10</i> Wynik przykładowych obliczeń statystyk widoczności dla krajobrazów sąsiadujących z krajobrazem priorytetowym.....	60
<i>Rys. 11</i> Krajobrazy priorytetowe wyznaczone na podstawie analizy widoczności	61
<i>Rys. 12</i> Krajobrazy priorytetowe wyznaczone wg kryterium udziału wód stojących	63
<i>Rys. 13</i> Średnia wysokość terenu krajobrazów w odniesieniu do średniej wysokości terenu w województwie	64
<i>Rys. 14</i> Krajobrazy priorytetowe wyznaczone wg kryterium rzeźby terenu	65
<i>Rys. 15</i> Lokalizacja krajobrazów priorytetowych w województwie dolnośląskim.....	77

Spis tabel

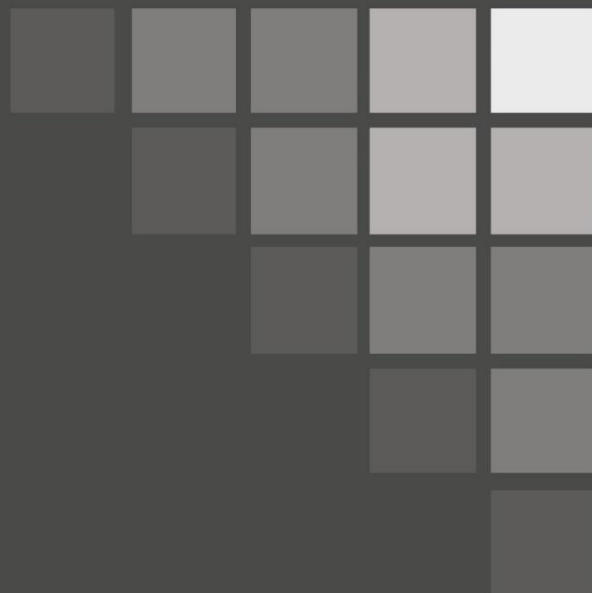
<i>Tab. 1</i> Struktura Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego	7
<i>Tab. 2</i> Wykaz podokręgów geobotanicznych występujących w województwie dolnośląskim.....	17
<i>Tab. 3</i> Wykaz form ochrony przyrody i zabytków, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w województwie dolnośląskim.....	25
<i>Tab. 4</i> Wykaz źródeł danych przestrzennych dla istniejących form ochrony przyrody i zabytków.....	31
<i>Tab. 5</i> Źródła danych wykorzystane do wyznaczenia krajobrazów.....	35
<i>Tab. 6</i> Typy krajobrazów w województwie dolnośląskim	40
<i>Tab. 7</i> Zestawienie zidentyfikowanych krajobrazów oraz ich klasyfikacja w województwie dolnośląskim	42
<i>Tab. 8</i> Wykaz wykorzystanych wskaźników cech analitycznych obligatoryjnych	46
<i>Tab. 9</i> Wykaz wykorzystanych wskaźników cech analitycznych fakultatywnych.....	50
<i>Tab. 10</i> Wyniki badania ankietowego cech syntetycznych: tożsamości i swojskości w województwie dolnośląskim	54
<i>Tab. 11</i> Wykaz krajobrazów nie uznanych za krajobrazy priorytetowe	66
<i>Tab. 12</i> Wykaz krajobrazów priorytetowych w województwie dolnośląskim	72
<i>Tab. 13</i> Wykaz krajobrazów priorytetowych wg klasyfikacji typologicznej krajobrazów	78
<i>Tab. 14</i> Wykaz gmin, w których wyznaczono krajobrazy priorytetowe	79
<i>Tab. 15</i> Wykaz gmin, w których występują obszary lub obiekty objęte ochroną.....	97

Spis wykresów

<i>Wykres 1</i> Histogram wartości dla kryterium wody powierzchniowe w podziale na 10 klas	62
<i>Wykres 2</i> Histogram wartości dla kryterium średniej wysokości n.p.m. w podziale na 10 klas	64

Spis załączników Audytu krajobrazowego:

<i>Załącznik nr 1</i>	Karty Charakterystyki Krajobrazów
<i>Załącznik nr 2</i>	Karty Oceny Krajobrazów
<i>Załącznik nr 3</i>	Zestawienie zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazów
<i>Załącznik nr 4</i>	Zeszyty dla krajobrazów priorytetowych
<i>Załącznik nr 5</i>	Zeszyty dla form ochrony przyrody i zabytków
<i>Załącznik nr 6</i>	Katalog lokalnych form architektonicznych
<i>Załącznik nr 7</i>	Mapa: Klasyfikacja typologiczna krajobrazów
<i>Załącznik nr 8</i>	Mapa: Krajobrazy priorytetowe
<i>Załącznik nr 9</i>	Mapa: Istniejące formy ochrony przyrody i zabytków
<i>Załącznik nr 10</i>	Mapa: Proponowane formy ochrony przyrody i zabytków
<i>Załącznik nr 11</i>	Mapy: Lokalne formy architektoniczne

INSTYTUT ROZWOJU TERYTORIALNEGO

Ul. J. Wł. Dawida 1A

50-527 Wrocław

www.irt.wroc.pl

tel/fax +48 71 374 95 00

